

ସ୍ୱାଧୀନ ଚିନ୍ତାକାର ଟଙ୍କା ନେଇ ଥିବାର ରାଷ୍ଟ୍ରକୁ
 ଲୋକାନ୍ତର ଭାବାର ସ୍ୱାଧୀନ ହୋଇଅଛି ।
 ଚଳନ୍ତରେ ପ୍ରକାଶ ହେଲା ଯେ ବେଳେକ
 ଗ୍ରାମ୍ୟ ପ୍ରଧାନତ୍ୟକ୍ତି କାଳକ୍ରମେ ଅଧିକ
 ସେପରି ବ୍ୟକ୍ତି ସେ ଅଞ୍ଚଳରେ ହୋଇଛି । ପ୍ର-
 କୃଷି ଗ୍ରାମ୍ୟ ପ୍ରଧାନତ୍ୟକ୍ତି ମାନକୁ ସ୍ୱାଧୀନ କର
 ନ ଥିବାର ଓ ଜିଲ୍ଲାଦାର ଟଙ୍କା ନେଇ ନ ଥିବା
 କମ୍ପା ରାଷ୍ଟ୍ରକୁ ଯେ ନ ଥିବାର ପ୍ରକାଶ କଲେ
 ଓ ବଲ୍ଲଭେ ଥିଲା । ସ୍ୱାଧୀନତା ସମାଜର ସ୍ୱ-
 ଧାର ସହିତ ଅଧିକ ଅନେକ ହେଲା । ଭୂମି
 ଯୋଗ୍ୟ ଉତ୍ପାଦ ଓ ସେମାନଙ୍କ ସଙ୍ଗେ ମୁକ୍ତ
 ଥିବା ଉତ୍ପାଦର ଜମାଦାର, ବରଦାନ ଓ
 ଗଢ଼ମାୟା ଓ ଚଳଇତ୍ତଦ ବେଳେକ
 ଭୂମିକ ଯୋଗ୍ୟବନ୍ତରୁ ପ୍ରକାଶ ହେଲା ଯେ
 ଭୂମିମାନେ ଜାଗୀରରେ ଶତପ୍ରକାର ଓ ସ-
 ବ୍ୟାପାରରୁ ଶକ୍ତି ନିୟା ନ ଥିବା ହେତୁ ଜିଲ୍ଲା
 ପରିଷଦର ସାଧୁ ଅନୁଯାୟୀ ସେମାନେ ସମସ୍ତେ
 ସ୍ୱାଧୀନ ଚଳିବାରୁ ବିଭାଗୀ ରୂପେ ଯଥା ଲେ-
 ଶ୍ୟାଏ ଖୋସିତ ପାଇଅଛନ୍ତି ବେଳେ ଗୋଲ୍ଡ-
 କରକର ଛାଡ଼ା ଧରଣ ଓ ଅଧିକ ବାକି ନେବା
 ତ ୨ ଶ ଭୂମିକୁ ସେ ଓ ସ୍ୱାମୀ ଦୟାଳ ପ୍ରତି-
 ଦାନ ତ ୫ ଶ ଭୂମିକୁ ବିଭାଗୀ ରୂପେ ଯଥା
 ଲେଶ୍ୟାଏ ଦେଇଅଛନ୍ତି । ଗୋଲ୍ଡକରକର ତ ୨-
 ଦାରୁ ଅଧିକ ନ ଦେଇ ତ ୨୭ କାର ବିଲ
 କରଅଛି ଓ ସ୍ୱାମୀ ଦୟାଳ ତ ୩୩ କା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ
 ଦେଇ ତ ୧୨ କାର ବିଲ କରଅଛି ଓ ବି-
 ଭାଗୀ ରାଷ୍ଟ୍ର ଓ ଗ୍ରାମ୍ୟ ପ୍ରଧାନତ୍ୟକ୍ତିକୁ
 ସ୍ୱାଧୀନତାକୁ ଜାଲ ଓ ଭୂମିମ ଅଟଇ ।

ଉପରଲେଖିତ ବିଷୟମାନଙ୍କର ଘର୍ଷଣ
 ସ୍ୱଳ୍ପ ରାଷ୍ଟ୍ରକୁ ମାନେଇର ମହୋଦୟ ସ୍ୱା-
 ଲୋକ ଓ ଶକ୍ତି ସର୍ବେ ଉପେକ୍ଷା ସୁପରିଦେ-
 ଶ୍ୟବ ବିଷୟକୁ ପ୍ରେରଣ କଲେ ଏବ ଏ
 ବ୍ୟାକୁ ଅଧିକାରୀ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ପରିମାନେ ଏହି
 ପରି ଚଳିଅଛନ୍ତି ତ ନା ଚର୍ଚ୍ଚିତ ବିଷୟ ଦେବ
 ଅବଦାନ ହୋଇ ଜଣାଇ ଦେଲେ । ସର୍ବେ
 ସାଦେବ ଏ ବିଷୟକ ପାଇ ଗୋଲ୍ଡକରକର ଓ
 ସ୍ୱାମୀ ଦୟାଳକୁ ପରାଧୀନରେ ସେମାନେ କଲ
 ଲିଖିତ ଟଙ୍କା ଭୂମିମାନଙ୍କୁ ଦେଇ ଥିବାର କହି
 ରୁଚିତର ସମ୍ପାଦ ସାଧୀ ମାନିଲେ । ଏ ସାଧି
 ଓ ମାନେଇରୁ ତାଙ୍କର ପ୍ରମାଣ ସହିତ ଭଲ
 ଦେବାରୁ ସମସ୍ତେ ସାଦେବ ମହୋଦୟଙ୍କ ସା-
 ଜ୍ଞାତରେ ଉପସ୍ଥିତ ହେଲେ । ସାଦେବ ସେମା-
 ନଙ୍କର ମୌଖିକ ଜବାବଦାନ ଦେଇ ମାନେ-

ଇରଙ୍କ ରାଷ୍ଟ୍ରକୁ ସମ୍ପାଦ କଲେ ଏବ ସର୍ବେ
 ସୁକ୍ଷ୍ମ ବିଷୟ ରହିନା କର ମେନେଜରଙ୍କୁ
 କହିଲେ ତ ବର୍ତ୍ତମାନ କର୍ମର ଭିତ୍ତି ଥିବାରୁ
 ଫୋଲୋରରେ ମାନଙ୍କ ତଳାଢ଼ିକାକୁ ସମସ୍ତ
 ନାହିଁ ସେମାନଙ୍କ ଉପରେ ବିଶେଷ ପରିମାଣ
 ଅର୍ଥଦଣ୍ଡ କର ଭୂମିଖର୍ଚ୍ଚା ଫେରତ ଦେବି
 ଓ ରଜା ତାହା ନେବାକୁ ନ ଗୁହ୍ୟଲେ ସର-
 କାରରେ ଫେରତ ଜମା କରିବି । ଏହା କହି
 ମେନେଜରଙ୍କୁ ଅନ୍ୟତା ଓ ତାଙ୍କର ଓ ସାଧି-
 କର ଖର୍ଚ୍ଚା ଟଙ୍କା ଦେଇ ବିଦାୟ ଦେଲେ ।

ଅସ୍ୱାମୀଙ୍କ ବିବେଚନାରେ ଉପସ୍ଥିତ ସ ଓ
 ସୁକ୍ଷ୍ମ ଅପରାଧ ଗୁରୁତର ଅଟେ । ସେମାନେ
 ସରକାରୀ ଟଙ୍କା ଶତାଧିକାର ଅସ୍ୱାଧୀନ ଓ
 ଭୂମିମ ରାଷ୍ଟ୍ର ଓ ସ୍ୱାଧୀନତା କରୁଥିବାରୁ
 ବିଶ୍ୱାସୀତରତା ଓ ଜାଲ ଅପରାଧ ଏବ ଜାଲ-
 କର ଉପକାରକୁ ଲାପ କରିଥିଲେ ଓ ଏଥି
 ରେ ଯଥେଷ୍ଟ ପ୍ରମାଣ ଥିଲା । ସର୍ବେ ମହାମାୟ
 ଜଣେ ଅମଳ ଓ ସରକାର ଓ ଜାଲ ଫେଲୋ-
 ରରେ ମାନଙ୍କ ତଳାଢ଼ିକା ଏକତର ବିଧିର
 ଭିତ୍ତି ଅପରି ଶକ୍ତି ନ ପାରେ । ସମ୍ଭବତଃ
 ଫଲ୍ଡକରରୁ ସେସମସ୍ତଙ୍କର ମାନଙ୍କ
 ହେଲେ ବଙ୍ଗୀମାନଙ୍କୁ ମେଘ ଅବଗତ
 ହୋଇ ସର୍ବେକଲ୍ଡମାର ଭୂମି ଓ ଅଧିକାର
 ଅନୁଲୋଚନରେ ପ୍ରକୃତ ଦୁଅନ୍ତେ ଏବ ଅନେକ
 ରାଷ୍ଟ୍ର ଓ କେଶିକରୁ ନେଖିବାଦ୍ୱାରା ସାଦେ-
 ବଙ୍କର କାର୍ଯ୍ୟ ହେବା ଭୟରେ ସେ ଶାନ୍ତି
 ଦୋଇ ଥିବେ ଯଥାତ ଭୁକ୍ତ ସର୍ବେସୁର ଦୁସ୍ତୁ
 ବରଣାସ୍ତ କରବାର ଭରତ ଥିଲା । ଏମନ୍ତ
 ଶୁଭର ଅପରାଧ ସତ୍ୟରେ ଶକ୍ତି ଦେଲେ
 ସର୍ବେକଲ୍ଡମାନେ କାହିଁକି ଉତ୍ତୀକରକ ଦେବେ ?

ସାମ୍ବାଦିକ ସମାପ୍ତ ।

ଲେଖକ-ମେନେଜର ।
 ଡ଼ା. ମାନେଇ ଓ ଡ଼ା. କଲେକ୍ଟର ବାବୁ କାବୁରୁଣ
 ସେନ ମା ୫ ୧୫ ଭୂମି ଗ୍ରାମ୍ୟ ହେଲେ ।
 ଅନୁକୃତ ଚଳିବିଭାଗ ଓ ଡ଼ା. ମାନେ- ୫୫ ଓ ଡ଼ା.
 କଲେକ୍ଟର ବାବୁ କାବୁରୁଣ ଶାସ୍ତ୍ର ଅବଧାନ ସେତେ-
 ମାନସ ତା ୧ ଭିତ୍ତିକରୁ ସୁଧାମାନ ଭୂମି ଗ୍ରାମ୍ୟ ହେଲେ
 ଓ ତାଙ୍କ ସାହାଯ୍ୟେ ବଡ଼କର ସୁଧ ଡ଼ା. କଲେକ୍ଟର ବାବୁ
 ଅବଦାନ ତା ୧ ଶସ୍ତ୍ର ହେଲେ ।
 କରୁକର ସକ ଡ଼ା. କଲେକ୍ଟର ବାବୁ ପରମେଶ୍ୱର
 ଦେବ ସୁଧମାନ ଗ୍ରାମ୍ୟର କ୍ରୀ ଗ୍ରାମ୍ୟ ହେଲେ ।
 ଡ଼ା. କଲେକ୍ଟର ବାବୁ ମେନେଜର ସମ୍ପାଦକ
 ଉତ୍କଳ ଉତ୍କଳୀବସ ଡ଼ା. କଲେକ୍ଟର ପରମେଶ୍ୱର
 ହେଲେ ।

୧୮୫୫-୧୬ ମସିହାରୁ ହୁଏତ ପ୍ରଥମ ଓ ତୃତୀୟ
 ଶାନ୍ତ ଫଳ ମନେଇ ଉତ୍କଳୀୟ ଶକ୍ତିମାନେ ମାଧିକ ସୁଖି
 ଗ୍ରାମ୍ୟ ହେଲେ ଯଥା :—

୧ମ ପଦଖା
 ଓଡ଼ିଶା ସମ୍ପ୍ରଦାୟ ସମିତି ।—ମଧୁସୂଦନ କର ବଡ଼କ ଡ଼ା.
 ମତା ତ ୫୯ । କାଲେକ୍ଟର ସମ୍ପ୍ରଦାୟ ସମିତି ।—
 କରୁକର ବାବୁ ସୁଧ ଦୟାଳ ଶୋଇ ତ ୮୯ ।
 ୨ୟ ପଦଖା ।

ଓଡ଼ିଶା ସମ୍ପ୍ରଦାୟ ସମିତି ।—ଅନନ୍ତ ଦତ୍ତାତ୍ରିକ ଡ଼ା.
 ମାନେ ୫୯ ଓ ଚଳଇତ୍ତଦ ବିଭାଗୀ ଡ଼ା. କଲେକ୍ଟର ୫୯ ।
 କାଲେକ୍ଟର ସମ୍ପ୍ରଦାୟ ସମିତି ।—ଦେଶ୍ୱରକର ଡ଼ା.
 ମଧୁସୂଦନକର ଡ଼ା. କଲେ ୫୯ । ସୁଧ ଜଗନ୍ନାଥ-
 ସମିତି ।—କପାଳ ଭୂମି ଡ଼ା. ସୁଧ ବିଭାଗୀ ଡ଼ା.
 କଲେ ୫୯ । ଯେ. କେ. ମିଶ୍ର ସୁଧ ସମ୍ପ୍ରଦାୟ ୫୯,
 ଜଗନ୍ନାଥ ମିଶ୍ର ସୁଧ ଡ଼ା. କଲେକ୍ଟର ୫୯, ଓ
 ସଦାଶିବ ମିଶ୍ର ସୁଧ ଡ଼ା. କଲେକ୍ଟର ୫୯ ।

କାଲେକ୍ଟର ମିଳନପିତାଶିର ବର୍ମିଶୁର ପରେ ମଧୁ-
 ରେଣୁକ କାହିଁ ମାନେ ନିସ୍ତୁର ହେଲେ ଯଥା :—
 ମି. କ. ଏବ ମାନେଇ, ସେ, ଏଲ, ଦେଶ୍ୱର ବିଲ
 ମେନେଜର କର୍ମ, ସୁଧ ଉପରରେ ଅର ରାଷ୍ଟ୍ର
 ପରିକରରେ କାଲେକ୍ଟର ଉତ୍କଳୀବସ ଡ଼ା. କଲେକ୍ଟର
 ଦେ ମି. ଏବ ରାମ ନିସ୍ତୁର ହେଲେ ।

ଡ଼ା. ମନେଇ ଓ ଡ଼ା. କଲେକ୍ଟର ଏକତରରେ ଅନୁକୃତ ସୁଖି
 ହୋଇଥିଲା । ଯୋଗ୍ୟ ମାନଙ୍କୁ ଉଚିତ ହୋଇଥିଲା ।
 ମନେଇର ଅଧିକ ବଡ଼ରେ ସୁଖି ସଙ୍ଗେ ପରା ଗଢ଼ମାୟ
 ନିସ୍ତୁର ନକ ରାଷ୍ଟ୍ରକୁ ହୋଇଥିଲା ।

ବର୍ତ୍ତମାନ ଡ଼ା. କଲେକ୍ଟର ଶାନ୍ତ ହୋଇଅଛି ମାତ୍ର କୁରୁ ସେତ
 ବୁଦ୍ଧି ହେବାର ଜଣାଯାଏ ।

ଉତ୍କଳ ଉତ୍କଳୀ ସେ ଏଥର ଡ଼ା. କଲେକ୍ଟର ମାନେ-
 କର ପରରେ କଲେ ଉତ୍କଳୀୟ ଅଧିକା ପରିକର ନିସ୍ତୁର
 ହେବେ । ଉତ୍କଳ ବା ଅନୁକୃତରେ ଜଣାପଡ଼େ ?

ଅତି ସୁଖ, ଓଡ଼ିଶା ଜମିଦାରଙ୍କର ଦୋଷିତ ପ୍ରଧାନ
 ପର ଓ ବର୍ତ୍ତମାନ ଡ଼ା. କଲେକ୍ଟର ଅଧିକା ପରିକର ନିସ୍ତୁର
 ନିସ୍ତୁର ଡ଼ା. କଲେକ୍ଟର ଦାବର ଅତି ପଡ଼ନାଶ ଉତ୍କଳୀ ହୋଇ
 ନାହିଁ । ଏ ସୁଧକରରେ ଯାହାର ନିମନ୍ତେ କଲେକ୍ଟର ହେବ
 ତାହାର ସୁଧ ଦେବ ହେବ ।

ଅସ୍ୱାମୀଙ୍କ ବିବେଚନାରେ ଉପସ୍ଥିତ ସମସ୍ତ ଅଧି-
 କର ଦେବୁ ଓ ଶାନ୍ତି ପରକର ଡ଼ା. କଲେକ୍ଟର ଦାବ
 ହୋଇ ଉତ୍କଳୀ ଗର୍ବମେଣ୍ଡର ହାସ ସାହିତ ହୋଇ ଅଛନ୍ତି ।
 ସୁଧାକର ବିଷୟର ପଡ଼ନା ସୁଖର ବିଷୟ ଅଧିକ ।

ଡ଼ା. କଲେକ୍ଟର ଡ଼ା. କଲେକ୍ଟର ଅଧିକା ପାତରେ ଗଦା-
 କାତ ସମ୍ପ୍ରଦାୟ କରବାକୁ ୨ ବିଧି । ଉତ୍କଳୀ ନ ଦେ-
 ବାରୁ ଅଧିକ ଦାବୀତାକୁ ପ୍ରେରଣ ହୋଇଅଛି । କେ-
 କାଳ ଅଧିକ ଅଧିକା ଓ ଅଧିକରେ ସେ ଡ଼ା. କଲେକ୍ଟର
 କରବା କରିବେ ।

ତାଙ୍କ ସଙ୍ଗେ ଗାନ୍ଧିଜୀ ସମ୍ପର୍କରେ ସକ ସରକା କାବର
 ଡ଼ା. କଲେକ୍ଟର କରବାକୁ କରବାକୁ ସମ୍ପାଦ ମିଳଇ । ତାଙ୍କ
 ଦାବୀରେ ଡ଼ା. କଲେକ୍ଟର ଉତ୍କଳୀବସ ଦେବୁ ହେଇଅଛି ।
 ଡ଼ା. କଲେକ୍ଟର ପ୍ରଧାନ ବିଭାଗୀ ଡ଼ା. କଲେକ୍ଟର
 ମୁକ୍ତକର ଡ଼ା. କଲେକ୍ଟର ବିଲ କରବାକୁ କରବାକୁ
 କାବର ଏବ ଡ଼ା. କଲେକ୍ଟର ଅଧିକା କରବାକୁ ମାନେ ପ୍ରକାର
 ଡ଼ା. କଲେକ୍ଟର ନିସ୍ତୁର ଅଛି । ଏହାର ସମସ୍ତ ସମାନ ହେଲା ।

ଦାମୀ ଏକାଦଶ ଅଟନ୍ତି । ଏହା ଏକଦା
 ଗୋଟିଏ ସୁନ୍ଦର ପ୍ରତି ଅଟେ । ଏହି ପ୍ରତି
 ବର୍ତ୍ତମାନ ଶିଳ୍ପକ ଦେବାକୁ ଅରମ୍ଭ ହୋଇ
 ଅଛି ।—ସେବାଦାସ ବସନ୍ତ ଅତି କେତେକ
 ଦିନ ସେବାଳ ବୃତ୍ତିଭେଦ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ବିବାଦ
 ଉତ୍ପତ୍ତି କରିବାକୁ ସମର୍ଥ ଅଟନ୍ତି । ଏଥିପୂର୍ବେ
 ଏହାଙ୍କ ଶ୍ରେୟୋଭାଗୀନୀଙ୍କଦ୍ୱାରା ଏପରି ବିବାଦ
 ଉତ୍ପତ୍ତି ହେଇଥିଲା ଯଦ୍ୱାରା ତାହା ନିଶ୍ଚିତ
 କରି ଥିଲେ । ବୃତ୍ତିଭେଦ ବଶତଃ ସମ୍ବନ୍ଧରେ
 କିଛି ବ୍ୟବହାର ସମ୍ପର୍କୀୟ ପ୍ରଶ୍ନ ସେହି ବିବାଦ
 ଉତ୍ପତ୍ତି ହୋଇ ଅଛି ।

ଉକ୍ତ ସାମାଜିକ ବର୍ତ୍ତମାନ ସମୟର ସେ-
 ବାପୁଙ୍କ ବିଷୟ ପଞ୍ଚ ଅବଲମ୍ବନ କରି ଅତି
 ବସ୍ତୁକର ବିବାଦର ସୁରୁପାତ ନରୁବାକୁ ଉ-
 ଦେଶୀୟ ଦେବ ଅଟନ୍ତି । ଅର୍ଥାତ୍, ଗ୍ରାମବା-
 ସିମାନେ ଏ ବିବାଦର ଉଦ୍‌ଘାଟନ ଚଳୁଥିବା
 କରବାକୁ ସମ୍ଭବ ହେବେ । ଏହା ଦ୍ୱାରା ସମାଜ-
 ବଳନ ଏକାଦେଶରେ ଉନ୍ନତ ହୋଇ ଯିବ,
 ଏଥିରେ କିଛି ମାତ୍ର ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ । ସେହି
 ଗ୍ରାମ ନିକଟସ୍ଥ ମାହାଙ୍ଗାଠାରେ ଏହିପରି ବିବା-
 ଦ ସଂଘଟିତ ହୋଇ ଦେବୀଜନ ଏକାଦେଶ-
 ରେ ପ୍ରାୟ ବନ ହୋଇ ଗଲଣି, ଓ ସମାଜ
 ଅଭିଶପ୍ତ ଦୁର୍ଗଣ ଅବସ୍ଥାକୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇ ନିର୍ଜୀବ-
 ପ୍ରାୟ ହୋଇ ଅଛି । ସତରଂ, ଏଥିରୁ ପ୍ରତିପତ୍ତ
 ହେଉ ଅଛି ଯେ ଏହି ବିବାଦ ପ୍ରୋତ୍ସାହନ
 କା-ପ୍ରତିକୁ ନିଷ୍ପତ୍ତ ଉନ୍ନତ କରିବ ।

ମୋହୋର ବିମାର ଅନୁଗ୍ରହ ଏହି ସେ
 ଗ୍ରାମବାସିମାନେ ପ୍ରକୃତ ଏକାଦେଶ ହୋଇ
 ଏହି ବିବାଦକୁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣରୂପେ ସମାପ୍ତ କରି ସ-
 ନାତନ ହୁଏ ଯାହା ରକ୍ଷା କରିବୁ; ଏବଂ
 ସେହି ପ୍ରତିକୁ ସମାପ୍ତ ଅନୁଗ୍ରହ ରଖି ସେମା-
 ନେ ସ୍ୱୟଂ କର୍ମାତ୍ମକ ହେବୁ । ମୁଁ ଜାଣେ
 ଯେ ଗ୍ରାମବାସିମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ କହୁଡ଼ର
 ସ୍ୱପ୍ନ ଓ ସ୍ୱକେତକ ବହୁବର୍ଣ୍ଣୀ ଲୋକ-
 ଅଟନ୍ତି । ଗ୍ରାମର ଲୁଗା ଅମଙ୍ଗଳରେ ଏମାନେ
 ଦାୟୀ ନୁହନ୍ତି କି ? ଦେବୀଜନରେ ପ୍ରତିବନ୍ଧକ
 ବଢ଼ିଲେ ସେମାନେ ନିଜମୟ ହେବେ ନାହିଁ
 କି ? ଗ୍ରାମସ୍ଥ ସ୍ୱପ୍ନ ଓ ବହୁବର୍ଣ୍ଣୀ ଲୋକ
 ମାନଙ୍କୁ ଏ ବିବାଦରେ ପଞ୍ଚାପୁର ସ୍ୱରୂପ ଲୀନ
 କରିବାକୁ କୋଷ ହୁଏ ଉତ୍ତମୁଖ ଲୁଚିତ
 ହେବେ ନାହିଁ । ଅର୍ଥାତ୍, ମୋହୋର

ପ୍ରାର୍ଥନା ବ୍ରତ କ ଦେବ ଭାବ । ବିଷୟ
 ବିଜ୍ଞାନେତ୍ର—

କଟକ } ବସନ୍ତ
 ତା ୨୩/୩/୧୫ } ଜଣେ ସ୍ୱଭାବୀ ବନ୍ଧୁ

ମହାଶୟ !
 ✓ ଅଲୁକ ମୀମାଂସା ।

‘ନୂତନ ପାଠ’ ନାମକ ଶ୍ରେଣୀ ବଙ୍ଗଳା
 ପୁସ୍ତକର ଉତ୍କଳାନୁବାଦ ପ୍ରକାଶିତ ହୋଇ ଓଡ଼ି-
 ଶା ପାଠ୍ୟ ପୁସ୍ତକ ନିର୍ବାଚନ କମିଟିର ଦ୍ୱୟରେ
 ସମର୍ପିତ ହୋଇ ଅଛି । ପୁସ୍ତକ ଶ୍ରେଣୀ ବିମିତ୍ତି
 ନିର୍ବାଚନ କରବେ କି ନାହିଁ, ତାହା ସେମାନଙ୍କ
 ତତ୍ତ୍ୱେତନା ଉପରେ ନିର୍ଭର କରେ । ମାତ୍ର ଏପ୍ର-
 କାର ବସନ୍ତରେ ସାଧାରଣଙ୍କର ସଦେ ଅଧେ କହି
 କାର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଅଧିକାର ଅଛି । ଏଥିପୂର୍ବେ ଦାମୀକାର
 ପୁସ୍ତକେ ମଧ୍ୟ ଶ୍ରେଣୀ ପଦ ସେ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ପ୍ରକା-
 ଶିତ ହୋଇ ଅଛି ଏବଂ କିଛି ତା ୨୧ ଉତ୍କଳ
 ଓଡ଼ିଆ ନବସମ୍ବାଦରେ ମଧ୍ୟ ଶ୍ରେଣୀ ଏ ପଦ ପ୍ରକା-
 ଶିତ ହୋଇ ଅଛି । ଏହି ଶେଷୋକ୍ତ ପଦ ଶ୍ରେଣୀ
 କର ଅଲୁକମୀମାଂସା ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଅମ୍ଭମାନଙ୍କର
 ଦୂର ଏକ ତଥା କହିବାର ଅଛି—କେବେ
 ପ୍ରସଙ୍ଗରେ ମୂଳବସ୍ତୁ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ମଧ୍ୟ କିଛି
 କି କହି ରହି ପାରୁ ନାହିଁ ।

ପ୍ରଥମ କଥା—ପ୍ରକାଶକଙ୍କର ପ୍ରକାରଣା ପ୍ର-
 ତ୍ତି ଓ ଦୁଃସାଧନିକତା ! ସେ ପୁସ୍ତକର ବିଜ୍ଞାପ-
 ନରେ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ଲେଖି ଅଛନ୍ତି ଯେ ନୂତନ ପାଠର
 ଉତ୍କଳାନୁବାଦ ଓଡ଼ିଶାରେ ତଳବା ପାଇଁ ତିର-
 କୁର ସାଦେବ ଅଦେଶ ଦେଇ ଅଛନ୍ତି । ଅଦେ-
 ଶତା ବିଶ ସାଧାରଣଙ୍କର ପ୍ରକାଶକଙ୍କ ନିକଟକୁ
 ଅସିଥିଲେ ? ଏହାର ନାମ ଦିନ ବୁଲପଦରେ
 ଉଦ୍‌ଘାଟନ । ଏହାଦ୍ୱାରା ସାଧାରଣଙ୍କର ବିଶେ-
 ଶତଃ ପୁସ୍ତକନିର୍ବାଚନକମିଟିର ସମ୍ବନ୍ଧମାନଙ୍କ
 ଚକ୍ଷୁରେ ଧୂଳି ନିକ୍ଷେପ କରି ହୋଇ ଅଛି ।
 ଓଡ଼ିଶାପୁରସମ୍ପଦର ତନୁକେର ଓ ପୁସ୍ତକ-
 ନିର୍ବାଚନକମିଟିର ସମ୍ପାଦକ ମହାଶୟ ‘କୁର-
 ଜାନକୀ’ଙ୍କ ଅନୁଗ୍ରହ ଅନୁସାରେ କମିଟିର
 ସମ୍ବନ୍ଧମାନଙ୍କୁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣରୂପେ ଅଛନ୍ତି କି ନାହିଁ,
 ଜାଣୁ ନା । ମାତ୍ର ଏକି କହିବାକୁ ସେ ତାହା
 କରିବାକୁ ଧର୍ମତଃ, ନ୍ୟାୟତଃ ବାଧ୍ୟ ।

୨ୟ କଥା—ଉତ୍କଳ ସାହିତ୍ୟପ୍ରତି ଉତ୍କଳ-
 ଶ ସାଧାରଣ ଲୋକମାନଙ୍କ ପ୍ରତି ହୋଇ
 ଅବରୁ । ଯେଉଁମାନେ ସାର୍ଥକ ପ୍ରେରଣାରେ

ଲିଖିତ ହୋଇ ପ୍ରକାଶକଙ୍କ ନିକଟରେ
 ଅନୁବାଦ କମିଟି ଅନୁମତିପ୍ରାପ୍ତୀ ହୋଇ
 ପତ୍ରିକାରେ ସେମାନେ କି ଦେଖିବେ ତୋର ଶତ
 ନୁହନ୍ତି ? ଏହିପ୍ରକାରେ ଓଡ଼ିଆଙ୍କ ଟେକ ରହିବ
 କି କି ? କି ଦୁର୍ଭାଗ୍ୟ ! କିମ୍ପ୍ର ପ୍ରାଣମେଣ ପାଠି
 ଶ୍ରେଣୀ ପୁସ୍ତକ ଲେଖିବାଦଳ ଲୋକ ଏ ପର୍ଯ୍ୟ-
 ନ୍ତ ଓଡ଼ିଶାରେ କିମ୍ପ୍ର ନାହାନ୍ତି ? ଅମ୍ଭେମାନେ
 ଶୁଣିଅଛୁ, ଅମ୍ଭମାନଙ୍କର ସୁଯୋଗ୍ୟ ଉନ୍ନତକର
 ମହୋଦୟ ଏ ପ୍ରକାର ଅନୁବାଦ ପୁସ୍ତକ ପ୍ରତ-
 ନତର ହୋଇ ରହିବେ । ଏହା ଯେବେ ପ୍ରକୃତ
 ହୋଇ ଥାଏ ଏବଂ ତାଙ୍କର ଉକ୍ତ ମତ ଯେବେ
 କେବଳ ମୌଖିକମାତ୍ର ନ ହୋଇଥାଏ,
 ତେବେ ତାଙ୍କଦ୍ୱାରା ଏହି ଅବସ୍ଥାକୁ ପ୍ରତିବିଧା-
 ନ ହୋଇ ପାରିବ, ଅମ୍ଭେମାନେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଅଶା-
 ରଣୁ ଅଛୁ ।

୩ୟ—ଦାମୀକାର ‘ଜଣେ ପାଠକ’ଙ୍କ ସମ୍ବନ୍ଧ
 ଉକ୍ତ । ସେପଦ ‘ଜଣେ ପାଠକ’ ମାତ୍ର ?
 କମିଟିର ସମ୍ବନ୍ଧମାନେ ଅନୁବାଦରେ ଉପ ଦେ-
 ଶାଇଲେ ତାହା ସଂଯୋଧିତ ହୋଇ ଏକସମ୍ପା-
 ଦରେ ପୁସ୍ତକର ନୂତନ ସମ୍ପରଣ ବାହାରିବ,
 ଏପରି ଦମ୍ପୁଣ୍ଡି ଉକ୍ତ ପ୍ରୟୋଗ କରିବାରେ
 ତାଙ୍କର କି ଅଧିକାର ବା ପ୍ରୟୋଜନ ଥିଲା ?
 ପୁସ୍ତକ ସଙ୍ଗେ ସ୍ୱାୟ ସମ୍ପର୍କିତା ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ପ୍ରକାଶ
 କରି ଲେଖିଥିଲେ ଦାମୀ କଣ କୋଇ ଥାଅନ୍ତା ?

ତାହାରେ ଓଡ଼ିଆ ନବସମ୍ବାଦକ ‘ଶ—’
 କି କହି । ସେ କହନ୍ତି ‘ନୂତନ ପାଠ’ ‘ସହି-
 ଗ୍ରାମବାସୀ ଭାବମାନଙ୍କର’ ବୈଷୟିକ ଜ୍ଞାନର
 ଅଭାବ ପୂରଣ କରିଅଛି । ହୋଇପାରେ ।
 କିନ୍ତୁ ସେ ଅଭାବ କି ଓଡ଼ିଆର ବୈଶିଷ୍ଟ୍ୟ ଲେଖ-
 କରଦ୍ୱାରା ପୂରଣ ହୋଇ ପାରନ୍ତା ନାହିଁ ?
 ‘ନୂତନ ପାଠ’ କଣ ସକଳ ଦେଶର ସେହି ଅଭାବ
 ପୂରଣ କରିପାରିବ ବିଧାତାଙ୍କଦ୍ୱାରା ପ୍ରେରଣ
 ହୋଇଅଛି ?

ତାଙ୍କର ଦୁର୍ଗାୟ କଥା, ‘ପଞ୍ଚାକ୍ଷରେ ଏବଂ
 ପୁସ୍ତକ ନିର୍ବାଚନ ଦେବା ବାହାମୟ ।’ ଏହା
 କଣ ରଖିବ କି, ନା ବେଦବାଣୀ ? ‘ପଞ୍ଚାକ୍ଷା-
 ର ସମତା ରକ୍ଷା କରିବା ପ୍ରଥମ କାର୍ଯ୍ୟ ।’
 ଏକଥା ସଫପ୍ରକୃତ କି ବ କହିଲେ ? ଏକଥା
 ଏକା ନିମ୍ନ ପ୍ରାଣମେଣ ପଞ୍ଚାକ୍ଷରେ, ନା ଉକ୍ତ-
 ପ୍ରାଣମେଣ ଓ ଶୁଦ୍ଧତ୍ତି ପ୍ରକୃତ ସମ୍ବନ୍ଧ
 ପଞ୍ଚାକ୍ଷରେ ? ଏଣିକି କଣ ସବୁ ପଞ୍ଚାକ୍ଷର
 ପାଠ୍ୟ ପୁସ୍ତକମାନଙ୍କରୁ ଅନୁବାଦ ଦେବ ?

ଅନ୍ୟଦଳ । ଅନ୍ୟ ମାନାଂସା । । ଅନ୍ୟ ଦେଶ-
 ହରିଷଣ !! । ପୁଣି ପହଞ୍ଚିବ କହୁ
 ଅଛନ୍ତି, "ଗୁରୁ ପାଠ ଶେଷରେ ଏହି ନୂତନ
 ପାଠ ଛାତ୍ରୀ ଯାତ୍ରାରେ, ଯେତେବେଳେ କୃଷ-
 କର୍ମ ବ୍ୟକ୍ତିମାନେ ଅପଣାର ଯୋଗ୍ୟତା
 ଦେଖାଇ ନୂତନ ପୁସ୍ତକ ପ୍ରଣୟନ କର
 ପ୍ରଚଳନ କରାଯାଉଛି ସେଥିରେ ଅପରି କଣ ?"
 ପଚାରି ସେତେବେଳକୁ "ପଞ୍ଚାକ୍ଷର ସମତା
 ରକ୍ଷା" ବ୍ୟବହାର ଅନୁକୂଳ ? "କେତେ
 ବେଳେ ନୂତନ ବ୍ୟକ୍ତିମାନେ ଯୋଗ୍ୟତା"
 ଦେଖାଇବେ, ଏବେବେଳେ କଣ ଦେଖିବ
 ପାଇବେ ତାହା, ଏବଂ ପହଞ୍ଚିବ କିପରି
 ଜାଣିପାରି ଅଛନ୍ତି ? ଏକପ୍ରକାର ଅନୁମୋଦନ
 କରୁଅଛନ୍ତି "ଅନୁମୋଦନାଂସା" କିମ୍ପାକରଣ
 କଣ ଦେବ ? ଅଜ୍ଞାନ ଓ ଅସାଧୁ ସମ୍ବନ୍ଧିତ
 ରେ "ଅନୁମୋଦନାଂସା" ର ଚାଲିପଡ଼ିଅଛି !!
 ୨୮୮୮୧୫ ଶ୍ରୀ ଚାନ୍ଦ୍ରପାଣି ।

WANTED.

A peripatetic gymnastic teacher
 for the middle vernacular schools
 under the direct management
 of the Puri District Board.
 Salary Rs. 25 per month includ-
 ing occasional travelling expense.

Applications will be received
 by the undersigned up to the
 15th September, 1895.

The successful candidate is
 required to report himself at this
 office after the ensuing Durgapuja
 vacation.

District Bd's office, } H. MACPHERSON.
 Puri. }
 27-8-95. } Chairman,
 District Board Puri.

ଏକଦ୍ୱାରା ସର୍ବସାଧାରଣଙ୍କୁ ଜଣାଇ ଦିଅ
 ଯାଉଅଛୁ କି ମଧ୍ୟସ୍ତର ଅନୁଗତ ଇମାମକର
 ଦାକରେ ଅମ୍ଭର ଯେଉଁ ଗୋଦାନ ଥିବ ତାହା
 ହସାବତଦାକ ଅମ୍ଭର କାର୍ଯ୍ୟଦାକ ସେ
 ଅବଦୂର ଲକ୍ଷ୍ୟ କରୁଛୁ ବୃଦ୍ଧିପାଇଁ ଅନୁ-
 ନୀତ ୫ ୦୦୦ ଟଙ୍କା ଶୁଳ୍କପ୍ରଦାନ ଅଛି ।
 ଅବଶ୍ୟକ ଉକ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟଦାକକୁ ଅମ୍ଭର
 କାର୍ଯ୍ୟକୁ ରହିତ କରୁଅଛୁ । ଉକ୍ତ କୋମ୍ପାନୀ
 ନିକଟରେ ଯେଉଁମାନଙ୍କର ଦେଶୀ ପାଲିଆ
 ଅଛି ସେମାନଙ୍କୁ ଏକପ୍ରକାର ମଧ୍ୟରେ ଅମ୍ଭ
 ନିକଟରେ ସମସ୍ତ ସୁବିଧା କରାଯିବ । ଅନ୍ୟ-
 ଠାରୁ ଦାୟିତ୍ୱବାଦୀଙ୍କୁ କୌଣସି କାର୍ଯ୍ୟ
 ସଫାରେ ଅମ୍ଭେ ଦାୟୀ ଦେବୁ ନାହିଁ । ଦୁଃଖର
 ବିଷୟ ଏହି ଯେ Sarkar & Co କୋମ୍ପାନୀ
 'ଫ୍ରେଲ' ଦୋଳି ଯାଉଅଛି ।

ମଧ୍ୟସ୍ତର } S. P. Searar
 ୧୮୮୮୧୫ } ଇମାମକର ଦାକ
 ମଧ୍ୟସ୍ତର

ଏକଦ୍ୱାରା ଜଣାଇ ଦିଅ ଯାଉଅଛୁ
 ଯେ ଯାହାଙ୍କୁ ମଧ୍ୟମ ଶ୍ରେଣୀ ଲୋକଙ୍କୁ ଖୁବ୍
 ସଫାରେ ମାଧ୍ୟମ ୫୦ ଟଙ୍କା ବେତନରେ କିଛି
 ଦେଖାଯାଉଅଛି ଅବଶ୍ୟକ । ଯେଉଁମାନେ ଏ-
 ଖାନ୍ତା ପଦ୍ମଶୋଭା ଲୋକ ଶିକ୍ଷକମାନଙ୍କୁ
 ଲୋକ ଶାନ୍ତିପୂର୍ଣ୍ଣ ଭାବେ ଦେଖିବେ ସେମାନେ
 ପ୍ରାୟ ୨୦୦୦ ଟଙ୍କା ପ୍ରତି ବର୍ଷ ମଧ୍ୟ ୧୦୦-
 ଶହ ମଧ୍ୟରେ ଅମ୍ଭ ନିକଟକୁ ଦରଖାସ୍ତ ଦିଆ-
 ରିବେ ଲା ।

ପ୍ରାର୍ଥନା } ପଦା । ଡା. ଆଇ. କୁ
 ୧୮୯୫ } ଡା. ପୁଅ

ଏକଦ୍ୱାରା ସର୍ବସାଧାରଣଙ୍କୁ ଜଣାଇ ଦେଉ
 ଅଛୁ ଯେ ଅମ୍ଭର ବଡ଼କ ଚୌଧୁରୀକରାରେ
 ଥିବା ଡାକ୍ତରଖାନା "Imperial Drug-
 gist Hall" ର ଓଡ଼ିଆବକାଳ ଦେବଶି-
 ମ ୦ ସମ୍ପର୍କରେ ଥିବା ଏକ ନୂତନ ଗୁମୁକୁ
 ଗ୍ରହଣକରଣ କରୁଅଛୁ । ଏହା ବଡ଼ମାତ୍ର ଅମ୍ଭର
 ଲକ୍ଷ୍ୟ ଚୋରାଧାରରେ ରହିବ ପ୍ରତ୍ୟେକ
 ପ୍ରାୟ ୨ ୫୦୦ ଟଙ୍କା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ
 ଅମ୍ଭେ ଇମାମକରରେ ବୃଦ୍ଧିପାଇଁ ବ୍ୟବସ୍ଥା
 ଓ ଦୋମାୟୀ ପାଠ୍ୟ ଉପରେ ଉପକରଣ କରୁଅଛୁ ।
 ଦେବର ଗୋଟିଏ ପରିଷଦ ଯିବି ସେହି ଅର୍ଥ-
 ରେ ଲୋକ ଉପରେ ନେଇ ପାରିବେ । ଅ-
 ନ୍ୟାୟ ଉପରେ ଅମ୍ଭ ଡାକ୍ତରଖାନାରେ
 ସ୍ୱଳ୍ପ ହୁଏତେ କିମ୍ପାକରଣ ଦେଉ ଅଛୁ ।

ଓଡ଼ିଆବକାଳ ବଡ଼କ }
 ୧୮୯୫ } ଗୋପାଳଚନ୍ଦ୍ର ।

ଆୟ ବୃଦ୍ଧି ଉପାୟ ।

ଓଡ଼ିଆରେ ଅଧିକାଂଶ ଉପକରଣ ଉପରେ
 ସାଧନ କମଳେ ଓଡ଼ିଆର ବୃଦ୍ଧିପାଇଁ ଲୋକ-
 ମାନଙ୍କ ଯତ୍ନରେ ଏ ନଗରରେ ଗୋଟିଏ ଅନୁ-
 ଦେୟାୟ ବ୍ୟବସାୟ ପ୍ରସ୍ତାବିତ ହୋଇଅଛି ।
 ସେହି ବ୍ୟବସାୟର ଯିକ୍ଷକ ପଦରେ କରାଯିବାର
 ଦୁନାମଖ୍ୟାତ କରାଯିବ ଯଦିକାଳୁ ସେହି ବ୍ୟବସାୟ
 ମହାତ୍ମ୍ୟର ଶ୍ରୀ ପ୍ରତିଷ୍ଠା ଶ୍ରୀ ଶାନ୍ତିପାଳୋକ
 ଦାସ ଗୁପ୍ତ ବ୍ୟବସାୟ କରନ୍ତୁ ବୋଲି ପାପୁ
 ଦେବମାସ ଦେବ ଏ କରାଯିବ ଉପକରଣ
 ରୁକ୍ଷା ଦେଖିବାପାଇଁ ବେ ମହାତ୍ମ୍ୟର ବୋ-
 ଠାରେ ଅବସ୍ଥାନ କରୁଅଛନ୍ତି । ସେ ସର୍ବସାଧାର-
 ନଙ୍କ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ କମଳେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଆଣ୍ଡ ଏବଂ
 ଅବଶ୍ୟକ ଦେଲେ ଉପକରଣମାନଙ୍କ ଗୁମୁକୁ
 ଯାଇ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ କରନ୍ତି । ତାହାର ଅଧିକାଂଶ
 କାର୍ଯ୍ୟକ୍ଷେତ୍ର ଉପରେ ଯାଏ ନିକଟରେ
 ବୃଦ୍ଧିପାଇଁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଥାଏ ।

ଶୁଭସଂବାଦ ।

ଅନୁଦେୟ ମେଡ଼ିକାଲ ମ୍ୟାଗାଜିନ
 କୋମ୍ପାନୀ ଅବ ଇଣ୍ଡିଆ, ଇମ୍ପିରିଆଲ ।
 ଚାଲିଛି, ବେଲ୍ ।
 ଉପକରଣ ମଧ୍ୟ ପ୍ରତ୍ୟେକ ୫ ୨୫ ଟଙ୍କା ଉପା-
 ଦେଲ ।
 କୋମ୍ପାନୀ ପ୍ରସ୍ତୁତ ପଦ୍ମଶୋଭା ଲୋକ ଶିକ୍ଷକମାନଙ୍କୁ

ମୂଲ୍ୟପତ୍ର ।		
କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପର୍କୀ ହେବ	ଚାନ୍ଦ୍ରପାଣି	୫ ୨ ୯
ସାଧାରଣ ମଧ୍ୟ	କାନ୍ଦ	୫ ୦ ୯
ମହତ୍ତ୍ୱ ରଖାଯାଏ ସ୍ୱଳ୍ପ ଦୋଷାଠି ଦୋଷଗତ		୫ ୧ ୯
କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପର୍କୀ ମଧ୍ୟ	ଅବଶ୍ୟକ	୫ ୦ ୯
" ଦେଖାଯାଏ ସ୍ୱଳ୍ପ		୫ ୧ ୯
" ଉପକରଣ ଶାନ୍ତି	ଅବଶ୍ୟକ	୫ ୦ ୯

ବିଜ୍ଞାପନ ।

ନୂତନ ପୁସ୍ତକ ।
 ବିଦ୍ୟାଳୟ ।
 (ଉପକରଣ)

କଟକ ପ୍ରତିଷ୍ଠାଣୀକ ସଂସ୍ଥାରେ ବ-
 ଚ୍ଚାର୍ଯ୍ୟ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଅଛି । ମୂଲ୍ୟ ଏକଟଙ୍କା ଓ
 ମୋଟ ସଂଖ୍ୟା ଡାକମାଗଲ ଏବଂ ଅଣା ଗାଧ ।

ବରମଧ୍ୟମଶ୍ରେଣୀ ଲୋକଙ୍କୁ ସଫାରେ
 ତଳେ ଦେଖାଯାଉଅଛି ଅବଶ୍ୟକ । ମାଧ୍ୟମରେ
 ୫ ୦ ଟଙ୍କା । ବର୍ତ୍ତମାନ କଟକ ଚର୍ଚ୍ଚାଧିକାର
 ବିଦ୍ୟାଳୟ ପଞ୍ଚାକ୍ଷର ଡାକ୍ତର ଉପାଧି
 ଦୋଳିପ୍ରଦେ । ଦରଖାସ୍ତ ପଞ୍ଚାକ୍ଷର ଉପାଧି
 ମାଧ୍ୟ ୧୫ ଟଙ୍କା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଗୁମୁକୁ ଦେବ ।
 ଦରଖାସ୍ତ ପଞ୍ଚାକ୍ଷର ଉପାଧି ନିକଟରେ ଉପ-
 ସାଧାରଣଙ୍କ ନିକଟରେ ପଞ୍ଚାକ୍ଷର ଦେବ ।

୨୮୮୮୧୫ } Gour Mohun Dass
 ବର ମଧ୍ୟମ ଶ୍ରେଣୀ ଲୋକଙ୍କୁ
 କଟକ } ଶୁଭ ସମ୍ପର୍କୀ
 ଯୋଗ ଦାୟିତ୍ୱ
 କଟକ, କଟକ

ବିଜ୍ଞାପନ ।

ନୂତନ ନୂତନ ନୂତନ

କୃତ୍ରିମ କୃତ୍ରିମ

ସନ୍ତୋଷପୂର୍ଣ୍ଣ କରୁଣାଳୁ ମୂଲ୍ୟ ୫୦/ ଏକଅଣା

ପଦ୍ମଲୋଚନ ପାଲ ମୂଲ୍ୟ ୫୦/

ମିଶ୍ରାଣୀ କରୁଣାଳୁ ମୂଲ୍ୟ ୫୦/

ଦୃଶ୍ୟମୂର୍ତ୍ତି ପାଲ ମୂଲ୍ୟ ୫୦/

ଉତ୍କଳୀୟ ପାଲ " ୫୦/

ବନ୍ଧୁକ ପ୍ରିଣ୍ଟିଂ କମ୍ପାନୀର ପତ୍ତାଳୟରେ

ମୁଦ୍ରିତ ହୋଇ ବିକ୍ରୟାର୍ଥେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଅଛି

ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସାମଗ୍ରୀର ମୂଲ୍ୟ ପ୍ରାୟ ଅଛି

ସଙ୍ଗୀତସର୍ବସାର ।

ନୂତନ ! ନୂତନ ! ନୂତନ !

ଓଡ଼ିଶୀରାସାରେ ଏକମାତ୍ର ଅଦ୍ଭୁତସ୍ୱ
ସଙ୍ଗୀତସ୍ତ୍ରୀକ ।

ସଙ୍ଗୀତ ସଙ୍ଗୀତ ପ୍ରାୟ ଦେଖିବ ।

ଏହି ସୁଲଭ ମୂଲ୍ୟ ୫୦/ ମାତ୍ର ।

ଏଥିରେ ଦକ୍ଷିଣୀ, ହୁଲି, ଖେମଟା, ଟିମ୍ପା,
ଠୁମ୍ପାପ୍ରଭୃତ୍ ସମସ୍ତ-ସ୍ୱରର ଅତ୍ୟନ୍ତ ଓଡ଼ିଶୀ,
ହୁଲି, ବଜାଳା ଓ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣାକାମାଳ ସମ୍ବନ୍ଧରେ
ହୋଇଅଛି ଏପ୍ରକାର ସ୍ତ୍ରୀକ ପ୍ରତ୍ୟେକ ସଙ୍ଗୀତ-
ପ୍ରିୟ ଲୋକ ନିବନ୍ଧରେ ଅବଲୋକ୍ୟ ।

କଟକ ପ୍ରିଣ୍ଟିଂ କମ୍ପାନୀର ପତ୍ତାଳୟରେ କମ୍ପା
ରୁଦ୍ଧବିକ୍ରୟ କାର୍ଯ୍ୟ ସମପ୍ରସ୍ତୁତ ମୁଖ୍ୟତଃ ନିବନ୍ଧ-
ରେ ବିକ୍ରୟାର୍ଥେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଅଛି ।

ଶ୍ରୀମଦ୍ଭାଗବତ ।

ଏକାଦଶସ୍କନ୍ଧ ।

ଉତ୍କଳୀୟାସକ ବନ୍ଧୁକ, ଯେଉଁ ଏକାଦଶ-
ସ୍କନ୍ଧ ଏହି ପ୍ରିଣ୍ଟିଂ କମ୍ପାନୀର ପତ୍ତାଳୟରେ ମୁଦ୍ରିତ
ହୋଇ ଉତ୍କଳଶାସ୍ତ୍ରର ସମସ୍ତ ପ୍ରକାର ହୋଇ
ଅସ୍ତ୍ରାଳ, ବର୍ତ୍ତମାନ ସେହି ଏକାଦଶସ୍କନ୍ଧର
ନିକଳସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ କାହାଣୀଅଛି । ଯେଉଁ ପୁଲମାନ
ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ସମ୍ପଦ ବିଶେଷ ଅମେଳ ଥିଲେ ତାହା
ନି-ଶୋଧିତ ହୋଇଅଛି । ପ୍ରତି ଅଧ୍ୟାୟର ଏକ
ଶ୍ଳୋକ ପ୍ରସ୍ତୁତ ପ୍ରାୟମୂଲ୍ୟ ୧୦/ ପୁସ୍ତକମାନ
ସମ୍ବନ୍ଧରେ ହୋଇଅଛି । ଏହି ପୁସ୍ତକଦଳାରୁ
ଉପମାନେ ନିମ୍ନୋକ୍ତଗ୍ରନ୍ଥରେ ପ୍ରକାଶିତ ମତା-
କ୍ରମାମାନଙ୍କରେ ଉପକରଣ ପ୍ରଦାନ କରୁଥିବା-
ହୁଏବଦଳ ଶ୍ରୀ ଦୁର୍ଗାବତୀ ପାଠପଦ୍ଧତିରେ ଶ୍ରୀକବି
କବିତା ଓ ବୈଦିକସାମାନ୍ୟରେ ଲିଖିତାସମ୍ପାଦନ

ବସୁନ୍ଦରୀର ପ୍ରକାଶନ ସୁନ୍ଦରୀ ଉତ୍କଳୀୟ
ପ୍ରକାଶନ ହୋଇଅଛି । ମୂଲ୍ୟପ୍ରତି ୫୦/ ଥିଲେ
ପ୍ରାୟମାନଙ୍କ ସୁବିଧା ନିମନ୍ତେ ଏ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣର
ଉତ୍କଳୀୟ ବଜାଳା ପ୍ରସ୍ତୁତର ଅତିସୁଲଭ ମୂଲ୍ୟ
୫୦/ ଧାର୍ଯ୍ୟ ହୋଇଅଛି ।

ଘଣ୍ଟୀ ମରାମତି ।

ଏଠାରେ ନାନାପ୍ରକାର ଛୋଟ ବଡ଼ ସୁନ୍ଦର
ଘଣ୍ଟୀ ମରାମତି କାର୍ଯ୍ୟ ବର୍ତ୍ତମାନ ପୁଣ୍ୟପେଣ୍ଡା
ଉତ୍କଳୀୟ ଉତ୍କଳୀୟ ଉତ୍କଳ ବାରିଗରପୁରୀ
ଘଣ୍ଟୀର ହେଉଅଛି । ଯାହାଙ୍କର ଦକ୍ଷତା ଏବଂ
ସେ ଏଠାରେ ଉତ୍କଳୀୟ ଘଣ୍ଟୀର ସମସ୍ତ
ନାନାପ୍ରକାର ଏକାଦଶାଦି ଦାରମରାମାଦି-
ମିତ୍ରତାଦେଲକାକୁ ଏକ ଲୁଗାଧିଲଭକର ପ୍ରକାର
ମରାମତି କରୁଥିବ ।

ଘଣ୍ଟୀର ଅବସ୍ଥା ଅନୁଯାୟୀ ମରାମତିରୁ ବୁଲ
କର୍ତ୍ତା ଯତ୍ୟନ୍ତ ଲୋକେହି ଅଧ୍ୟାୟିକ ଅର୍ଥାତ୍
ମରାମତି ଦୋଷରୁ ଉତ୍କଳୀୟ ସମସ୍ତ ମଧ୍ୟରେ ଘଣ୍ଟୀ
ନା ଖୁଲିଲେ ପୁଣିବାରୁ ବୁଲୁ କରୁଅଧ୍ୟାୟିକ ।
ପ୍ରକାଶନାତ୍ମକ ଶ୍ରୀମାତାଙ୍କର କାରଣର
ହୋଇ ଦୌରାନ୍ତେ ବ୍ୟସ୍ତି ପ୍ରକାରଶାସ୍ତ୍ରକ ମାତ୍ର-
କଳ ନିବନ୍ଧରେ ପ୍ରକାଶନ ଦେବାର ଅସମ୍ଭବ
ହୁଏ । ଏହିପରି ଦେଲେ ବଡ଼ନା ଖୁଲିଲେ-
କର ଦେବାରୁ ପ୍ରାୟମୂଲ୍ୟ ସର୍ବଦା କରୁଅଧ୍ୟାୟିକ-
ଅର୍ଥ ଯେ, ସେମାନେ ଉତ୍କଳୀୟ ପ୍ରକାର
ଲୋକଙ୍କର କଥାରେ ଉତ୍କଳୀୟ ପୁଣ୍ୟମାନେ ଘଣ୍ଟୀ
ପ୍ରକାଶନାତ୍ମକ ପ୍ରକାରରେ ଶ୍ରୀ ଉତ୍କଳୀୟ ପ୍ରକାର
କଲେ ପ୍ରକାଶନ ଦେବେ ନାହିଁ ।

ପୁଣି ଉତ୍କଳୀୟ ବିଲକ୍ଷୀ କର୍ମ ମଧ୍ୟ ଏଠାରେ
ହୁଏ ।
୧୭/୪/୧୯
ଘଣ୍ଟୀର ଅବସ୍ଥା ଅନୁଯାୟୀ ମରାମତିରୁ ବୁଲ
କର୍ତ୍ତା ଯତ୍ୟନ୍ତ ଲୋକେହି ଅଧ୍ୟାୟିକ ଅର୍ଥାତ୍
ମରାମତି ଦୋଷରୁ ଉତ୍କଳୀୟ ସମସ୍ତ ମଧ୍ୟରେ ଘଣ୍ଟୀ
ନା ଖୁଲିଲେ ପୁଣିବାରୁ ବୁଲୁ କରୁଅଧ୍ୟାୟିକ ।

ଜାଦୁର ଅବ୍ୟର୍ଥ ମହୋଷଧି
(ବିଶେଷ ପ୍ରକାଶନ)

ମୂଲ୍ୟ ପ୍ରତିପଦା ୫୦/ ମାତ୍ର ମୂଲ୍ୟ ୫୦/ । ଏହି
ଏହି ଶିକ୍ଷା ବ୍ୟବହାରରେ ସମସ୍ତକାରର ନାସ୍ତବ୍ୟ
ଏକାଦଶେକେ ଅସ୍ତବ୍ୟ ହୋଇଯାଏ । ଏହି ଅସ୍ତବ୍ୟ
ଦେଲେ ସେ ଶାମରେ ଅଛି ହୁଏ ନାହିଁ । ଏହାକୁ ବ୍ୟବ-
ହାର କଲେ ବହୁମାତ୍ର ଚାଲି ବଦଳା ହୁଏ ନାହିଁ ଏବଂ
ଏହା ଉତ୍କଳୀୟ ଶିକ୍ଷା । ଏହାରେ ନାନାପ୍ରକାର ଦର୍ମପେଣ୍ଡା-
ମଧ୍ୟ ଉତ୍କଳୀୟ ଏହି ଶିକ୍ଷାରେ ପ୍ରକାର ଅଧିକ
ଦେଲେ ଦୋଷ ଅଧିକ ହୁଏ ଯଦିଫଳ ମିତ୍ରତା ଦେବାରୁ
ଏହାର ଉତ୍କଳୀୟ ପ୍ରାୟ ଅଧିକ ଅଧିକ ହୁଏ ଯଦିଫଳ ।
ସେମାନେ ଏହି ଉତ୍କଳୀୟ ଉତ୍କଳୀୟ ଦେଖି ପାରିଅଛି
ଅଧିକ ଅଧିକ ସେମାନଙ୍କର ପ୍ରକାର ବଦଳା ହୁଏ ।
ଏହାକୁ ବ୍ୟବହାର କଲେ ବହୁମାତ୍ର ଦେଲେ ମିତ୍ରତା ଦେବାରୁ
ଅଧିକ ଏବଂ ଅଧିକ ସମ୍ପାଦନା ହୁଏ ଦେଲେ ଅଧିକ ;
ଶିକ୍ଷା ବ୍ୟବହାରରେ ଶିକ୍ଷା ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣରେ ଯୋଗ୍ୟ ଶାସ୍ତ୍ରୀ
ଶ୍ରୀ ସମ ଦାରଦେଲେ
ଦେଲେ ଉତ୍କଳୀୟ
ଦାରଦେଲେ

ବିଜ୍ଞାପନ ।

ସୁନ୍ଦରୀ, ସମସ୍ତ ସମ୍ପର୍କ ।
ପ୍ରକାଶନାମାଳା ।

ଏ ସମ୍ପର୍କରେ ଅନେକ ପ୍ରକାରର
ନୂତନ ପ୍ରକାର ସମ୍ବନ୍ଧରେ ହୋଇ ପ୍ରକାର
କଲେକର କରୁଅଛି । ମୂଲ୍ୟ ଏକଅଣା । ଦେ-
ଖିବ କଟକ ପ୍ରିଣ୍ଟିଂ କମ୍ପାନୀର ପ୍ରକାର ବୋକା-
ନରେ ମିଳେ । ପ୍ରକାର ମରାମତି ଦେଲେ
' ସମସ୍ତ ସମ୍ପର୍କ 'ର ନାମୋତ୍ତମ କରୁଅଛି
ଦେବ ।

ଶ୍ରୀ ନାନାମଣି ମିତ୍ର

ଉତ୍କଳୀୟାସକ, ଉତ୍କଳୀୟ ଉତ୍କଳୀୟ ଶ୍ରୀ
କଲେକର ଉତ୍କଳୀୟ ନାନାମଣି, ଶ୍ରୀ—
ପ୍ରକାରର ପ୍ରକାର
ଧାରାପ୍ରକାର ୫୦/୪
ଅଧିକମୂଲ୍ୟ ୫୦/୪
ଶ୍ରୀ ଏକ ପ୍ରକାର ୫୦/୪
ଶ୍ରୀ ନାନାମଣି ମିତ୍ର— ଯେତେ ଶ୍ରୀ ଦେଲେ
କଲେକର ୫୦/୪ ରୁ ଉତ୍କଳୀୟ ଦେବ ନାହିଁ ।
ଦୃଶ୍ୟ ଓ ଉତ୍କଳୀୟ ପ୍ରକାର ଶ୍ରୀ ପ୍ରକାର
ଅଧିକ ଦେବ ଓ ଦୁଲଭ ମାତ୍ରମାନେ ଦେବ ।
ଅଧିକ ଦେବ ପ୍ରକାର ପ୍ରକାର ଦେଲେକର
ହୋଇଯାଏ ।
କଲେକର ମୂଲ୍ୟ ଅଧିକଅଧିକ ପ୍ରକାର-
ଦାରୁ ଦେବ ।
ଏହି ଉତ୍କଳୀୟ ସମ୍ପର୍କରେ ଉତ୍କଳୀୟ ଉତ୍କଳୀୟ
ଦୃଶ୍ୟ ଓ ଉତ୍କଳୀୟ ପ୍ରକାର ମୂଲ୍ୟ ଓ ପ୍ରକାର ହୋଇ

ଉତ୍କଳ ପାଠକ

ସାପ୍ତାହିକ ସମ୍ବାଦପତ୍ରିକା ।

ଭା ୩୦ ଗ
୩୨ ଖ୍ୟା

ପା ୨ ସମ ମାସେ ଦିଗୁସର ସନ ୧୮୯୫ ମସିହା । ମୂ। ୧୨୪ ଟ ବସ୍ତୁ ସମ ୧୦୦୦ ସାଲ ଗମକାର ।

ଅଗ୍ରମ ୫୩୯
ପଶ୍ଚାଦେୟ ୫୭୯

ପ୍ରଦେଶର ଗୋଷାଜଟିକା ବିଷୟର ଗତ ବର୍ଷରୁ ପ୍ରକାଶ ସେ ଟୀକାଦିଅ-
 ଯେ ଲେଖକ ଟୀକା ଦିଅନ୍ତୁ ତହିଁର
 କ ରଖି ଦେବତ ସେତେ ଲେଖକ
 ସଫଳ ହୁଏ ତହିଁର ଦେଖାବ ଦିଅନ୍ତୁ ।
 ଏଥିରେ ଟୀକାର ସଫଳତା ଅସାଧାରଣରୂପେ
 ପ୍ରକାଶ ପାଏ ମାତ୍ର ଦାର୍ଯ୍ୟର ପ୍ରକୃତ ଅବସ୍ଥା ଜଣା-
 ପଡ଼େ ନାହିଁ । ଏଥିପ୍ରା ଯତ୍ନପୂର୍ବକ ଭାବରେ
 ଶ୍ରେଷ୍ଠତର ସ୍ଵାସ୍ଥ୍ୟବିଶେଷଜ୍ଞଙ୍କୁ ଦରସ୍ତାର କର-
 ଅଛନ୍ତି । ଟୀକା ବିସ୍ତାର ଦାର୍ଯ୍ୟରେ ପ୍ରକାର
 ଗାନ୍ଧିର ଦାବ ସାହେବ ପ୍ରସଂସା ଲଭିଅଛନ୍ତି ।
 ବର ଶକ୍ତିଦାର ସେ ସବୁ ମାତାଙ୍କ ସ୍ଵଚ୍ଛନ୍ଦ
 ବାଳା ନିମନ୍ତେ ଲକ୍ଷ୍ମଣ ଦେବାର ଥିଲ ତହିଁ ମ-
 ଧରୁ ଅଧିକାର ମାତାଙ୍କର ଟିକା ନିଲମ ଦାଉଣ
 ପୁଅରୁ ଓ ବେତେବ ଲକ୍ଷ୍ମଣ ଦାଉଣରେ
 ସୁଦା କଲେକୂର ସାହେବ ପ୍ରବଣ ଦରବାରୁ
 ଦେବଳ ୧ ଗୋଟି ମାତାଙ୍କ ଲକ୍ଷ୍ମଣ ଦେଲ
 ଏବ ଦେବଳ ଗୋଟିଏ ମାତାଙ୍କର ମୂଲ୍ୟ ସବର
 ଜମାର କୋଡ଼ିଏଗୁଣ ହୋଇଥିଲ ଅର୍ଥ
 ସମସ୍ତ ଦସ ଗୁଣରୁ ଅଧିକ ହୋଇ ନାହିଁ ।
 ଏ ସବୁ ମାତାଙ୍କ ମାଲିକ ମାନଙ୍କର ଲକ୍ଷ୍ମଣରେ
 ଲକ୍ଷ୍ମଣ ଦେବାର ଲଗାଯାଏ ନଚୁଦା କଲେକୂର
 ସାହେବଙ୍କର ଏଥର ଅଧିକ ଦୟା ଦେଖି
 ଲୋକେ ଧନ୍ୟ କହୁ ଅଛନ୍ତି ।

ମାତାଙ୍କ ପ୍ରଦେଶ ବିଷୟ ନାମକ ପ୍ରାକରେ
 ଜଣେ ବୃକ୍ଷଙ୍କେ ଏକ ଦାକତାର ବଦାବସମ୍ପଦ
 ହୋଇଥିଲା । ଲକ୍ଷ୍ମଣନ ଦର ଅସି ଦେବଦେ
 ବିସି ସମ୍ପଦାର ଦେବା ସମୟରେ କନ୍ୟା ଲାଡ଼ା
 ମୁକ୍ତିକୁ ଗୁଠି ଦେଇ ପଲାଇସାଇ ମହାର ଗଢ଼ା-
 ଧର କାଳ କହୁଲ ପ୍ରଭବନ ୧୯୧୨ କର
 ଜୀବନ ଦେବା ଅପେକ୍ଷା ମୋତେ ଝୁଟ ଖୁଆଇ
 ଅଜ ବଧ କର । ତେ ଯେତେ ଦୁଃଖିଲେ
 କନ୍ୟା ମାକଲ ନାହିଁ ତହିଁ ଭଲଲେକମାନଙ୍କ
 କହୁକାମରେ ବର ଦାହୁଡ଼ ଗଲ । ସେହିମାତେ
 ଅର୍ଥ ଲୋକ ଦା ଅନ୍ୟଦାରଣରେ ପାବନ ବୁଢ଼ା-
 ସକେ ଦାକତାର ବଦାବ ଦିଅନ୍ତୁ ସେମାନଙ୍କ
 ଗାଳକଦନା ଅର୍ଥ କି ବୋଲୁଥିବ ?

ବଙ୍ଗ ପ୍ରଦେଶର ଭବ୍ୟ ସମ୍ପଦ ସରଦାର
 ସନ ୧୮୯୪ । ୧୫ ସାଲରେ ପୁଣିର ଦେବା-
 ପ୍ରସଂସାନ ଫଳାନ୍ତୁଷାରେ କିମ୍ପ ଲକ୍ଷ୍ମଣ ଶ୍ରୀମାଳେ
 ଭୁଲବର୍ଷ ନିମନ୍ତେ ବୁଢ଼ି ପାପ ହୋଇ ଅଛନ୍ତି
 ଯଥା—

ଓଡ଼ିଶା ସମ୍ପଦ ସମିତି ଦ୍ଵାରା
 ଗଜାଧର କର ଗୋମସଙ୍ଗା ୫୨୯
 ବାଲେଶ୍ଵର ସମ୍ପଦ ସମିତି ଦ୍ଵାରା
 ସୋମେଶ୍ଵର ସହପଥ ବାଲେଶ୍ଵର ୫୨୯
 ବାଲିଚରଣ ପାଣି " ୫୨୯

ପୁଣ୍ୟ ଜଗନ୍ନାଥ ସମିତି ଦ୍ଵାରା
 ମାଳଭୃତ୍ଵ ରଥ ଗୁଡ଼ିଗୋଷାଲ ମଠ ୫୨୯
 ବଲଭୃତ୍ଵ ମିଶ୍ର ବିଦ୍ୟନାଥପୁର ଟୋଲ ୫୨୯

ଜଣେ ପଦପଞ୍ଚକ ଲେଖି ଅଛନ୍ତି ଗତ
 ରୂପକାର ମୁସଲମାନଙ୍କର ବାରିଭୂମାକ ସମ
 ଉପଲକ୍ଷରେ ସକ୍ଷ୍ୟାବେଳେ ଏ ଜଗରର ବାଲୁ-
 ବଜାର ଉପାମସମ୍ପଦରେ ଅନେକ ଭଦ୍ର ମୁସଲ-
 ମାନ ଏଭୂତିର ହୋଇ ଧର୍ମଶୃଙ୍ଘଳାକ ରଚନାପାଠ
 ଓ ସଙ୍ଗୀତ ଶ୍ରବଣ କରୁଥିଲେ । ମାତ୍ର ଏଦଳଣ
 ମୁସଲମାନ ଗୋଷାଏ ସାମାନ୍ୟ ରଚନା କୁପ୍ତି
 ବିରୁଦ୍ଧରେ ପାଠ କରି ଗୋଷାମାନଙ୍କର ବି-
 ଭକ୍ତିଭାବନା ହୋଇଥିଲେ । ତହିଁ ଅରବନ
 ଅର ଜଣେ ମୁସଲମାନ କୁପ୍ତିର ସଫଳରେ
 ଧର୍ମଶାସ୍ତ୍ରନୁମୋଦନ ଉଦ୍ଵାଦରଣ ଦର୍ଶାଇ
 ଏକ ରଚନା ପାଠ କରି ଗୋଷାବର୍ଗର
 ଅନଳ ବର୍ଦ୍ଧନ କରିଥିଲେ । କୁପ୍ତିର ନଦା
 ବରଦା ପଦ୍ମମର ଏବ ବୃଜୁର୍ଗମାନଙ୍କର ଅବ-
 ମାନନା ଭବ ଅଜ କହୁ ନୁହେ ।

ଦାନାପୁର ବିଜୁରେ ଦାନାଉର୍ଜନମର ତତ୍ତ୍ଵେ
 ଗୋସ ବିପାଳ ଏକଜଣ ପଠାକୁଲକୁ ପଦା-
 ଦାତରେ ଦୁଦାକର ପ୍ରଥମେ ଅପରାଧ ସ୍ଵୀକାର
 କରିଥିଲେ ମଧ୍ୟ ବାଲିବୋଟିକ ବିଗୁରରେ

ମୁକ୍ତି ପାଇଥିବାର ପାଠକମାନଙ୍କୁ ଜଣା ଅଛି । ଉକ୍ତବର୍ଷର ମହାମାନ୍ୟ ସୈନାଧ୍ୟକ୍ଷ ମହାଶୟ ଏହି ମୋକଦ୍ଦମାର କାରକପକ୍ଷ ପକ୍ତି ଅଦେଶ-ବେଳଅଛନ୍ତି ବା ଅସାମିର ସେ ସ୍ୱୀକାର କର୍ତ୍ତୃତା ଏକ ତାଙ୍କୁ ସାହେବଙ୍କ ସାକ୍ଷରେ ଅମେଳ ଦଣ୍ଡବାକୁ ଦାନାଦ୍ରୁ ସିପାହି ଶରୀର ପାଇଲେ ମଧ୍ୟ ସେ ସିପାହିକୁ ନିଶ୍ଚରପ୍ରକାର କରିଥିବାର ସନ୍ତୋଷଜନକରୂପେ ପ୍ରମାଣ ହୋଇଅଛି ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସିପାହି ବେଦନ ଏହି ପରି ପ୍ରଦାର କରିବାର ଜଣାଅଛି । ଅତଏବ ପଲଟନର କଲକ ଗୃହୀତବା କାରଣ ସୈନ୍ୟାଧ୍ୟକ୍ଷ ମହାଶୟ ଦାବୀକାରୀ ମାଜିଲ ସରକାର ଏବଂ ଏହି କଷୟ ପଲଟନର ପରେଟ କରି ସମସ୍ତଙ୍କୁ ଜଣାଇ ଦେବାର ଅଦେଶ ଦେଇଅଛନ୍ତି । ଭରସା ହୁଅଇ ଏହି ଦୁଷ୍ଟାନ୍ତରଦ୍ୱାରା ଗୋଟି ସିପାହିମାନେ ହତବଳତାକୁ ସାକ୍ଷ୍ୟାନ ଦେବେ ।

—o x o—

ଗ୍ରାମାନ୍ତରେ ପ୍ରକାଶିତ ସୂକ୍ଷ୍ମକର ବୋରଜର ସହବାସ ସରକାରଙ୍କର ଇଂରାଜୀ ପ୍ରେସ୍‌ର ପତ୍ରରୁ ପାଠକ ମାନେ ଅବଗତ ହେବେ ଯେ ସୂକ୍ଷ୍ମକର ଇଂରାଜୀ ଟୀକା କପୁର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଶମୋସ ତା ୨୪ ରୂପରେ ଖେଠା ଉଲ୍ଲ ସୂକ୍ଷ୍ମକର ଯୋଗ୍ୟ ସାଧାରଣ ସରକାରଙ୍କୁ ଦୋଇଥିଲା । ଏକ ଜନରବାସୀ ଅନେକ ଚାନ୍ଦୁଲେକ ଉପସ୍ଥିତ ଦୋଇ ଥିଲେ । ଏକଟି ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ ସର ସାହେବ ସରକାରଙ୍କ ଅଧୀନ ଗ୍ରହଣ କରି ଥିଲେ । ସେଠାର ସରକାରୀ କଡ଼ ତାଙ୍କୁ ଶସ୍ତ୍ରକୁ ବାକ ସାହେବ ଇଂରାଜୀ ଟୀକାର ହିତକାରୀତା ବର୍ଣ୍ଣନା କରି ଦେଖାଇଲେ ଯେ ଜଳ ବୋଉଡ଼ର ସାହାଯ୍ୟରେ ତନା ଖର୍ଚ୍ଚାରେ ଲୋକଙ୍କୁ ଟୀକା ଦେବା ଯିବାରେ କଷ୍ଟଗୁଣେନ କପୁର ଉକ୍ତା ପଡ଼ିଅଛି । ଉକ୍ତବର୍ଷ ଚଳେ ଅର୍ଥାତ୍ ୧୯୧୨ । ୧୦ ସାଲରେ ପୁଣ୍ୟରେ ୦ ୧୭୨୫୫ ଏହି ସେକ୍ସନ୍‌ରେ ମରୁଥିଲେ ମାତ୍ର ସନ ୧୮୫୪ ୧୫୫ ସାଲର ମୂଳ ସଖ୍ୟା ୦ ୨୦୧ ଶ ଅଟେ । ଶର ଅଠବର୍ଷରେ ପୁଣ୍ୟରେ ୨୮୫୮୧୧ ଥିଲେ ଜଣ ଦୋଇଥିଲେ । ଚଳୁଅଧ୍ୟକ୍ଷ ୦ ୦୨୮୧ ଥିଲେ ଜଣ ଦେବାର ପ୍ରଥମବର୍ଷରେ ମରୁଗଲେ । ଅବଶିଷ୍ଟ ୨ ୯୫ ୫୫ ଦୋଇ ସିଲ୍ଲମଧ୍ୟରୁ ଦେବଲ ୨୨୧୫ ଥିଲେ ଟୀକାପେର ଦୁରକାର୍ଯ୍ୟ ଦେବାର ଉକ୍ତବାକୁ ଜଣା ପାଇଅଛି ସୁତରାଂ ଦୁଇଲକ୍ଷରୁ ଅଧିକ ଥିଲେ ଟୀକା କରୁଣେଇ ରହିବା ସମାଜିକ

କାରାର କଷୟ ଅଟେ ଏବଂ ଦେବଲ ଅର୍ଥାତ୍‌କ ଏଥିର କାରଣ । ଅତଏବ ସେ ଅର୍ଥସାହାଯ୍ୟର ପ୍ରାର୍ଥନା କଲେ ଏବଂ ସରକାର ୫ ୧୮୦ ୧ କା ରେବା ସ୍ୱାକ୍ଷର ହେଲ । ଭରସା ହୁଅଇ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ହିତାଧିକାରୀମାନେ ଏହି ହିତର ଦାବୀରେ ଯୋଗ ଦେବାକୁ ବଳମ୍ବ ବରଦେ ନାହିଁ ।

—

ବାଲେଶ୍ୱରର ଜଳବୋରଡ଼ ଯେଠା ଗୁଡ଼ା ବଳଙ୍ଗ ନଦୀର ବାଲିଘାଟ ଫେରାଅଇଲ ଅଧୀନରେ ଅତି ଲକ୍ଷ୍ୟ ଦେବାରୁ ଅଭିପାତକ ଯେଉଁ ଗରବ ଲୋକମାନେ ସରକାରଙ୍କୁ ଜାଣି ରହ୍ୟାବ ସହରକୁ ଅତି ବଡ଼ସୁ ନଦୀକୁ ଦ୍ୱାର ଦୁଇ ଚାରି ପଲସା ଅଧି କରୁଥିଲେ ସେମାନଙ୍କର କପୁର କଥା କର୍ତ୍ତୃତାକର ତଳେ ପଡ଼ି ପ୍ରେସ୍‌ର ବାଲେଶ୍ୱର ସମାଦରାହୁଡ଼ାରେ ଏକ ଘର୍ଷଣକ ପ୍ରକାମ କରି ଅଛନ୍ତି । ଅଗ୍ରେମାନେ ଜାଣି ଯେ ବାଲେଶ୍ୱରର ବାଲିଘାଟ ପର ବଟର ଜଳର ଅନେକ ଘାଟରେ ଅକାରଣ ଫେରାଅଇଲ ଜାଣି କରି ଜଳ ବୋରଡ଼ ଲୋକଙ୍କ କପୁର ଗୁଣ ସୂକ୍ଷ୍ମ କରି ଅଛନ୍ତି । ଶୁଖାପୁଲେକଙ୍କ ଦସ୍ତରେ ଉକ୍ତ ଦେବାର ଗାଧୁର୍ତ୍ତ ଏହିକ ସେମାନେ ଲୋକଙ୍କ ଅବଗ୍ରା ହୁଣି କ୍ୟୁପ୍ରା କରିବେ । ମାତ୍ର ଦୈବଦକ୍ଷିଣ୍ୟ କାରେ ସର୍ବାରେ ସେ ଜଳ ଦେଲ ସେ ସମସ୍ତ ପାଲଟ ମଲ । ଦୋରଡ଼ର ସରକାରଙ୍କ ଲୋକଙ୍କ ଗୁଣାପ୍ରକୃଷ୍ଟ ନ କରି ଦେବଲ ଅଧିକ ଦୋଇବାରେ ବ୍ୟସ୍ତ । ଗତ ବାର୍ଷିକ ହିତାଧିକରେ ଗତସ୍ଥିମେଷ୍ଟ ସୁଦ୍ଧା ଏହା ସ୍ୱୀକାର କରି ଅଛନ୍ତି । ଗର ଲୋକୀ କୁମ୍ଭିର ଦେଲେ ଚର୍ଚ୍ଚିତ ବଲ କାହାର ? ଯାହା ହେଉ କ୍ୟୁପ୍ରାପତ ସର ସୁକ୍ଷ୍ମର ପୂର୍ବକ ଫେରାଅଇଲରେ ନ୍ୟାକ କରି ଅଛନ୍ତି ବା ଯେଉଁଠାରେ ଘାଟ ବସିବ ସେଠାରେ ଦେବା ଚର୍ଚ୍ଚିର ଉପସ୍ଥାପନ ଦୁଇ ମାଲର ମଧ୍ୟରେ ଅନ୍ୟ ସାଧାରଣ ଘାଟ ବସି ପାରିବ ନାହିଁ ମାତ୍ର ଯେଉଁମାନଙ୍କର ଘାଟ ବଜାର ବା ଗୃହ ଲମ୍ବରେ ସକଦା ଏପରି ସେମାର ଦେବା ଅବଶ୍ୟକ ସେମାନେ ଅପଣା ବନୋକପୁରେ କୌଣ ରୁଣି ପାରୁଥିବାର ଦୋଇ ପାଇବେ ଦେବଲ ମାସୁଲ କେଇ ଅନ୍ୟ କାହାରିକୁ ପାରିବର ପାଇବେ ନାହିଁ । ଦେହ ଜମିଦାର ବା ମହାତ୍ମକ ସାହାଯ୍ୟ କରି ଖଣ୍ଡେ ଦୁଇଲକ୍ଷ କରିବେଲେ ଗ୍ରାମବାସିକର

କ୍ଷେପ ଅନେକ ପରମାରରେ ଉଦ୍‌କାରଣ ଦେବ ଘାଟ ଲାଭୁଅ ଶସ୍ତ୍ରପୁରଣ ପାଇବାର ଅଧିକାରୀ ଅଭିଭାବରେ ଅଟେ । ସେ ଉକ୍ତ ସହକରେ ଅବଶ୍ୟକ ପଲ ପାଇବ ।

ଗୋଟିଏ ଦେଶ ମୋକଦ୍ଦମାର ଉତ୍ତର । ଏ ଜଳ ଅନ୍ତର୍ଗତ ହେଲେ ଜାମିନୋକାର ତଳେ ମୁସଲମାନ ଜମିଦାରଙ୍କୁ ଏକପ୍ରକା ନାଲସ କଲ ବା ସେ ଅଧିକା ଉଚ୍ଚଶା ମାଗଣ ରହ୍ୟାତ ନ ଦେବାରୁ ଚଳେଇର ଚର୍ଚ୍ଚିକଦାର ଜାଦାକୁ ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ କରି ଅନ୍ୟାପୁରୁପେ ଅଟକ ରୁଣିଥିଲା । ଏ ମୋକଦ୍ଦମା ବେଶ୍‌କୁ ପୁରୁଷ ହେଲ ଏକ ଜଣେ ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ ଅସାମୀକୁ ଦୋଷୀ ସାବ୍ୟସ୍ତ କରି ଏକପ୍ରକାର କାରାଦାସ ୬ ୬ ୨୫ କା ଅର୍ଥଦଣ୍ଡ ବ୍ୟାଜ କରି । ଜଳ ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟଙ୍କ ନିକଟରେ ଅଧିକ ଦେବାରୁ ସେ ଦେଖିଲେ ସେ ପ୍ରଥମେ ବେଶ୍‌ର ଉକ୍ତଜଣ ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ ମୋକଦ୍ଦମା ଗୁଣିଥିଲେ ମାତ୍ର ସେକ୍ସ ଲିଖିତ ଧୁରେ କୌଣସି କାରଣରୁ ଏକଜଣ ଥିଲେ ଏବଂ ଅନ୍ୟ ଦୁଇଜଣଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ଅସାମୀଙ୍କ ଶମସ ଦେବାରୁ ସୁଦ୍ଧା ଚ ସରକାର ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ ରହିଲେ ବିକଳ୍ୟ ନ ଉପସ୍ଥିତମାନେ ମତେ ଦଣ୍ଡ ଦେଲେ । ତଥା ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ ବଟର ଖେପର ଅବଗ୍ରା ଦୁଷ୍ଟେ କହି ଅଛନ୍ତି ବା ଜନଜଣରୁ ଜଣା ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ ବଟି କୌଣସି ଦେଶ ମୋକଦ୍ଦମା ନିଶ୍ଚିତ କରିବେ ନାହିଁ । ପୁରୁଷ ଘଟଣାପ୍ରତ ଜଣା ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟଙ୍କର କପେଶ ସନେକ ଦେବା ଏକ ଉପସ୍ଥିତ ସୁଦା ଦୁଇଜଣ ଦେଶ ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟମଧ୍ୟରୁ ଦେବନ ଏକ ଜଣଙ୍କର ବରୁତରେ ଦୋଷୀ ସାବ୍ୟସ୍ତ ଦେବା ଅନ୍ୟାପୁ କପେତକାରେ କିମ୍ପ ଅଦାଲତର ସୁଦ୍ଧା ରକ ଦର ଅସାମୀର ମୁକ୍ତି ପ୍ରଦାନ କରେ । ଜଣା ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟଙ୍କର ଇଂରାଜୀ ସୁଦ୍ଧା ନମ୍ପେ ସୁବାସିତ ଦେଲ । ଭରସାହୁଁ ଦେଶମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟମାନେ ଏପରିକ ସାକ୍ଷ୍ୟାନ ଦୋଇ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବେ ।

No. 385 of 1896.
CRIMINAL APPEAL No. 6 OF 3rd QUARTER 1896.
APPELLANT DINARANATH BARAI.
 This is an appeal against an order of the Bench Magistrates, Cuttack, convicting the accused under S. 417, 341, 362, and 426 I. P. C. and sentencing him to one week's rigorous imprisonment and to pay a fine of Rs. 25 or in default to under-

go one month's further rigorous imprisonment. Also to pay Rs. 5-8 costs to complainant.

The accused is Tehsildar on behalf of a Mohamedan Lady Zemindar of Farganah Dalijora. Complainant is a raiyat of the same, and his story in brief is that he was beaten and kept at the Zemindar's Kachahri from afternoon to about 9 at night because he would not pay excess rent khareba, and magan which the accused demanded. The case was a very protracted one which I should never as District Magistrate to have made over to the Bench had I suspected from the petition of complaint that it would be so hotly contested. It was heard throughout by three Honorary Magistrates but for some reason one of them went away before judgment was given and of the other two one was in favor of acquitting the accused. The president however overruled his colleague and convicted and sentenced the accused as above. This may have been technically legal but I do not think it was altogether discreet. In fact it is advisable that in Benches constituted as the Outtack bench is not less than three Honorary Magistrates should adjudicate on any case.

It is further argued in appeal that the procedure was wrong in as much as charge was drawn under Sec. 417 I. P. O. only whereas the conviction was under S. S. 341 352, and 426, also, and that charges should have been drawn for these sections only. I do not think this contention is correct, and the only ruling quoted in support of it is not strictly analogous being a case in which a warrant case offence was clearly committed, but the Magistrate throughout used the procedure prescribed for summons cases only. Moreover in the present case the sentence could have been equally well awarded under Sec. 417 P. O. only so that the other sections are immaterial. I am however of opinion that the conviction under Sec. 417 I. P. O. was altogether wrong and that the charge under that section was inapplicable to the case, the facts as stated by the complainant, not having constituted an offence under that section. The complainant was not induced to pay more than he admitted by the accused's promise to see what other raiyats did and settle the matter afterwards, but rather by fear of force and confinement and the conviction, if made at all should have been under sees ; 352 and 341 or 342. I look however on the whole cast with extreme suspicion, on account of the two facts that complainant made delay of

about ten days before complaining and that there was an ex-tehsildar who from the evidence on the record has had no doubt a finger in the case throughout. The two things together are significant. That some ill-treatment and possibly assault occurred on the day alleged, I do not doubt nor do I doubt that the case was reported at once at the thana and rejected as non-cognizable. I have equally little doubt that there the case would have stopped had not some one got hold of the complainant and provided funds and generally instructed him as to how to proceed further. In a case thus dealt with the evidence should be looked on with the utmost suspicion, and certainly the accused should not be convicted by one Bench magistrate out of two only against the opinion of his colleague. On the above grounds I reverse the finding and sentence of the Lower Court and order the accused to be released and the fine if paid to be refunded.

Cuttack } (Sd.) W. MAUDE,
July 20th, 1895. } Offg. Magistrate.

ଲଞ୍ଜରକବାଳିୟାଦ୍ରୀ ସ୍ତର ।

ସାଧାରଣ ବସ୍ତୁ ଯେ ଓଡ଼ିଶାରେ ବସେଇ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ବସ୍ତୁ ଏଥିରେ ଆଉ ସମ୍ବେଦନା ନାହିଁ । ଅନୁମୋଦନ ଅନେକଦଳ ପୁରୁଷ ଅର୍ଥାତ୍ ସନ ୧୮୯୩ ମସିହାର ଏକ ପତ୍ରିକାରେ ଚର୍ଚ୍ଚା ଅବତାରଣା କରି ବେଳେକ ବସ୍ତୁ ପ୍ରକାଶକର୍ତ୍ତାମାନଙ୍କ ଦୃଷ୍ଟି ଅବଶ୍ୟକ କରୁଥିଲୁ । ସମ୍ପ୍ରତି କେତେକ ପ୍ରକାରେ ଲଞ୍ଜରକ ବାଳିୟାଦ୍ରୀ ଭୂମିକ୍ରମରେ ଜମାଦାରୀ ଦେବାର କୋଷ୍ଠି ସ ବାଦାୟିକା ଓ ଚର୍ଚ୍ଚାରେ ଗର୍ଭମେଘ ସମସ୍ତ ଅଲଗ ଓ ବିଦ୍ୟମାନର ବସ୍ତୁର ଦାୟିତ୍ଵ ବହୁଥିବାର ଦେଖି ଅନୁମୋଦନ ଦେଉଅଛୁ ଯେ ଅନୁମୋଦନର ଉପରେ ପ୍ରକାଶକର୍ତ୍ତାମାନଙ୍କ ଲାଭ ସ୍ଵାରରେ ଅଧିକାରି । ଯଦାବେଳ ଅଧିକା ସାଧାରଣ ମତପ୍ରକା ଅଦୌ ଅଧିକା ନାହିଁ । ଉପର ବର୍ତ୍ତମାନ ସମୟ ଉପସ୍ଥିତ ବେଳୁଥିବା ସ୍ତରକୁ ଦୂରଦୂରପତ୍ତ ନ ଦେବା କର୍ତ୍ତବ୍ୟଦାୟିତ୍ଵରେ ଚୁକ୍ତି ବଦେନାରେ ଏ ପ୍ରକାର ଅଧିକାରୀ ବରୁ । ବରଷା ବରୁ ସାଧାରଣ ଏ ବସ୍ତୁରେ ଏହି ସମୟକୁ ଉପସ୍ଥିତ ଦେବେ ।

ଲଞ୍ଜରକବାଳିୟାଦ୍ରୀ ଭୂମି ସମ୍ବଳିତ୍ଵ ଯେଉଁ ଜମାଦାରୀ କୋଷ୍ଠି ଅନୁମୋଦନ ଦେଖିଅଛୁ ଚର୍ଚ୍ଚା ପ୍ରକାଶ ଯେ ବଦୋକସ୍ତ୍ର ବର୍ତ୍ତା ଚୌକ୍ୟ ନିରାଶରେ ଜମା ଧାର୍ଯ୍ୟ କରି ଚର୍ଚ୍ଚାମଧ୍ୟକୁ

ଏକ ଭୂଗର୍ଭାଂଶ ଅର୍ଥାତ୍ ଟଙ୍କା ୪୦/୪ ବାଳିୟାଦ୍ରୀଦାରକୁ ଶୁଦ୍ଧି ଦେଇ ଅଛନ୍ତି ଏକ ସାଧାରଣ ଉପକ୍ରମକୁ ବଦୋକସ୍ତ୍ର ବାଳିୟାଦ୍ରୀର ବାଳିୟାଦ୍ରୀଦାରର ମାନ ପରକ ହୋଇଅଛି । ବର୍ତ୍ତମାନ ଦେଖିବାକୁ ଦେବ ଯେ (୧) ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଅର୍ଦ୍ଧେକ ଜମା ବାଳିୟାଦ୍ରୀଦାରକୁ ଶୁଦ୍ଧି ଦେବାପାଇଁ ପ୍ରକାରେ ବର୍ତ୍ତମାନ ବଦୋକସ୍ତ୍ରରେ ତାହା ରହିବ କର ଏକ ନୂତନାୟାଶ ଶୁଦ୍ଧି ଦେବା ସମ୍ଭବତଃ ହୋଇଅଛି କ ନାହିଁ ଏବ (୨) ଲଞ୍ଜରକବାଳିୟାଦ୍ରୀଦର ସାଧାରଣ ଉପକ୍ରମରୁ ଗଣ୍ୟ ଦେବାର ଉପସ୍ଥିତ କ ନା ? ପ୍ରଥମ ପ୍ରଶ୍ନର ମାମାଂସା ଯୁ ପ୍ରଶ୍ନ ଉପରେ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ବସ୍ତୁର ପ୍ରଥମେ ଦେଖି ଲଞ୍ଜର ପ୍ରଶ୍ନର ବସ୍ତୁରେ ପ୍ରକୃତ ହେଲୁ ।

ଲଞ୍ଜରକବାଳିୟାଦ୍ରୀ ବସ୍ତୁର ମୂଳ ନୀତି ସନ ୧୭୯୩ ମସିହାର ୧୯ ବାଳିୟାଦ୍ରୀରେ ବ୍ୟବହାର ଅଛି । ଚର୍ଚ୍ଚାରେ ବାଳିୟାଦ୍ରୀଦାରମାନେ ବାଳିୟାଦ୍ରୀ ଭୂମିର ମାଲିକ ବୋଲି ସମ୍ପ୍ରତି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ହୋଇଅଛୁ । ଓଡ଼ିଶା ଲଞ୍ଜରକ ବର୍ତ୍ତୁକ ଅଧିକାର ଦେଲେଉଥିବୁ ସନ ୧୮୦୩ ମସିହାର ୧୨ ବାଳିୟାଦ୍ରୀ ବଦୋକସ୍ତ୍ର ସମ୍ପର୍କରେ ଜଣା ଦୋଇଥିଲା । ଚର୍ଚ୍ଚାରେ ସନ ୧୭୯୩ ସାଲର ୧୯ ଅଲଗ ଓଡ଼ିଶାପ୍ରକା ଖଟିାର ସମ୍ପ୍ରତି ବ୍ୟବହାର ଏକ ଲଗ ବଦୋକସ୍ତ୍ର ସମ୍ପର୍କରେ ଚର୍ଚ୍ଚା ପ୍ରକୃତ ମିଲିଷ୍ଟ ସାଦେକ ସନ ୧୮୩୭ ମସିହା ଜନଶୃଙ୍ଖଳା ସା ୨୩ ଉପରେ ସେହି ଚର୍ଚ୍ଚା ଲକ୍ଷୀ ଅଛୁ ଚର୍ଚ୍ଚାରେ ଯେ ବାଳିୟାଦ୍ରୀଦାରକୁ ମାଲିକ ବୋଲି ଅର୍ଥାତ୍ ଅଧିକାର ତାକୁ ବଦୋକସ୍ତ୍ରରେ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ବସ୍ତୁର ଅଛି । ସେହି ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ବାଳିୟାଦ୍ରୀ ଦେଖାଯିବ ଯେ ୨୯ ଏକାରରୁ ଅଧିକ ଭୂମି ଯେଉଁ ବାଳିୟାଦ୍ରୀଦାରର ଥିବା ସେମାନଙ୍କଠାରୁ ଗର୍ଭମେଘ କରୁଥିବୁ ଲେଖାର ଦେଇଥିଲେ ଅର୍ଥାତ୍ ସେମାନଙ୍କୁ ସଦରମାଲିକାବଦାରସମ୍ଭବ ଗଣ୍ୟ ବ ସ୍ଵାଧୀନ ଅଛି ଏବ ସେହିମାନେ ଜମାଦାରୀରେ ସମ୍ବଳ ଦେଲେ ନାହିଁ ସେମାନଙ୍କୁ ମାଲିକାତା ଦଅପଲା । ଏଥିରୁ ବାଳିୟାଦ୍ରୀଦାରର ନାଲିଗଣ୍ଡୁ ସମ୍ପ୍ରତିମାନ ବେଲୁଅଛି ଏକ ଅଧିକ ପରମେତ ଭୂମିର ଅଧିକାରୀ ସମ୍ବଳେ ଏ ମାୟମ ସ୍ଵର୍ତ୍ତଳ ହୋଇଥିଲେ ଅଧିକ ପରମେତ ଭୂମିପ୍ରକା ଯେ ମାଲିକାସ୍ତ୍ର ପ୍ରକୃତ ନାହିଁ ଚର୍ଚ୍ଚା ଦୌଷ୍ଟି

ବିଜ୍ଞାପନ ।

ନୂତନ ନୂତନ ନୂତନ

କଟକ ଟ୍ରିକୋରୋମାଟ ସମ୍ବାଲପୁରେ

- ସମ୍ବାଲପୁର ଉତ୍କଳୀୟ ମୂଲ୍ୟ ୫୦/ ଏକପାଖୀ
- ପଦ୍ମଲେଖନ ପାନ ମୂଲ୍ୟ ୫୦/
- ମ ବାଳା ଜମ୍ବୁପାନ ମୂଲ୍ୟ ୫୦/
- ଦୁଇଅର୍ଦ୍ଧକ ପାନ ମୂଲ୍ୟ ୫୦/
- ଉତ୍କଳୀୟ ପାନ " ୫୦/
- ଉତ୍କଳୀୟ " " ୫୦/୨

କଟକ ଟ୍ରିକୋରୋମାଟ ସମ୍ବାଲପୁରେ
ମୁଦ୍ରଣ ହୋଇ ବିକ୍ରୟାର୍ଥେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଅଛି
ଅନ୍ୟାନ୍ୟସାଧନମାନ ଯତ୍ନ ସ୍ତୁ ଅଛି

ସଙ୍ଗୀତସର୍ବସାଧକ !

ନୂତନ ! ନୂତନ ! ନୂତନ !
ଓଡ଼ିଆସଙ୍ଗୀତରେ ଏକମାତ୍ର ଅଦ୍ୱିତୀୟ
ସଙ୍ଗୀତସ୍ତମ୍ଭ ।

ସଙ୍ଗୀତ ବିଜ୍ଞାନ ପ୍ରାୟ ଦେହପ୍ରସ୍ତ ।
ଏହି ସୁଲଭ ମୂଲ୍ୟ ୫୦ ମାତ୍ର ।
ଏଥିରେ ଦକ୍ଷିଣୀ, ଝୁଲ, ଖେମଟା, ଟପା,
ଓମ୍ବରପ୍ରସ୍ତ ସୁମଧୁର-ସରଳ ଅତିଉତ୍କୃଷ୍ଟ ଓଡ଼ିଆ,
ହିନ୍ଦି, ବଙ୍ଗଳା ଓ ସମ୍ବନ୍ଧନୀମାନ ସହିତକେଶିତ
ହୋଇଅଛି ଏପ୍ରକାର ସ୍ତମ୍ଭ ପ୍ରତ୍ୟେକ ସଙ୍ଗୀତ-
କ୍ଷେତ୍ରରେ ଲବଣରେ ଅବଲମ୍ବିତ ।
କଟକ ଟ୍ରିକୋରୋମାଟ ସମ୍ବାଲପୁରେ କମା
ରୁଏକପାଖୀ ବାହୁ ସମସ୍ତସମ ମୁଦ୍ରିକା ନିର୍ଦ୍ଧ-
ରରେ ବିକ୍ରୟାର୍ଥେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଅଛି ।

ଶ୍ରୀମଦ୍ଭାଗବତ !

ଏକାଦଶସ୍କନ୍ଧ ।
ଜଗନ୍ନାଥବାସକ ସମ୍ବନ୍ଧ, ଯେଉଁ ଏକାଦଶ-
ସ୍କନ୍ଧ ଏହି ଟ୍ରିକୋରୋମାଟ ସମ୍ବାଲପୁରେ ମୁଦ୍ରିତ
ହୋଇ ଉତ୍କଳପତ୍ରିକା ସଦୃଶ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇ
ଅସଂଖ୍ୟ ବର୍ତ୍ତମାନ ସେହି ଏକାଦଶସ୍କନ୍ଧର
ନିରନ୍ତରପୁରଣ ବାହାରଅଛି । ଯେଉଁ ପୁସ୍ତକମାନ
ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ସହିତ ବିଶେଷ ଅମେଳ ସୁନ୍ଦର ଭାଷା
ସଂଶୋଧିତ ହୋଇଅଛି । ପ୍ରତି ଅଧ୍ୟାୟର ଏକ
ପ୍ରକୃତ ପ୍ରସ୍ତୁତ ପ୍ରାୟଶ୍ଚୟ ସଂସ୍କୃତ ଶ୍ଳୋକମାନ
ସମ୍ବନ୍ଧରେ ହୋଇଅଛି । ଅତି ଶୁଦ୍ଧଦେବତାଠାରୁ
ଭୂମିପାଳେ ନୈମଗ୍ନୀଭାଷ୍ୟରେ, ସମ୍ପାଦିତ ମହା-
ଶ୍ୱେତା ଗଙ୍ଗାଜଳରେ ଉତ୍କଳର ଶବ୍ଦ ବିରୁଦ୍ଧବା-
ନୀୟକରେ ଶ୍ରୀ କୃଷ୍ଣକର୍ମ ସାଦୃଶ୍ୟରେ ପ୍ରଭବତ୍ୱ
କରଣ ଓ ବୈକୁଣ୍ଠସାମରେ ଲଗାକାସୁପଣ

ବିଷୟ ନିରୂପଣା ବିଷୟର ସୁନ୍ଦର ଉଦାହରଣ
ପ୍ରଦତ୍ତ ହୋଇଅଛି । ମୂଲ୍ୟପୂର୍ବକ ୫୦ ମୂଲ୍ୟ
ଗ୍ରାହକମାନଙ୍କ ସୁବିଧା ଲକ୍ଷ୍ୟେ ଏ ସଂସ୍କରଣର
ଉତ୍କଳ ବଙ୍ଗଳା ପ୍ରସ୍ତୁତ ଅତିଉତ୍କୃଷ୍ଟ ମୂଲ୍ୟ
୫୦ ୫ ଆର୍ଯ୍ୟ ହୋଇଅଛି ।

ଘଣ୍ଟା ମରାମତି ।

ଏଠାରେ ନାନାପ୍ରକାର ଶ୍ରେଷ୍ଠ କୃତ ସୁନ୍ଦର
ଘଣ୍ଟା ମରାମତି କାର୍ଯ୍ୟ ବର୍ତ୍ତମାନ ସୁଦ୍ଧା
ଉତ୍କଳ ବିଷୟରେ ନୂତନ ଭାବନାଦ୍ୱାରା
ଶୁନ୍ଦର ହେଉଅଛି । ସାଧାରଣ ବିକାରୀଙ୍କ ଦେହ
ସେ ଏଠାରେ ଉତ୍କଳରେ ସମସ୍ତକ୍ଷମତା
ନୀତିଗ୍ରାହ୍ୟେ ଏହାଉଚ୍ଚା ବାହ୍ୟକର୍ମାଦି-
ନିର୍ଦ୍ଧାରଣକାରୀ ଏକ ଲୁଗାଧିକାରକ ପ୍ରକୃତ
ମରାମତି କରାଯାଉଅଛି ।

ଘଣ୍ଟା ଅବଗ୍ରା ଅକ୍ଷୟାତ୍ମୀ ୨ମାମଠାରୁ ଦୁଇ
ବର୍ଷ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ରେଭେନ୍ସା ଦେଖିବ ଅର୍ଥାତ୍
ମରାମତି ହୋଇବୁ କିମ୍ପାକର ସମସ୍ତ ମଧ୍ୟରେ ଘଣ୍ଟା
କି ସୁଲଭେ ସୁନିର୍ଦ୍ଧାର ଦୁଇସ୍ତୁ କରାଯାଉଅଛି ।
ପ୍ରକାଶପାତ୍ର ପ୍ରକାଶନାର କାରକର
ହୋଇ କୌଣସି ବ୍ୟକ୍ତି ପ୍ରକାଶନାପୁରକ ଗ୍ରାହ-
କଙ୍କ ନିକଟରେ ପରିଚୟ ଦେବାକୁ ଅସମ୍ଭବ
ନୁହେ । ଏହିପରି କେତେକ ଘଟଣା ଶୁଣିଲେ-
ପରି ଦେଖାଉ ଗ୍ରାହକଙ୍କୁ ସର୍ବନିକ୍ଷେପରେ
ଅଛି ଯେ, ସେମାନେ ଉପରୋକ୍ତ ପ୍ରକାର
ଲେଖକର କଥାରେ କିମ୍ପାକର ପ୍ରକାଶନାରେ
ଶ୍ରୀମତୀମାନଙ୍କୁ ପଠାଇଦେବୁ ଶୁଣା ଲକ୍ଷ୍ୟ ପ୍ରସଙ୍ଗ
କଲେ ପ୍ରକାଶକ ଦେବେ ନାହିଁ ।
ସୁଦା ଶୁଣାଇ ଦିଅନ୍ତା କର୍ମ ମଧ୍ୟ ଏଠାରେ
ହୁଏ ।
୧୭ । ୪ । ୧୫ } ଶ୍ରୀ ଟ୍ରିକୋରୋମାଟ ସମ୍ବାଲପୁରେ
କଟକ ଟ୍ରିକୋରୋମାଟ }
ଅତିଷ କଟକ

ଜୀବନର ଅବ୍ୟର୍ଥ ମହୋଷଧି
(ବିଶେଷ ପତ୍ରାବଳୀ)

ମୂଲ୍ୟ ପ୍ରତିଭା ୫୦ ୧/୨ ମାସକୁ ୫୦ । ଅର୍ଥ
ଏହି ଟୀକ୍ଷ୍ୟ ବ୍ୟବହାରରେ ସବୁଜୀବନ ଚାହୁଁଥିବା
ଏକାଦଶରେ ଅଧେବା ହୋଇପାରିବ । ଅଧେ ଅଧେବା
ହେଲେ ସେ ଶାନ୍ତରେ ଅତି ହୁଏ ନାହିଁ । ସମ୍ଭବ ବ୍ୟବ-
ହାର କଲେ କେମିତି ନାନା ସଦ୍‌ଗୁଣ ହୁଏ ନାହିଁ ଏବଂ
ଏହା ଚିରାନ୍ତ ଅଟେ । ଏହାରେ ନାନାପ୍ରକାର ବିକାର-
ମୁକ୍ତ କର ହୁଏ । ଏହି ଟୀକ୍ଷ୍ୟରେ ପ୍ରକୃତ ଅଧିକ
ହେଲେ ଗୋଟିଏ ଅଧିକ ପ୍ରକାର ମିଶ୍ରିତ ହେବାକୁ
ଏହାର ଉପକାରଣ ସୁବିଧା ଅଧିକାଂଶ ହୋଇଅଛି ।
ଦେଖିଲେ ଏହି ଉତ୍କଳ ପତ୍ରରେ ବିଷୟ ଉଲ୍ଲେଖ
ଅନୁସାରେ ସେମାନଙ୍କର ପତ୍ରାବଳୀ ବିକାରୀ ନୁହେଁ
ଏହାକୁ ବ୍ୟବହାର କର କହୁଥିବା ସେମାନଙ୍କୁ ହୋଇ-
ଅଛି ଏବଂ ଅଧିକ ପତ୍ରାବଳୀର ସୁଦା ଦେଖିଲେ
ଟୀକ୍ଷ୍ୟ ବ୍ୟବହାରରେ ଟୀକ୍ଷ୍ୟ ସତ୍ତ୍ୱରେ ଗୋଟିଏ ଶାନ୍ତ
ଶ୍ରୀ ସମ ଦାଉରସେନ
ଦେଇ ଉତ୍କଳପତ୍ର
ବାଲେଶ୍ୱର

ବିଜ୍ଞାପନ ।

ସୁଲଗଠ୍ୟ, ସମ୍ପଦ ସମ୍ବରଣ ।
ପତ୍ରାବଳୀମାନ ।
ଏ ସମ୍ବରଣରେ ଅନେକ ପ୍ରକାରମାନଙ୍କୁ
ନୂତନ କର୍ମକୁ ସମ୍ବନ୍ଧିତ ହୋଇ ସୁସ୍ତୁକର
କଲେବର କଳ୍ପିଅଛି । ମୂଲ୍ୟ ଏକପାଖୀ । କେ-
ବଳ କଟକ ଟ୍ରିକୋରୋମାଟ ସୁସ୍ତୁତ ବୋବା-
ନରେ ମିଳଇ । ପ୍ରସ୍ତୁତ ମରାମତି ଦେଲେ
'ଅଧ୍ୟକ୍ଷ ସମ୍ବରଣ'ର କାମୋଦେଶ କରାଯାଉ
ଦେବ ।
ଶ୍ରୀ ଉତ୍କଳପତ୍ର ମିଶ୍ର

ଉତ୍କଳପତ୍ରିକାର, ଉତ୍କଳପତ୍ର ଉତ୍କଳପତ୍ର ଶ୍ରୀ
ଜଗନ୍ନାଥର ଉପେ ଆର୍ଯ୍ୟ ହୋଇଅଛି, ସତ୍ୟା—
ପ୍ରଥମଅଠ ସତ୍ୟାରେ
ଧାର୍ଯ୍ୟପତ୍ର ୫୦ ୧/୨
ଅଧ୍ୟକ୍ଷମୂଳ ୫୦ ୧/୨
ହୁଣ୍ଟି ଏବଂ ପ୍ରସ୍ତୁତ ୫୦ ୧/୨
ମାତ୍ର ନୌଷ୍ଠିକପତ୍ରରେ ମେତେ ଶୁଦ୍ଧ ହେଲେ
ଘଣ୍ଟିଏ ଖର୍ଚ୍ଚା ୫୦ ୧/୨ ରୁ ଉପା ଦେବ ନାହିଁ ।
ଦ୍ୱିତୀୟ ଓ ତୃତୀୟତର ସତ୍ୟାରେ ଶ୍ରୀ ପ୍ରଥମ
ଅଠର ଦେବା ଓ ଦୁଇଗୁଣ ଯଥାକ୍ରମେ ଦେବ ।
ଅଧିକ ଦାନର ସତ୍ୟାରେ ସୁଧର ବିକଳାବସ୍ଥ
ହୋଇପାରିବ ।
ଉତ୍କଳପତ୍ର ମୂଲ୍ୟ ଉତ୍କଳପତ୍ରରେ ପଠାଇ-
ବାକୁ ଦେବ ।
ଏହି ଉତ୍କଳପତ୍ର ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଉତ୍କଳପତ୍ର ୧୯୯୫
ଫିଲିପ୍ପାଇନ ସମ୍ବାଲପୁରେ ୫୦୦/୬ ପ୍ରକାଶକ ହେଲା

ଉତ୍କଳ ସମ୍ବାଦ

ସାପ୍ତାହିକ ସମ୍ବାଦପତ୍ରିକା

ଶ୍ରୀ ୩୦ ବ ।
ସ ୩୭ ଖ୍ୟା ।

ପା. ୧୫ ରୁପ ମାତ୍ର ଡିପୋଜିଟ୍ । ମୁ. ୧୯୧୨ ବ. ୧୩୦୩ ମାର୍ଚ୍ଚ ୧୫ ତାରିଖ ।

ଅଗ୍ରମ ୩୩୯
ସମ୍ବାଦକର୍ତ୍ତା ୧୩୭୯

ଏହି ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ଉତ୍କଳ ସମ୍ବାଦ ଆଲୋଚନା ପାଇଁ କିଛି ସମୟ ନେଇ ଉତ୍କଳ ସମ୍ବାଦକର୍ତ୍ତାଙ୍କୁ କ୍ଷମା କରାଯାଉ ।

ଉତ୍କଳ ସମ୍ବାଦ ପାଇଁ ଉତ୍କଳ ସମ୍ବାଦକର୍ତ୍ତାଙ୍କୁ କ୍ଷମା କରାଯାଉ ।

ଉତ୍କଳ ସମ୍ବାଦ ପାଇଁ ଉତ୍କଳ ସମ୍ବାଦକର୍ତ୍ତାଙ୍କୁ କ୍ଷମା କରାଯାଉ ।

ଉତ୍କଳ ସମ୍ବାଦ ପାଇଁ ଉତ୍କଳ ସମ୍ବାଦକର୍ତ୍ତାଙ୍କୁ କ୍ଷମା କରାଯାଉ ।

ଉତ୍କଳ ସମ୍ବାଦ ପାଇଁ ଉତ୍କଳ ସମ୍ବାଦକର୍ତ୍ତାଙ୍କୁ କ୍ଷମା କରାଯାଉ ।

ଉତ୍କଳ ସମ୍ବାଦ ପାଇଁ ଉତ୍କଳ ସମ୍ବାଦକର୍ତ୍ତାଙ୍କୁ କ୍ଷମା କରାଯାଉ ।

ଉତ୍କଳ ସମ୍ବାଦ ପାଇଁ ଉତ୍କଳ ସମ୍ବାଦକର୍ତ୍ତାଙ୍କୁ କ୍ଷମା କରାଯାଉ ।

ଉତ୍କଳ ସମ୍ବାଦ ପାଇଁ ଉତ୍କଳ ସମ୍ବାଦକର୍ତ୍ତାଙ୍କୁ କ୍ଷମା କରାଯାଉ ।

କରାର ପଦେଶାନ୍ତରେ ମୋରଦ୍ଦାର ଜଳ ପରସ୍ତାନ ମୌଜା କରାସନା ରୂପାନ୍ତରା ନାମା ଗୋଟିଏ ୧୫୫୫ ବସ୍ତୁର ଯୁକ୍ତ ଏକ ପାଞ୍ଚର୍ଷ ବସ୍ତୁର ଯିଲକୁ ଦେବା କରବା ଅଭି-
 ଯୋଗରେ ପୁଲୀସ ଗୁଲକ ଦେବାକୁ ନିୟମାନୁ-
 ସାରେ ବୌତ୍ର ସ୍ୱର୍ଣ୍ଣ ଦୋଳ ଥିଲ । ଯୌତ୍ର
 ବସ୍ତୁରେ ଅପେକ୍ଷା ୧୨ ଶ ନିର୍ଦ୍ଦୋଷୀ
 ବାଲ ସୁଦା କଳ ସାହେବ ଦାସ ସାବ୍ୟସ୍ତ
 କର ରୂପାନ୍ତରା ପ୍ରାଣପଣ୍ଡି ବଧାନ କଲେ ।
 ରୂପାନ୍ତରା ବଜ ଦରଦା, ମୁଲକର ପେଟ ପାଲେ
 ଏବ ସାବର ଯିବା ଘରେ ପଡି ଥାଏ । ଯାସି
 ଦରଦସ୍ତରୁ ଲେଖାକାରେ ରହି ଅଧ୍ୟାୟ
 ମତ ଦୁଃଖରେ ଅପଣା ଉଦାର ନିମନ୍ତେ ଖଣ୍ଡିଏ
 କଳକା ପତ୍ର ବଖ୍ୟାତ ବାସନ୍ତର ବାବୁ ମନ-
 ମୋଦନ ଦୋଷକ ନିବଟକୁ ଲେଖି ପଠାଇଲ ।
 ଦୋଷ ମଦାସପ୍ତ ପ୍ରକୃତରେ ଅନାଥର ବନ୍ଧୁ,
 ଦୁଃଖର ମା-ପ । ଏଥି ପୂର୍ବେ ସେ ଅନେକ
 ଦରଦ ବ୍ୟକ୍ତିକୁ ପ୍ରାଣବଶରୁ ଉଦାର କର
 ଅଛନ୍ତି । ପତ୍ର ପାଲ ସେ ଦ୍ୱାଇକୋଟରେ ମା-
 ମଲ ଲଢି ରୂପାନ୍ତରାକୁ ନିର୍ଦ୍ଦୋଷୀ ବୋଲି
 ଖଲସ କରାଇଲେ । ଦାଇକୋଟରେ ପ୍ରକାଶ
 ପାଇଲ ଯେ ପୁଲୀସ ଅସଲ ଆବାମକୁ ଖଣ୍ଡଦେଇ
 ଏହି ଯୁକ୍ତକୁ ଲେଇ ଦେବାର ଏକଦର
 କରୁଲ ନେଇ ଥିଲ । ବର୍ତ୍ତମାନ ସମସ୍ତ ଗୁରତ-
 ବର୍ଷରେ ମାନବର ନିରମୋହତ ଦୋଷକର
 ଜୟ ଧଳ ଦେଉଅଛୁ । ବାସ୍ତବରେ ଏଦାକର
 ମାକତଦେଇ ଧାରଣ କରବା ସାଧିକ ଏକ
 ବଦନା ଅର୍ଜନ ଓ ବାଉଖୁଣ୍ଟ ବ୍ୟବସାୟ କରବା
 ଧନ୍ୟ । ମୋସସଲର ଉଚ୍ଚଳ ମୁକ୍ତାରିକ ମଧ୍ୟ
 ରେ ଏହିପରି ତରୋ ବାବାସଲେ କେତେ
 ଅନଳର ବସ୍ତୁ ଦେବ ।

ସରରେ ମଦକୁମାର ଅବରୁ ।

ଦୁଇପ୍ରାଣ ପୂର୍ବେ ସରରେ ମଦକୁମାର
 ଗୋଟିଏ ଅବରୁର କଥା ପାଠକମାନଙ୍କୁ ନିଶ-
 ରଥୁଲ । ସେଥିରେ ଦୁଇକଣ ଅଧସ୍ତ ବର୍ମଗୁଣ-
 କର ଗଠପାର କଥା ପ୍ରକାଶିତ ବୋଲିଥିଲ ।
 ଅଦ୍ୟ ସେହି ମଦକୁମାର ଭାବନଙ୍କ ଅବରୁର
 ଗୋଟିଏ ଉଦାହରଣ ଦେଖାଉଅଛୁ ।
 ସୁଦନା ମୁତ ସୁଦାନ ଉପରେ ସମ୍ପଦ ନ
 ଦେବା ଅପସ୍ୟରେ ସରରେ ମଦକୁମାର ଅତି-
 ଶୁଣ ସରରେସ୍ତର ୫୫୦୦ ଟଙ୍କା ଜରମାନା
 କରୁଥିଲେ । ସରରେ ସୁପ୍ରଶଂସକ ନିକଟରେ

ଅପତ୍ତି ଦରଦାସ୍ତ ଦେବାକୁ ସେ ତାହା ଅଗ୍ରାଧ୍ୟ
 କଲେ । ସେହି ଦୁଇମ ବରୁଦରେ ସନ ୧୮୨୫
 ସାଲର ବର୍ମା ୨୫ ଅଇଲର ଧା ୫୫ ର ମନେ
 ଓଡ଼ିଶାର ବମିଗଜରକ ନିକଟରେ ମୋସଲ
 ଦେଲ । କମିଶନର ମହୋଦୟ ପ୍ରଥମେ ସରରେ
 ସୁପ୍ରଶଂସକ ନିକଟକୁ ଲେଖିଲେ ଏ ଦଣ୍ଡ ପ୍ରାପ୍ତ
 ଗଠା ମରଯାଇଥିବା ପ୍ରଲେ ଜରମା । ଖିଜ ଦଥ
 ଗାଲପରେ । ସୁପ୍ରଶଂସକ ତାହା ଦେଲଲେ ନାହିଁ
 ସୁବର ବମିଗଜର ସାହେବ ମହୋଦୟ ବଗ୍-
 ରରେ ପ୍ରତୁର ଦୋଇ ଦେଖିଲେ ସେ ଅଇନ
 ଅନୁସାରେ କୋଟିସରେ ଇନୋଟି କଥା ମୁଖ୍ୟ-
 ରୂପେ ଲେଖାଯିବା ଅବଶ୍ୟକ ଯଥା (୧) ଯେଉଁ
 ଭାଗରେ (୨) ଠିକ ଯେଉଁ ସ୍ଥାନରେ ଏବ
 (୩) ଯେଉଁ ବର୍ମଗୁଣ ନିକଟରେ ଉପସ୍ଥିତ ଦେ-
 ବା ଅବଶ୍ୟକ ଏବ ସେ ଭାରତ ଲୋଟିସ କାଗ୍
 ଭାରଣଠାରୁ ଦୂରତ ଉତ୍ତାରେ ଧାରଣ ଦେବ
 ନାହିଁ । ଏଥକୁ ଗଠାବତ୍ତପରେ ଯେଉଁ ଲୋଟିସ
 କାଗ୍ ଦୋଇଥିଲ ତହିଁରେ ଏକକ ଲେଖା ଥିଲ
 କି ମଧ୍ୟସ୍ତଦଦାସ ମନସପମ ପଦନା ସାହେ-
 ଉଲ୍ଲି ମାଟ ଦେଉଁ ଭାରଣରେ ଦେଉଁଠାରେ
 ତାହାକ ନିକଟରେ ଦାକର ଦେବେ ବଞ୍ଚି
 ଲେଖା ନାହିଁ । ସୁବର ସରରେ ଅଇଲର ଧା ୫୫
 ମନେ ଲୋଟିସ ଅଧିକ ଦେବାକୁ ଅର୍ଥ ଦଣ୍ଡ
 ଅଇନ ବରୁକ ସୁଦାକ ପିକାନ୍ତି କର ସରରେ
 ସୁପ୍ରଶଂସକ ଅଦେସ ରହତ ଏବ ଅର୍ଥ ଦଣ୍ଡ
 ଫେରତ ଦେବାକୁ ଦୁଇମ ଦେଲେ । କମିଶନର
 ସାହେବ ଅପଣା ଗସ୍ତରେ ଲେଖିଅଛନ୍ତି କି
 "If Survey Officers disregard the
 law or do not take the trouble
 to acquaint themselves with it,
 they have no reason to complain
 if their orders are found invalid.
 I have met with little else but
 a consistent disregard or igno-
 rance of the law in appeals that
 have come before me from the
 Settlement and Survey of offices."
 ଅର୍ଥାତ ସବ୍ୟପି ସରରେ ବର୍ମଗୁଣମାନେ ଅଇନ
 କ ମାନବେ ଅଧିକା ଆଇନ କୁଟିକାର ଶମ
 ସ୍ୱୀକାର ନ କରଦେ ତେବେ ସେମାନଙ୍କ ଦୁଇମ
 ଅଧିକ ଦେଲେ ଗୁଦାସ କରଦାର ବଞ୍ଚି ଦାରିଣ
 ନାହିଁ । ସରରେ ଓ କନୋଦସ୍ତ ମଦକୁମା ମା-
 ନବରୁ ସେତେ ଅପଲ ଅମ୍ ନିକଟକୁ ଅଧିଅଛୁ

ସେ ସମସ୍ତରେ ଅରେଦରୂପେ ଅଇଲର ଅବଜ୍ଞା
 ବା ଅଜ୍ଞତା ଉଚ୍ଚା ଅଭି ବସ୍ତୁ ଦେଖିନାହିଁ ।
 ଦୁର୍ଗାୟ ପ୍ରଧାନ ସକ ପୁରୁଷଙ୍କ ଉପର-
 ଲିଖିତ ମନ୍ତବ୍ୟ ଉପରେ ଅମ୍ମାନବର ଅଭି
 ବଞ୍ଚି କହିବାର ନାହିଁ । ଦୁଃଖର ବସ୍ତୁ ସେ
 ତାହାର ସଲକାର ବ୍ୟୟ ଲିପିବ ନିମନ୍ତେ ଅବ-
 ଦୁଦଶୀ ଭାବନଙ୍କ ଦାଉରେ ଜରଦ ବନୋବ-
 ସୁର ଗୁର ଦେଇ ପ୍ରକାଶର ନାନାପ୍ରକାର
 କଷ୍ଟ ଓ କ୍ଷତି ପ୍ରତି ଉଦାସାନ ରହିଅଛନ୍ତି ।

ସରରେକଷ୍ଟାଣ ନ କରାଇବା ମୋଦନା ।

ବର୍ମପଦେଶ ଖୁଲକାକ୍ଷା ସାତଶିଶୁ ସବଜି-
 ବିଜନ ଅନୁର୍ଗବ ଶ୍ରେ ଦୁଇଅ ମିଉନିସପାଟୀ
 ମଧ୍ୟରେ ପ୍ରତି ରବିବାର ଓ ଦୁଧବାର ଗୋଟିଏ
 ଦାଟି ବସେ । ଶାମାଚରଣ ଦୋଷ ଅପଣା ସ-
 ଗଜ ଦେଇ ସେହି ଦାଟକୁ ପ୍ରତିପାଳରେ ଅପେ
 ଶାମାଚରଣ ଦୋଷର ଘର ସେ ମିଉନିସପା-
 ଲିଟୀ ମଧ୍ୟରେ ନୁହେ ଓ ତାହାର ସଗଜ ତା-
 ଦାକ ଘରେ ସୁବର ମିଉନିସପାଲିଟୀର ନାହ
 ରେ ଥାଏ । ମାତ୍ର ମିଉନିସପାଲିଟୀ ବସ୍ତୁଦ-
 ବଦାସ୍ତ ସ ୧୮୮୫ ସାଲର ୩ ଅଇଲର
 ଧା ୧୪୨ ଗୁରେ ବଧାନ ଅଛୁ ବୌଶସି ସଗଜ
 ମିଉନିସପାଲିଟୀ ବାହାରେ ରହିଲେ ଦେ ସେବେ
 ଗୁଜନରେ ମିଉନିସପାଲିଟୀ ମଧ୍ୟରେ ତଳ ପ୍ରକଳ
 ଦେବ ତେବେ ସେ ସଗଜ ରେକିଷ୍ଟାସ
 ବସଇବାକୁ ଦେବ ଓ ରେକିଷ୍ଟାସ ନ କରଇ-
 ଲେ ସେହି ଅଇଲର ଧା ୨୪୭ ର ଅନୁସାରେ
 ଫରଜଦାସ୍ତ ସ୍ୱର୍ଣ୍ଣ ଦେବ । ସେଷ ଲିଖିତ
 ଧାନୁରସାରେ ଶାମାଚରଣ ଦୋଷ ଫରଜଦାସ୍ତ
 ସ୍ୱର୍ଣ୍ଣ ଦେବାରେ ସାତଶିଶୁର ଡେପୁଟି ମାଳ-
 ଶ୍ରେଟି ଫରଜଦାସ୍ତ ବାର୍ଯ୍ୟବଧର ଧା ୫୧୭ ର
 ଅନୁସାରେ ତାହାକୁ ଖଲସ ଦେଲେ । ସେହି
 ଦୁଇମ ନାସକରେ ବର୍ମାସ୍ତ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣକ
 ପକ୍ଷରୁ କଲକତା ଦାଇକୋଟରେ ଅଧିକ ଦେଲ ।
 ଅଧିଲର ଦେରୁ ଏହି କ ଯେପ୍ରଲେ ଶାମାଚ-
 ରଣ ପ୍ରତି ସପ୍ରାକରେ ଦୁଇଥର ଲେଖାଏ
 ନିୟମିତରୂପେ ଅପଣା ସଗଜ ମିଉନିସପାଲିଟୀ
 ମଧ୍ୟରେ ବ୍ୟବହାର କରୁଅଛୁ ସେପ୍ରଲେ ସେ
 ଅଇନାନୁସାରେ ସାତମତେ ବ୍ୟବହାର କର-
 ଯିବାର ପିକାନ୍ତି କରବାକୁ ଦେବ । ଏଥକୁ
 ଦାଇକୋଟର ମାନବର ବରୁପଦମାନେ
 ବହି ଅଛନ୍ତି ଏହି ଅପତ୍ତି ସୁସଙ୍ଗତ ନୁହେ

କାହିଁକି ? ଯଦି ଏହି ପ୍ରକାର ଏକ ବାର୍ତ୍ତାକୁ ଓ
 ସୁନ୍ଦର ମୂଲ୍ୟରେ ଚିତ୍ରଣ କରା ଯାଏ ତେବେ କୌଣସିପାରେ
 ପ୍ରାପ୍ତ ହୁଏ ନାହିଁ । ଉପରୋକ୍ତ ଚିତ୍ରଣକାରୀ ଚିତ୍ରଣ କୋମଳା
 ଦାସୀ । ୧୦ ମୂଲ୍ୟରେ ପାଠକ ଚିତ୍ରଣ ଉପକରଣ
 ପ୍ରସ୍ତୋତ କୋମଳା ନିମନ୍ତେ ଦେବେ ଠକରାଏ ନିମ୍ନ
 ମାତ୍ର । ସେହି ଅର୍ଥକୁ ଚିତ୍ରଣକାରୀ ପଠାଇଲେ କାମ
 ମଧ୍ୟ ହେବ ।

ଊଷଧର ମୂଲ୍ୟ ଅଗ୍ରମ ଦେବୁ—
 ଯାହାର ରୋଗୁପେକ୍ଷରେ ଊଷଧ ନିମନ୍ତେ ପ୍ରସ୍ତୋତ
 ନାହାନ୍ତି ଅପ୍ରାୟ ଚିତ୍ରଣକାରୀ ମୂଲ୍ୟ ଅଗ୍ରମ ପଠାଇବାକୁ
 ଦେବେ, କିନ୍ତୁ ଅପେକ୍ଷାକୃତ ଊଷଧ ପ୍ରସ୍ତୋତ ଦେବ
 ମାତ୍ର ।

ଦୈବ୍ୟଜାଥ କଟି— ଚିତ୍ରଣକାରୀ କଲେ
 ବ୍ୟସ୍ୟା ଉପେକ୍ଷ ଦେବ ନିମ୍ନ ମୂଲ୍ୟକୁ ହୁଏ । ଅନୁପାଳ
 ଉପେକ୍ଷରେ ସେଇ କଲେ ସୁଦ୍ଧା ଚିତ୍ରଣକାରୀ ପ୍ରସ୍ତୋତ
 ପ୍ରସ୍ତୋତ ପ୍ରାପ୍ତ ଏକାକେକେ ପ୍ରସ୍ତୋତ ହୁଏ । ଏହାର
 ମୂଲ୍ୟ ଅଟେ ।

୧ କଟି ୧୨ ଟଙ୍କା ଠାକରମୂଲ୍ୟ ୧୪ ଅଣା ।

ଗୋଉନିକାଳୁକ ତିଳି— କାମରାଜରେ କେଶ
 ପତ୍ର, ଉପସାଧ ବୃକ୍ଷ ଏକ ରୋଗର ପ୍ରତିରୋଧ ଓ ଗୋଉନିକାଳୁକ
 ଗୋଉ ପ୍ରମୁଖ ବୃକ୍ଷ ଯାଏ ଏକ ଦେଶର ଅକାଳପତନ
 ଓ ପତନ ନିରାଧର ହୁଏ । ଏହାର ଉଚ୍ଚ ମୂଲ୍ୟ ମନୋହର
 ଏବଂ ଦୋମିତାମୟ । ଏହାରେ ମୃତ୍ୟୁ ପ୍ରକାଶକ ଉପେକ୍ଷ
 ଏହା କେବଳ ମୃତ୍ୟୁ ପ୍ରତିରୋଧ ନିମନ୍ତେ ମୂଲ୍ୟ ଅପେକ୍ଷ
 ଚିତ୍ରଣକାରୀଙ୍କୁ ପ୍ରତିରୋଧ ଦିଏ ଅଥଚ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ
 କୋମଳା ହୁଏ ।

୧ କଟି ୧୨ ଟଙ୍କା ଠାକରମୂଲ୍ୟ ୧୪ ଅଣା ।

ଚନ୍ଦ୍ରସମ୍ଭାବ ଚୂର୍ଣ୍ଣ— ଏହା କାମରାଜରେ ଚନ୍ଦ୍ର
 ଓ ଚନ୍ଦ୍ରମୂଳର ସେ କୌଣସି ସେନା ଅପେକ୍ଷେ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ
 ଚନ୍ଦ୍ର ମୂଲ୍ୟରେ ନିରାଧର ହୁଏ । ଏହା ଅକାଳ କାଳାପୋଷ
 ଯୋଗୀ ଏବଂ ସୁମନସ୍କୁ ଚନ୍ଦ୍ରମୂଳ ଏହାର ଦିନାମ୍ନ ମାତ୍ର
 ୧ କୋଟି ୦୨ ଅଣା ଠାକରମୂଲ୍ୟ ୧୪ ଅଣା

କୁନ୍ତଳକୋମଳା ତିଳି— କାମରାଜରେ କୁନ୍ତଳ
 ଯାକ କେଶ ଏବଂ ପରମୋକ୍ଷେ ଦେଶ ମୂଲ୍ୟ ହୁଏ ହୁଏ ।
 ଏହା ଚିତ୍ରଣକାରୀ ଓ ମନୋମୁଗ୍ଧର ସୁମନସ୍କୁ ।
 ୧ କୋଟି ୧୨ ଟଙ୍କା ଠାକରମୂଲ୍ୟ ୧୪ ଅଣା ।
 ୧ ସେଇ ୧୨ ଟଙ୍କା ।

ଦୋମାଳର କର୍ମମାତ୍ର ମୂଲ୍ୟ ୨୦୦୦୦ ଟଙ୍କା ୨୦୦
 ୧୦୦୦ରେ ଚନ୍ଦ୍ର ଓ ଚନ୍ଦ୍ରମୂଳ ମୂଲ୍ୟ ୧୦୦ ଟଙ୍କା
 ୧୦୦୦୦ କର୍ମମାତ୍ର ୩୨୩ ଟଙ୍କା ଦେବ । ଚାପି ୧୦୦୦୦
 ନିମ୍ନ ଟଙ୍କା ମୂଲ୍ୟ ବୃଦ୍ଧି ଦୋମ ୧୦୦୦୦ ଅପେକ୍ଷେ ଚନ୍ଦ୍ର
 ଦେବ ଏବଂ ଚନ୍ଦ୍ରମୂଳ ମୂଲ୍ୟ ୧୦ ଟଙ୍କା ଦେବ ଏବଂ
 ଅପେକ୍ଷେ ୨୩ ଟଙ୍କା ଦେବାକୁ ଦେବ । ସେହିମାନେ ଟଙ୍କାର
 ଅପେକ୍ଷେ ସୁନ୍ଦରୀମୁଁ ଉପେକ୍ଷ ସୁନ୍ଦର ନାମ ଯାନ ଲେଖି
 ପଠାଇବେ ।

ସବୁ ଏକେକେ ପ୍ରସ୍ତୋତ— ଏକେକେ
 କୁ ଚନ୍ଦ୍ରମୂଳ ୨୦ ଟଙ୍କା କର୍ମମାତ୍ର କାମ ମୂଲ୍ୟ ଅଗ୍ରମ ଦେ-
 ବାକୁ ଦେବ ।
 ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଦେଶ ସେଇ ଉପେକ୍ଷ ।
 ଶ୍ରୀ ଶଶିଭୂଷଣ ବନୋପାଧ୍ୟାୟ ।
 ସେକେଟର ଓ ଟେକନର ।

ପଲେନ ସରପତ୍ର
ପ୍ରକାଶକ ମହୋଦୟ ।

କୃଷ୍ଣା ଚରଣୀ ଦ୍ରବ୍ୟ— (ସରପତ୍ର ଅରପତ୍ର
 ଫୁମର କାର୍ଯ୍ୟକରେ) ଏହିଦ୍ରବ୍ୟ କାମରାଜରେ
 ଦୁଃଖାନ୍ତ ଉପକରଣ (ମରମି ଦେବମ) ଓ ପା-
 ରଜନର ଦୁର୍ଗୁଣେଣ ନୁହଇ ପ୍ରସ୍ତୋତ ସର୍ବ-
 ପ୍ରକାର ଶର (ଘାଆ) ନିମାଳାକା ଯନ୍ତ୍ରଣାରେ
 ଅନ୍ତରା ଅସ୍ତେଶ୍ୟ ହୁଏ ପ୍ରକାଶକର ମୂଲ୍ୟ
 ଟ ୧୯ ଟଙ୍କା ।

୧ ମଧୁମାଳାକାକଟିକା । ଏହା ସ୍ତମ୍ଭାଳ-
 ୨ କସ୍ତୁରୀ କୁମ୍ଭାକର ଚୂର୍ଣ୍ଣ । କର ସର୍ବପ୍ରକାର
 ପ୍ରକାର ଏକମାତ୍ର ମହୋଦୟ । ଏହା ବ୍ୟ-
 ବହାର କର କରୁକସର ପ୍ରସ୍ତୋତ ପ୍ରକାର
 ମାନ ସୁନ୍ଦରମୟ ମଧ୍ୟରେ ଅସ୍ତେଶ୍ୟ ଦେବାର
 ସମ୍ଭାଷା କରି ଦେଖିଅଛୁ କ ୧୦ ଟଙ୍କାର
 ମୂଲ୍ୟ ଟ ୧୯ ଟଙ୍କା ଓ ଚୂର୍ଣ୍ଣ ପ୍ରକାଶକ-
 ଟାକୁ ଟ ୨ ।

ଅମୃତସିନ୍ଧୁ ବଟିକା— ଏହି ଊଷଧ ସପ୍ତାଦ
 ସେବକ କଲେ ଉଦ୍ଧାରଣର ଉଚ୍ଚ ବନ ଓ ଉ-
 ର୍ଦ୍ଧମ ବୋଧା ପରସାର ହୁଏ । କମାଳୁକ୍ଷେ
 ଉଚ୍ଚବନ ସେବକ କଲେ ସେହିକ୍ଷେ ଅର୍ଥବନ
 ସୁଖି ହୁଏପାଇ ସେବାସ୍ତେଶ୍ୟ ହୁଏ ୨ ବଟିକାର
 ମୂଲ୍ୟ ଟ ୦ ୫

ନିଶାକାଳି ବଟିକା— ଏହା ସେବକ
 କଲେ ଧୂଳିଭଙ୍ଗା, ଶୁକ୍ରଭରଜାଳା, ସୁମ୍ନଦୋଷ
 ନିଷ୍ପତ୍ତ ହୁଏ ଏବଂ ଉଚ୍ଚମ ଏହାର ଅନ୍ତର
 କେତେକ ଚନ୍ଦ୍ରମାତ୍ର ସୁଖି ଅଛୁ ଜାବା ବ୍ୟବସ୍ଥା
 ପଞ୍ଚ ଯାତେ ଜାଣି ଯାଇବେ ଚନ୍ଦ୍ର ସୁମ୍ନଦୋଷ
 ଅସ୍ତେଶ୍ୟସମେ ଏହା ବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡ ବ-୨ ବଟିକାର
 ମୂଲ୍ୟ ଟ ୧୯ ଟଙ୍କା ।

ଶୁକାଶନ ଚୂର୍ଣ୍ଣ— ସର୍ବପ୍ରକାର ଶୁକ ସେବ
 (ପେଟମର) ଅସ୍ତେଶ୍ୟ ହୁଏ ମୂଲ୍ୟ ଟ ୧୯ ଟଙ୍କା
 ଉପସେକ୍ଷ ଊଷଧସମସ୍ତ ମୋଦସଲ ପାଇଁ
 ସ୍ୟାନ୍ତ ଡାକମାସଲ ସୁବନ୍ଧ ଲାଗେ ଓ ଊଷଧ
 ସହଜ ବ୍ୟବସ୍ଥା ପଞ୍ଚ ପଠାଯାଏ ।

ଏହି ଊଷଧ କଟକପ୍ରିଣ୍ଟିଂ କମ୍ପାନୀର ପ୍ରସ୍ତୁତ
 ଦୋକାନରେ ଓ ଅମୃତକଟକରେ ପ୍ରାପ୍ତ ଦେବ
 ଊଷଧସହଜ ବ୍ୟବସ୍ଥାପତ୍ର ଦିଅଯିବ ।

କୃଷ୍ଣାପତ୍ର
 ସବୁ କଟକ
 ବାବୁଆଖଣ୍ଡା-
 ସରକାରଙ୍କ ବସାରେ
 କରକାର
 ଶ୍ରୀ ବାଳକୃଷ୍ଣ ଦାସ

ବିଜ୍ଞାପନ ।
 ମାନକର, ଚିତ୍ରଣକାର, ଅପେକ୍ଷାକୃତମେଣ୍ଡ
 ଓ ନିମ୍ନ ପ୍ରାକମେଣ୍ଡକର ଉପକାର, ଓଡ଼ିଆ
 ଶାଠ୍ୟପ୍ରସ୍ତୁତ ଓ ଚିତ୍ରଣ ବ୍ୟାଖ୍ୟା, ଓ ଅକ୍ଷରପ୍ର,
 ଓଧାଲମେଣ୍ଡ ପ୍ରକାଶକ ସୁନ୍ଦରମୂଲ୍ୟରେ କଟକ
 ଦରଦାକର ପ୍ରିଣ୍ଟିଂ କମ୍ପାନୀର ପ୍ରସ୍ତୁତ ଦୋକା-
 ନରେ ବିକ୍ରୟ ଦେଉଅଛୁ, ସୁନ୍ଦର ଶୁଣ ଓ
 ଶିକ୍ଷକମାନେ ଅକ୍ଷେପରେ ପାଇପାରବେ ।

CHEAP ! CHEAP ! CHEAP !
SCHOOL BOOKS.
 Prescribed for the Collegiate
 school and H. E. schools.
JUST TO HAND.
 To be had of the Printing
 Company, Cuttack.
 କଲେକ୍ଷିଟ୍ଟ ସୁନ୍ଦ ଓ ଉପକାର ଦାରସୁନ୍ଦର
 ପାଠ୍ୟପ୍ରସ୍ତୁତମାନ ନୂତନ ଅମଦାନା ହୋଇ
 ଅସିଅଛୁ ।
 ସୁନ୍ଦର ମୂଲ୍ୟରେ ବିକ୍ରୟ ଦେଉଅଛୁ ।
 କଟକ ଦରଦାକର ପ୍ରିଣ୍ଟିଂ କମ୍ପାନୀର ପ୍ରସ୍ତୁତ
 ଦୋକାନରେ ପ୍ରାପ୍ୟ ।

ବିଜ୍ଞାପନ ।
 ନୂତନ ! ନୂତନ ! ନୂତନ !
ଦାସ୍ୟିତାଚକ୍ରି ରସାମୃତ ।
 ସପ୍ତମ ଅଧ୍ୟାୟ
 ଦରଦାକର ପ୍ରିଣ୍ଟିଂ କମ୍ପାନୀର ପ୍ରସ୍ତୁତ
 ସୁନ୍ଦର ବିକ୍ରୟ ଦେଉଅଛୁ ମୂଲ୍ୟ ଟ ୧୯ ଟଙ୍କା
 ମୋକ୍ଷସଲକମନ୍ତେ ଠାକମାସଲ ଟ ୦ ୨

NOTICE
THE
DWIBHASI.
 SECOND EDITION IS OUT
 AND AVAILABLE FOR SALE.
 To be had of the Printing
 Company Cuttack.
 Price four annas.

ଦତ୍ତାତ୍ରି ।
 ମୁଁ ସମ୍ପର୍କ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ କଟକ ପ୍ରିଣ୍ଟିଂ କମ୍ପାନୀର
 ପ୍ରସ୍ତୁତ ଦୋକାନରେ ବିକ୍ରୟ ଦେଉଅଛୁ ।
 ମୂଲ୍ୟ ଚାହିଁଅଣା ।

KEY TO LETHBRIDGE'S
EASY SELECTIONS
 (Minor course for 1896)
 is in the press and will soon be out

ବିଜ୍ଞାପନ ।

ନୂତନ ନୂତନ ନୂତନ

କବିକଣ୍ଠା ବିରଚିତ

- ସତ୍ୟବାସୁଦେବୀକାବ୍ୟାଳ ମୂଲ୍ୟ ୫୦/ ଏକଅଣା
- ପଦ୍ମଲୋଚନ ପାଳ ମୂଲ୍ୟ ୫୦/
- ମର୍ଦ୍ଦିନୀଳା ଜୟପାଳ ମୂଲ୍ୟ ୫୦/
- ହରିଅର୍ଚ୍ଚନ ପାଳ ମୂଲ୍ୟ ୫୦/
- ଈଶ୍ଵରୀସ ପାଳ ,, ୫୦/
- ରାମକବଚ୍ଚ ,, ୫୦/୨
- ମର୍ଦ୍ଦିନୀଳାକବଚ୍ଚ ପାଳ ୫୦/

କଟକ ପ୍ରିଣ୍ଟିଂ କମ୍ପାନୀର ସମ୍ବାଲପୁରେ ମୁଦ୍ରିତ ହୋଇ ବନ୍ଦୁଆର୍ଥେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଅଛି ଅନ୍ୟାନ୍ୟସାଧକମାନ ଯଦ୍ଵାରା ଅଛି

ସଙ୍ଗୀତସର୍ବସାର !

ନୂତନ ! ନୂତନ ! ନୂତନ !

ଓଡ଼ିଶୀରାଗରେ ଏକମାତ୍ର ଅଦ୍ଵିତୀୟ ସଙ୍ଗୀତସମୁଦ୍ର ।

ସଙ୍ଗୀତ ସଙ୍ଗୀତ ପ୍ରାୟ ଦେଖିବକ ।

ଏ ଉପୁଲବ୍ଧ ମୂଲ୍ୟ ୫୦/ ମାତ୍ର ।

ଏଥିରେ ଦକ୍ଷିଣୀ, ଝୁଲ, ଖେମଟା, ଟପା, ଠୁମ୍ପୁରପ୍ରଭୃତି ସମସ୍ତ-ସ୍ଵରର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଓଡ଼ିଶୀ, ଛନ୍ଦ, ବଦନୀ ଓ ନୟନଗୀତମାନ ସମ୍ବିଦେଶିତ ହୋଇଅଛି ଏପ୍ରକାର ପୁସ୍ତକ ପ୍ରତ୍ୟେକ ସଙ୍ଗୀତପ୍ରେମୀ ଲୋକ ନିରନ୍ତରେ ଅବଶ୍ୟକୀୟ ।

କଟକ ପ୍ରିଣ୍ଟିଂ କମ୍ପାନୀର ସମ୍ବାଲପୁରେ କମ୍ପାନୀରୁ ଏକ ପ୍ରମାଣପତ୍ର ମୁଖ୍ୟତଃ ଛନ୍ଦରେ ବନ୍ଦୁଆର୍ଥେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଅଛି ।

ଶ୍ରୀମଦଭାଗବତ ।

ଏକାଦଶସ୍କନ୍ଧ ।

ଉତ୍କଳାଧିପତିଙ୍କ ବିରଚିତ, ପେଟ୍ଟି ଏକାଦଶ-ସ୍କନ୍ଧ ଏହି ପ୍ରିଣ୍ଟିଂ କମ୍ପାନୀର ସମ୍ବାଲପୁରେ ମୁଦ୍ରିତ ହୋଇ ଉତ୍କଳସମିତୀର ସହାୟ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇ ଅସ୍ତ୍ରାଳ, ବର୍ତ୍ତମାନ ସେହି ଏକାଦଶସ୍କନ୍ଧର ନବନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ବାହାରିଅଛି । ଯେଉଁ ପ୍ରକାଶନ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ସହିତ ବିଶେଷ ଅମେଳ ଧ୍ଵନି ତାହା ସଂଶୋଧିତ ହୋଇଅଛି । ପ୍ରତ୍ୟେକ ଅଧ୍ୟାୟ ଏକ ପ୍ରକାର ପ୍ରାୟମ୍ଭୂତ ସଂସ୍କୃତ ଶ୍ଳୋକମାନ ସମ୍ବିଦେଶୁ ହୋଇଅଛି । ଅର୍ଥ ଶୁଦ୍ଧବେଦନାକୁ ନିଦେଶାରେ ନେମନାଶକାରୀ, ସଂସ୍କୃତ ମତା-ସିଦ୍ଧାନ୍ତମାନଙ୍କରେ ଉତ୍କଳର ଉତ୍କଳ ଉତ୍କଳ-ଉତ୍କଳର ଶ୍ରୀ ଉତ୍କଳର ସାମସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ସମ୍ବନ୍ଧିତ ହେବା ଓ ଚୈତ୍ଵସାମରେ ଲକ୍ଷ୍ମୀନାରାୟଣ

ବିଷୟ ବିଷୟକା ବିଷୟର ସୁନ୍ଦର ଉତ୍କଳ ପ୍ରଦର୍ଶ ଦୋଇଅଛି । ମୂଲ୍ୟପୂର୍ବକ ୫୦ ୧୫ ଖୁଲି ପ୍ରାକ୍ତମାନଙ୍କ ସୁଧା ଲମ୍ବରେ ଏ ସଂସ୍କୃତର ଉତ୍କଳ ବଦାନ ପ୍ରସ୍ତୁତର ଅଭିପ୍ରାୟ ମୂଲ୍ୟ ୫୦ ୧୫ ଆର୍ଯ୍ୟ ହୋଇଅଛି ।

ଘଣ୍ଟା ମରାମତି ।

ଏଠାରେ ନାନାପ୍ରକାର ଶ୍ଵେତ ବଜ୍ର ସୁନ୍ଦର ଘଣ୍ଟା ମରାମତି କାର୍ଯ୍ୟ ବର୍ତ୍ତମାନ ପୁସ୍ତକପେଷା ଭୂମି ନିୟମରେ ନୂତନ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ସୁନ୍ଦର ହେଉଅଛି । ନାନାପ୍ରକାର ଘଣ୍ଟାକାର ବେଦ ସେ ଏଠାରେ ଉଚ୍ଚ କଲେ ସମସ୍ତକ୍ଷମତା ଜାଣିପାରିବେ ଏକାକାରୀ ଦାରମନିୟାବାଜୀ-ନିର୍ଦ୍ଦେଶକଙ୍କଦ୍ଵାରା ଏକ ଲୁଗାଧିକାରକର ପ୍ରକାର ମରାମତି କରାଯାଉଥିବ ।

ଘଣ୍ଟା ଅବସ୍ଥା ଅଜ୍ଞାତାୟୀ ମମାତାଙ୍କୁ ବୁଲି ବର୍ଷ ସର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଯେତେବେଳେ ବ୍ୟୟିତ ଅର୍ଥାତ୍ ମରାମତି ଦୋଷକୁ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରି ସମସ୍ତ ମଧ୍ୟରେ ଏକ ନ ମୂଲ୍ୟରେ ପୁନର୍ବାର ବୁଲି କରାଯାଉଥିବ ।

ପ୍ରକାଶନାତ୍ମକ ଶ୍ରୀମାତାଙ୍କ ଦ୍ଵାରା କୋଣାର୍କ ବ୍ୟାଜୀ ପ୍ରକାଶନାତ୍ମକ ଗ୍ରାହକଙ୍କ ନିକଟରେ ସମସ୍ତ ଦେବାର ଅବସ୍ଥା ନୁହେଁ । ଏହିପରି ଦେବେଇ ଘଣ୍ଟା ଶୁଦ୍ଧିକାର ଦେବାରୁ ପ୍ରାୟତଃ ସର୍ବତ୍ର କରାଯାଉଅଛି ଯେ, ସେମାନେ ଉତ୍କଳର ପ୍ରକାର ଲୋକଙ୍କର କଥାରେ ନ ବୁଲି ସମସ୍ତମତେ ବଡ଼ା ଶ୍ରୀମାତାଙ୍କୁ ଚିତାଇଦେଇ ଶ୍ରୀମାତାଙ୍କ ପ୍ରକାର କଲେ ପ୍ରକାଶନ ଦେବେ ଧାର୍ଯ୍ୟ ।

ଘଣ୍ଟା ଉପରେ ଶିଳ୍ପୀ କର୍ମ ମଧ୍ୟ ଏଠାରେ ହୁଏ ।

୧୭ । ୪ । ୧୫
କଟକ ପ୍ରିଣ୍ଟିଂ କମ୍ପାନୀ
ଅଧିକାରୀ

ଜାଦୁର ଅବ୍ୟର୍ଥ ମହୋଷଧି (ବିଶେଷ ପଦ୍ଵାକ୍ଷିତ)

ମୂଲ୍ୟ ପ୍ରତିତପା ୫୦ । ୧୫ ମାସୁଲ ୫୦ । ପ୍ରତି ଏହି ଶିକ୍ଷା ବାବଦରେ ସମସ୍ତକାରର ଗ୍ରାହକଙ୍କୁ ଏହାଦେଇ ଅବେଦ୍ୟ ହୋଇପାରେ । ଏହା ଅବେଦ୍ୟ ହେଲେ ସେ ଶାନ୍ତରେ ଅଛନ୍ତି ହୁଏ ଯାହା । ଏହାକୁ ବାଦ ଦାଉ କଲେ କହୁନାହାନ୍ତା ସର୍ବତ୍ର-ହୁଏ ମାତ୍ର ଏବଂ ଏହା ଶିକ୍ଷା ଅଛି । ଏହାରେ ମାତ୍ରାତର ଚର୍ଚ୍ଚାକାର ମଧ୍ୟ କଲ ହୁଏ । ଏହି ଶିକ୍ଷାରେ ପ୍ରକାର ଅନୁର ଦେବେଇ କୋଟି ଅନୁ ଅନୁର ପ୍ରକାର ମିଶ୍ରିତ ହୋଇ ଏହାର ଉପକାରୀ ପୁଣି ଅନୁର ଅବ୍ୟର୍ଥ ହୋଇଅଛି । ଯେଉଁମାନେ ଏହି ହୁଣ୍ଡିର ଦେଖନ୍ତୁ ନିଶ୍ଚୟ ଉପକାରୀ ହୁଏ । ଏହାରେ ସେମାନଙ୍କର ଚିନ୍ତା ବଦଳା ଉଚିତ ଏହାକୁ ବାବଦରେ ବନ୍ଦ କରାଯାଉଛି ଏହାକୁ ହୋଇ ଅଛି ଏବଂ ଏହାକୁ ପ୍ରକାଶନରୁ ବୁକା ଦେଇଅଛି । ଶିକ୍ଷା ବାବଦରେ ଶିକ୍ଷା ସମ୍ପର୍କରେ ଠୋ ଯାଉ ଥାଏ ।

ବିଜ୍ଞାପନ ।

ସୁଲଗାଠ୍ୟ, ପଞ୍ଚମ ସଂସ୍କରଣ ।

ପଣ୍ଡାଳିଆମାନିକା ।

ଏ ସଂସ୍କରଣରେ ଅନେକ ପ୍ରୟୋଗମୟ ନୂତନ ଚିନ୍ତା ସମ୍ବିଦେଶିତ ହୋଇ ପ୍ରସ୍ତୁତ କଲେବର୍ତ୍ତ ବୁକିଅଛି । ମୂଲ୍ୟ ଏକଅଣା । କେବଳ କଟକ ପ୍ରିଣ୍ଟିଂ କମ୍ପାନୀର ପ୍ରକାର ଦୋଷ-ନରେ ମିଳଇ । ପ୍ରସ୍ତୁତ ମରାମତି ଦେବେ 'ପଞ୍ଚମ ସଂସ୍କରଣ'ର ନାମୋଷ୍ଠେଇ କରାଯାଉ ଦେବ ।

ଶ୍ରୀ ଗଜନାଥ ମିଶ୍ର

ଉତ୍କଳସମିତୀର, ଉତ୍କଳ ସମ୍ବାଲପୁର ଉପକାରୀ ଉପକାରୀ ଉପକାରୀ ହୋଇଅଛି, ଯଥା—

ପ୍ରଥମଅଠକ ସହାୟକ

- ଧାର୍ଯ୍ୟ ୫୦/୪
- ଅଧିପ୍ରମୁଦ୍ ୫୦/୨
- ହୁଣ୍ଡି ଏକ ପ୍ରମୁଦ୍ ୫୦/୨

ମାତ୍ର କୋଣାର୍କ ଉତ୍କଳର ଯେତେ ମୁଖ୍ୟ ଦେବେ-ଉତ୍କଳ ଶ୍ରୀ ୫୦ ୧୫ ଉତ୍କଳ ଦେବ ଧାର୍ଯ୍ୟ ।

ଦ୍ଵିତୀୟ ଓ ତୃତୀୟ ଅଠକ ସହାୟକ ଶ୍ରୀ ପ୍ରଥମ ଅଠକ ଦେବାର ଓ ତୃତୀୟ ଅଠକ ସହାୟକ ଦେବ ।

ଅଧିକ ଦମର ସହାୟକ ସହାୟକ ଦେବେ ହୋଇପାରେ ।

ଉତ୍କଳର ମୂଲ୍ୟ ଉତ୍କଳର ସହାୟକ ସହାୟକ ଦେବ ।

ଘଣ୍ଟା ଉପରେ ଶିଳ୍ପୀ କର୍ମ ମଧ୍ୟ ଏଠାରେ ହୁଏ ।

ଉତ୍କଳ ସାହିତ୍ୟ

ସାପ୍ତାହିକ ସମ୍ବାଦପତ୍ରିକା ।

ସଂ ୩୦୦)
୧୯୩୮ ମସିହା)

ପ୍ରା ୨୯ ଗର ମାସେ ବିପ୍ଳବର ସମ ୧୮୮୧ ମସିହା । ମୁ । ୧୨ ଟ ଅଧିକ ଶହ ୧୦୦୦ ଟାଲି ପତ୍ରିକାର ।

ପତ୍ରିକା ୫ ଟା
ପତ୍ରିକାଦେୟ ୫୭୯

ଦିନାକରେ ଶାଶୁ ଶଶୁ ଦେବୀରୁ ଉତ୍ପତ୍ତି ମା-
ନଙ୍କର ମନ ହୃଦୟ ଅଥବା ଅଭିଧାନ ଏବଂ ତେହୁ
ରୁଚି କରବାର ଆରମ୍ଭ କରିଥିଲେ । ଗଜ ମର-
ଜିବାଇଁଠାରୁ ପରମାତ୍ମ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଉଚ୍ଚତମ ଡେବୀ
ରେ ଉଲ୍ଲେଖ ଅଭାବ ଉପସ୍ଥାପନ ଅଛି । ସର୍ବମ ଚୋ-
ଡ଼ାମର ଅପାର ଅଭିଧାନ ଏବଂ ଉଚ୍ଚତମ ବିଜ୍ଞ-
ତତ୍ତ୍ୱ ବିଲମ୍ବଣ ଦୋଷଥିଲା । ଦେଉଁଠାରେ ପ୍ରକଳ
ଚୋପାନ ଦୋଷଅଛି ଶୀଘ୍ର ଚିହ୍ନିବ ।

ଦାର୍ଶିନ ଦୁର୍ଗୋତ୍ତର ସମାଗତ । ଏହି ମହା-
ସଦ୍‌ବ୍ୟାପକରେ ଦେବୀମା ଅଦାଲତ କରେ-
ରମାନ ଗତ ରୁଧିବାଇଁଠାରୁ ୧୩୨ ଟ ଦିନ
ଦୋର ଅଛି । ଅଗାମୀ ଅଦ୍ୱୈତରମାସ
ପା ୨୯ ଗରେ ସିଂହ । ତଳେକୃଷ୍ଣ ପତ୍ରିକାଦାଣ୍ଡ
ପ୍ରଭୃତି କରେଇମାତ ଅଗାମୀ ସୋମବାରଠାରୁ
ଅରମ୍ଭ ହୁଏ ଅଗତ ଅଦ୍ୱୈତର ମାସ ପା ୪ ରଖ
ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଦିନ ରହି ଚାହିଁ ଅରବିନ ସକାଳ
ସିଂହ । ବଡ଼ ପ୍ରସିଦ୍ଧ ଶ୍ରୀମାତାଙ୍କ ଯତ୍ନାତ୍ମକ ମଧ୍ୟ
କଲେକୃଷ୍ଣ ପତ୍ରିକା ୧୨ ଟ ଦିନ ହୁଅନ୍ତୁ ।
ଅରବିନ ଅଗାମୀ ଦୁଇ ପ୍ରସାଦ ନମନେ ଅନୁ-
ମାରେ ପାଠକ ମାନଙ୍କଠାରୁ କିମ୍ବା ପ୍ରହର
ହୁଏ ।

ସର ଅଲେକକୃଷ୍ଣର ମେଦଣ୍ଡି ଦଗାଜାର
ଶେଷମତ ଚିତ୍ର ଦେବୀରୁ ମଧ୍ୟପ୍ରଦେଶର

ପ୍ରଧାନ କର୍ମକର ଉତ୍କଳ ଶାସ୍ତ୍ରୀ ବାସେବ ରୁଚିର
ପତ୍ରିକା ମର ଲେବନ୍ତୁ ବୋଲିକର ପ୍ରଧାନ ମେମ୍ବର,
କେତଳ ସାହେବ ବୁଢ଼ ପ୍ରଦେଶର ଶେଷଲଟ
ଏବଂ ଶ ଦଳୀୟ ପ୍ରଧାନ ସେକ୍ରେଟରୀ କଟକ
ସାହେବ ମଧ୍ୟପ୍ରଦେଶର ପ୍ରଧାନ କର୍ମକର
ଦେବୀର ପୁର ଦୋର ଅଛି । ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ କଟକ
ସାହେବ ଦଗାଜାରେ ଯେପରି ସୁଖ୍ୟାଳ ଅଭିଜ
ଅଭିଜ୍ଞ କରଣା ହୁଅନ୍ତୁ ମଧ୍ୟପ୍ରଦେଶବାସୀମାନେ
ଚାହାନ୍ତି ଅମଳରେ ସୁଖରେ ରହିବେ ।

କପାଳିନୀ ଓ ସୁଦାସ ମାସୁଲ କରୁକରେ
କଲକତର ସୁଦାସକଦାମନେ ପୁନର୍ବାର ଅ-
ବେଦନ ଦରବାରୁ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଶ୍ରେଷ୍ଠ ସେକ୍ରେଟରୀ
କର୍ତ୍ତା ଦୁମିଲଟକ ବଲ୍ଲଭ ପାଲ୍ଲିମେଣ୍ଡରେ
ପ୍ରକାଶ କରୁଅଛନ୍ତି ଓ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ କର୍ମକର୍ତ୍ତାମେଣ୍ଡ
ଏ ବିଷୟରେ ନିରାପତ୍ତ ଉଲ୍ଲେଖ ଦେବ ଏବଂ
କାହା ପ୍ରାପ୍ତ ଦେଲୁକରୁ କିନ୍ତୁ ଅବେଦନପତ୍ର-
ର କରୁର ଦେବ । ଏଥିରୁ ଜଣା ଯାଉଅଛି ଯେ
କୃଷ୍ଣ ମଧ୍ୟପ୍ରଦେଶ ମାସୁଲ ଉଠାଇଦେବ କ-
ଲକତର କ୍ୟବସାହିତ୍ୟ ପ୍ରତ୍ନ ଦେବୀରୁ ଚୋ-
ପା ରୁଚୁଅଛନ୍ତି । ଉତ୍ତର ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଡ ଏବଂ
ମୁରେ ଶ୍ରୀ ପାଧ୍ୟ ଅପଜ୍ଞାମନୁଷ୍ୟ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣରେ
ଏତାସକ ଅର ଜଣାଇ ଅଛନ୍ତି ଏବଂ ସେସବୁ
କାଗଜ ପତ୍ର ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ସେକ୍ରେଟରୀର ପରମ୍ପରେ
ରହିଅଛି । ତହିଁ ଉତ୍ତରୁ ଅଛି ନିରାପତ୍ତ ଲୋ-

ଡ଼ାକର ବଡ଼ ପ୍ରସ୍ତୋତନ ଚାହିଁ । ଏବଂ ଉଚ୍ଚ-
ରର ଅର୍ଥୁର ଅବସ୍ଥା ଏହିମଧ୍ୟରେ ବଡ଼ ମାତ୍ର
ଲର ହୋଇ ନାହିଁ । କଲକତ କ୍ୟବସାହିତ୍ୟ ମର
ରଚିବାପାଇଁ ମାସୁଲ ଉଠାଇଦେବୀରୁ ଉଚ୍ଚା ଦୋ-
ଲେ ଉଠାଇ ଦିଅ ହୁଅନ୍ତୁ ଓ
ଅପଣା କ୍ରମାତ ଅଦୂର ଚାହା ସଦ୍ୟ
ଏବଂ ରହି ଯାଉଁ ଅରୁ ଶ୍ରମରୁ ବର
ସୁଦା ଦେବେ ।

ତଥେ ପତ୍ରପ୍ରେସର ଲେଖି ଅରୁ
ଦୋକପ୍ରାମା ମୋ । ଉତ୍କଳାପ ସୁର ମୁ-
ବସ୍ତୁରେ ମୁର ମୁନସି ବିଜ୍ଞାତକ
ସସକତରେ ଗଜ ଦାଲୁକପାତ ପଦ୍ୟ ହୁ-
ଏକ ରୁଦ୍ଧ ମଜଲସ ଦୋଇଥିଲା । ଏବଂ ପ୍ରାପ୍ତ
ଦେକୃଷ୍ଣ ମୁସଲମାନ ଶ୍ରୀ ପୁରୁଷ ସମଦେବ
ଦୋର ଥିଲେ । କିମ୍ବାମାଦ୍ୟାରେ ଅର୍ପଣପ୍ରଦ
ମରୁକବସତ୍ୟ ଶାଠ ଦେଲ ଉତ୍ତରୁ ସୁର
ଦୁଇପ୍ରଦର ସମସ୍ତରେ ଶ୍ରୀ ମୁକସି ମଦମଦ ଲଜ୍-
ସୁଅ ଶାନ୍ତ ଗୋଟିଏ ପ୍ରଦର ଦକୃତାଦ୍ୟାସ ଅର୍ପ
ସମ୍ପର୍କୀୟ ଅନେକ ସକୃଷ୍ଣକେଶ ପ୍ରଦାନ କରୁ
ମଦ ଅପ୍ତ ପ୍ରଭୃତି ଚୌଖଣି ପ୍ରଦାର ମାଦର
ଦ୍ରବ୍ୟ ସେବା ମୁସଲମାନ ଅର୍ପଣାଦେଇ ଏକାନ୍ତ
ବସୁକ ଥିବାର ପ୍ରଭାସକ ଦର ତହିଁରୁ ବଲ୍ଲଭ
ଦେବୀ କାଲୁକ କ୍ୟବସାହିତ୍ୟ ସମସ୍ତକୁ ଅନୁକୃଷ୍ଣ
ବଲେ । ତହିଁ ଉତ୍ତରୁ ମଜଲସର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ

କାରଣରେ ସମାଜର ବହୁଲୋକଙ୍କୁ ମିଶ୍ରାଣ
 ଶ୍ରେଣୀରୁ ବସାଇ ଦିଆଯିବ ବୋଲେ । ପଦ୍ମବନ
 ଦେବକୀ ରୂପା ଅମୋକ ପ୍ରମୋଦରେ କାନ୍ଦି
 ଇ ଧର୍ମ ମନୁଷ୍ୟରେ ଏକତ୍ର ହୋଇ ଧର୍ମପାତ୍ର
 ପାଠ ଓ ଧର୍ମ ଓ ନୀତିସଙ୍ଗତ ଲକ୍ଷଣେଣ ଶ୍ରବଣ
 ଶ୍ରୀମଦ୍ଭାଗବତ ଧର୍ମ ଶାସ୍ତ୍ରର ଉପର ସାଧନ
 ସମସ୍ତଙ୍କର ପ୍ରଧାନ ଦର୍ଶନଦାର୍ଯ୍ୟ ଏବଂ ସକଳ
 ପ୍ରାଣରେ ଏହିପରି ତାହା ବାହ୍ୟମୟ ଅଟେ ।

ଉତ୍କଳରାଜ୍ୟ ଦେଶର ନାମର ଏକ ବ ୧୪ ଶ
 ବସୁଧର ପ୍ରଭୁ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଦାଶରେ ମାଉସୁକା
 ବେଳେ ଅସେକ ଶୋର ବେଳର ଶ୍ରେଣୀକ
 ଠାରେ ଶାନ୍ତିନେତ୍ର ନାମକ ଜଣେ ବେଳ
 ଚର୍ମଗୁଣ୍ଡା ତାହାକୁ କଳା ଶିଳାରେ ଲୁମ୍ପା କରୁ
 ଥିବା ମିଥ୍ୟା ଅଭିଯୋଗରେ ବେଳିମାତୃରୁ
 ବାହାର କରି ଅତି ଅଳ୍ପ ଗୁଣିତର ସଙ୍ଗ
 ସହର ଉତ୍କଳରେ ଏକ ଗଣ୍ଡ ଉତ୍କଳେ ତାହା
 ସଙ୍ଗେ ବସୁଧକୁ ସଦାସ ବରଣୁଅଛି । ବିଳ
 କାରେ ଉତ୍କଳ ପରେ ବର୍ଜନୀକର ଉକ୍ତ ମୋ
 ଦକମାର ବସୁଧ କଲେ । ମାତ୍ର ଉତ୍କଳର
 ପଥରେ ମତ୍ତାଦେବ ଦେବାରୁ ଅନ୍ୟ ଆସାନେ

କାନ୍ଦି ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଦାଶରେ ମାଉସୁକା
 ବେଳେ ଅସେକ ଶୋର ବେଳର ଶ୍ରେଣୀକ
 ଠାରେ ଶାନ୍ତିନେତ୍ର ନାମକ ଜଣେ ବେଳ
 ଚର୍ମଗୁଣ୍ଡା ତାହାକୁ କଳା ଶିଳାରେ ଲୁମ୍ପା କରୁ
 ଥିବା ମିଥ୍ୟା ଅଭିଯୋଗରେ ବେଳିମାତୃରୁ
 ବାହାର କରି ଅତି ଅଳ୍ପ ଗୁଣିତର ସଙ୍ଗ
 ସହର ଉତ୍କଳରେ ଏକ ଗଣ୍ଡ ଉତ୍କଳେ ତାହା
 ସଙ୍ଗେ ବସୁଧକୁ ସଦାସ ବରଣୁଅଛି । ବିଳ
 କାରେ ଉତ୍କଳ ପରେ ବର୍ଜନୀକର ଉକ୍ତ ମୋ
 ଦକମାର ବସୁଧ କଲେ । ମାତ୍ର ଉତ୍କଳର
 ପଥରେ ମତ୍ତାଦେବ ଦେବାରୁ ଅନ୍ୟ ଆସାନେ

ଓଡ଼ିଆ ଓ ନବସମାଜ ଲେଖିକାଙ୍କୁ ବ
 ବାରେଣର ମିତ୍ରକର୍ମପାଇଁ କେବେପରିକେ
 ପ୍ରତିବାଦରେ ଦୁଇପକ୍ଷରା ବେଶ୍ୟାଏ ବର
 ଧାର୍ଯ୍ୟ ବର ବର ଗୋଦାନଦାରୀଠାରୁ ସାମାଜ୍ୟ
 ବିକେତାପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଶେକେତର ଶାହା ବରଣୁ ବ
 ରୁଷଣି ସମସ୍ତଙ୍କଠାରୁ ସେହି ଶ୍ରବଣ ଅଦାୟ
 ବରଣୁବାରୁ ଏକ ବାକ୍ୟ ଉପରେ ୩୪ ଠର
 ଶ୍ରବଣ ଅଦାୟ ଦେଉଥିଲ ଏକତ୍ରାପ୍ତ ଲେକ

କର ବସୁ ଦେଉଅଛି । ସଦମୋଗୀ ସର୍ପାର୍ଥ
 କୁହୁଅଛନ୍ତି ଏ ଏକଦାକମ ଉପରେ ଏକଥରକର
 ଅଦାୟ ବରଣା ଉପର । ଏଥରୁ ବାଲେଶର
 ସମ୍ଭାବ ବାହୁଡା କରନ୍ତି ଏ ବେଳକ ଗୋଦାନ
 ଦାରମାତେ ମାସୁଲ ଦଅନ୍ତ୍ର ଏବଂ ଶୁକ୍ଳଶ୍ରବଣେ
 ତାମାନେ ଏକସମୟରେ ଗୋଟା ଶିଳପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ
 ବଳା ମାସୁଲରେ ଦୋଦାକରେ ରୁଣି ବରଣୁ
 ବରଣା ନିୟମ ଦୋଇଅଛି । ଯେବେ ବାହୁଡାକ
 କଥା ଠିକ ହୁଏ ତେବେ ଓଡ଼ିଆର ଉତ୍କଳ ଅ
 ତ୍ୟାବର କର୍ମପନକର ଅବଗୁର ଦେବୁ
 ନୁହେ । ଅଧସ୍ତ କର୍ମଗୁଣ୍ଡକ ଅସଦାକରଣରୁ
 ଦେଖୁକା ଅଛି ଯେବେ ଏକସମୟରେ ୧୦
 ଗୋଟା ଶିଳରୁ ଅଧକ ନ ଲୁଗୁକା ନିୟମ ପ୍ରକ୍ଷ
 ଦୋଦାନଦାରକ ବାଧୁଥିବ ତେବେ ତ ନିୟମ
 ଦେଲେ କଲ ଦେବ ତାହା କହୁଦେବୀ କମ
 ତହିଁ ପାଇଁ ସୁବ୍ୟବସ୍ଥା ବରଣାକାରଣ କମିଶନ
 ରମାନକ ଅନୁଷ୍ଠେ କରଣା ଉପର । ଅଧସ୍ତ
 କର୍ମଗୁଣ୍ଡମାନକ ଦୋଶ ବେଶ୍ୟା ଦେଲେ ବ
 ମିଶ୍ରକରମାତେ ଅବଶ୍ୟ କହୁତ ପ୍ରକାର
 କରଣେ ।

ଉତ୍କଳରାଜ୍ୟ ଦେଶର ନାମର ଏକ ବ ୧୪ ଶ
 ବସୁଧର ପ୍ରଭୁ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଦାଶରେ ମାଉସୁକା
 ବେଳେ ଅସେକ ଶୋର ବେଳର ଶ୍ରେଣୀକ
 ଠାରେ ଶାନ୍ତିନେତ୍ର ନାମକ ଜଣେ ବେଳ
 ଚର୍ମଗୁଣ୍ଡା ତାହାକୁ କଳା ଶିଳାରେ ଲୁମ୍ପା କରୁ
 ଥିବା ମିଥ୍ୟା ଅଭିଯୋଗରେ ବେଳିମାତୃରୁ
 ବାହାର କରି ଅତି ଅଳ୍ପ ଗୁଣିତର ସଙ୍ଗ
 ସହର ଉତ୍କଳରେ ଏକ ଗଣ୍ଡ ଉତ୍କଳେ ତାହା
 ସଙ୍ଗେ ବସୁଧକୁ ସଦାସ ବରଣୁଅଛି । ବିଳ
 କାରେ ଉତ୍କଳ ପରେ ବର୍ଜନୀକର ଉକ୍ତ ମୋ
 ଦକମାର ବସୁଧ କଲେ । ମାତ୍ର ଉତ୍କଳର
 ପଥରେ ମତ୍ତାଦେବ ଦେବାରୁ ଅନ୍ୟ ଆସାନେ

କାରେ ପ୍ରାଣ ତ୍ୟାଗ କଲେ । ଗୁରୁ ଭୟରେ
 ଦକ୍ଷାବାରିମାତେ ସକାଳ ଗଲେ ଏବଂ ସରଣ
 ଶରେ ଗୋଳମାଳ ଶୁଣିବାରୁ ଉତ୍କଳରେ ନି
 ରାପଦରେ ମେଡ଼ ଦେଇ ଗୁଲଗଲେ । ସୁତରା
 ଏହି କଥା ହୁଏ ଓ ମୁସଲମାନ ମଧ୍ୟରେ
 ନୁହେ, ମାତ୍ର ମୁସଲମାନ ଓ ସୁଲୁସ ମଧ୍ୟରେ
 କେତେକମ ମୁସଲମାନ ଧରାବୋଇ ବରଣା
 ଧରରେ ଅତି ଅଛନ୍ତି ।

ଗତ ସହିଦ୍ୟାରେ ବଙ୍ଗଦେଶର ପଞ୍ଜି ବା
 ହୁମାର ବସୁଧରେ ଗୋଟିଏ ପ୍ରବଳ ବାହା
 ରଅଛି । ଲେଖକ ଦେଖାଇ ଅଛନ୍ତି ଯେ ବଙ୍ଗ
 ନାହିଁ ତାନା ପଞ୍ଜିବାରେ ଅସନ୍ତା ଦୁର୍ଗୋପୁବର
 ସକପୁତାର ସମୟ ଉତ୍କଳ ପ୍ରକାର ପ୍ରକାର
 ଦୋଇଅଛି । ଯଥା ଅଗାମୀ ଗୁରୁଦାରୁ ବରଣାସୀ
 ପଞ୍ଜିକା ମତେ ଅପରାଧ ବା ଶାନ୍ତିମୟ ଗୁମ୍ଫ
 ପ୍ରେମ ସାହି ମତେ ବା ଶାନ୍ତିମୟ ବରୁ କୁଦର୍ଶ
 ପାହିମତେ ବା ଶାନ୍ତିମୟ ବେଳେ ସକପୁତା
 ଦେବ । ସୁତରା ଏହି ସମସ୍ତ ଏବଂ ବଙ୍ଗଳା
 ଅଛି କେତେ ପତ୍ର ମତରେ ଅପରାଧ ପ୍ରାୟ
 ଓ ଧ୍ୟ ଧ୍ୟ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ସକପୁତାର ବେଳ ଧାର୍ଯ୍ୟ
 ଦୋଇଅଛି । ଦେବକୀ ଗୁଲଗଲ ବସୁଧ ପିତାକୁ
 ଶାନ୍ତିରେ କବା ବା ୨୩୭ ମିତ୍ର ଧାର୍ଯ୍ୟଦୋଇ
 ଅହା ଉତ୍କଳର ଶାନ୍ତିରେ ବା ୨୩୭ ମିତ୍ରରେ
 ସକପୁତା ଦେବାର ଲେଖା ଅଛି । ଇଂଲଣ୍ଡା
 ଗଣନା ମତେ ଗୁରୁଦାର ବା ୨୩୭ ମିତ୍ର
 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଧର୍ମନୀ ଲେଖ ଦେବ । ଇଂଲଣ୍ଡା ଗଣ
 ନା ସେ ସଦାସୋଧା ଠିକ ଏଥିରେ ସକେତ
 ତାହି ଏବଂ ତହିଁକ ସିଦ୍ଧାନ୍ତ ପାହି ତହିଁସଙ୍ଗେ
 ବିକଳ ଦେବାରୁ ତାହା ଶୁକା ଠିକ ଦୋଇଦାଲୁ
 ଦେବ । କଲିଦାସ ଓ ଗୁରୁଗୋବିନ୍ଦ ମଧ୍ୟରେ
 ମିତ୍ରକର୍ମ ଅନ୍ତର ସୁତରା ଉତ୍କଳପଞ୍ଜିକାର ଗ
 ଶନା ମଧ୍ୟ ଠିକ ଦେଉଅଛି । ମାତ୍ର ଅନ୍ୟାନ୍ୟ
 ପାହିରେ ବାକ୍ୟ ବାଳ ଅନ୍ତର ପ୍ରକାର ଦେ
 ସରୁକୁ ଠିକ ଦୋଇଦାଲ କ ଗଲେ । କର ଅଧ
 ଧାର୍ଯ୍ୟର ବସୁଧ ସେ ବଙ୍ଗଳାର ଅକ୍ଷରକ ପ୍ରକୃତ
 ପାହିର ସଦାସ ପ୍ରଭ ମନୋସୋନୀ ନ ଦୋଇ
 କୁମ ମନକାନୁସାରେ ଦାର୍ଯ୍ୟ କରୁଅଛନ୍ତି ଏବଂ
 ଏହିକଥାକୁ ଅପଗାଢ଼ମ ସମର୍ଥକ ବରୁଷ
 ଉକ୍ତ ବ ଧର୍ମପିତାକ୍ରମରେ ଗଣନା ଦାଉ
 ସେହି ବାଳ ପ୍ରକର ସେହି ବାକ୍ୟରୁ ଦାର୍ଯ୍ୟ
 ବରଣାକୁ ଦେବ । ପ୍ରକାର ଧର୍ମ ପ୍ରକ ପୁଷ୍ପ
 କରଣା ଉପର ନୁହେ । ନାବା ନ ଦେଲେ ବ

ଉତ୍କଳଖଣ୍ଡିକା ।

ବା ୨୯ ଉପ ପ୍ରସ୍ତର ଏକ ୧୮୯୪ ମସିହା

କୃତବେଳାକ ବୋଲି ପୁରୁଣା ବସା ରହି-
ଅଛି । ଚର୍ଚ୍ଚ ବଳରେ କଳକୁ ଶୁଣି ବୋଲିବାକୁ
ଦେବ ।

କଟକ ପ୍ରଦେଶର ଦାଉକ୍ୟ ଉତ୍କଳଖଣ୍ଡିକା
ମାନଙ୍କର ଏକ ୧୮୯୪ ସାଲର ବାଣିଜ୍ୟ ଉଦ୍ଦେ-
ଶ୍ୟରୁ ପ୍ରକାଶ ଯେ ଶତବର୍ଷ ଏ ସବୁ ଉତ୍କଳ-
ଖଣ୍ଡିକା ପ୍ରକାଶ ୩୩୯ ଥିଲା ଏ ଦର୍ଶ ୩୮୩ ବୋଲି-
ଅଛି । ଓଡ଼ିଶାର ଉତ୍କଳଖଣ୍ଡିକା ୨୫ ଠାକୁ
୩୨ ରୁ କୁଟି ହୋଇଅଛି । ଉତ୍କଳଖଣ୍ଡିକା ଦୁଇ
ସଙ୍ଗେ ୨ ଶ୍ରେଣିର ସଙ୍ଗା ମଧ୍ୟ କୁଟି ହୋଇ
ଅଛି । ଉପର ମୋଟ ଲୋକ ସଙ୍ଗା ଉପରେ
ଦେଖାଦ କରେ ଉତ୍କଳ ଉତ୍କଳଖଣ୍ଡିକା ଅଧିକ
ଉତ୍କଳା ଥାଇ କାଦାନ୍ତି । ଯାହା ଦେଉ ବର୍ଷକୁ
ବର୍ଷ ସଙ୍ଗା ଦୁଇ ଦେବାରୁ ଜଣା ଯାଉଅଛି
ସୁତରାଫା ଲାଭ ବସବାକୁ ଲୋକେ ଜମାଗତ
ଅପ୍ରସର ଦେଉ ଅଛନ୍ତି । ବର୍ଷିତ ବର୍ଷରେ ଏ
ସବୁ ଉତ୍କଳଖଣ୍ଡିକା ମୋଟ ବ୍ୟୟ ୨ ଲକ୍ଷ ୯୨
ହଜାର ଟଙ୍କା ହୋଇ ଥିଲା । ଏଥି ମଧ୍ୟରେ
ଶାସ୍ତ୍ରମେଣ୍ଡଳ ଶାସ ଉତ୍କଳରୁ ବେକର ୨୨
ହଜାର ବସା ଯାଇଅଛି । ଅବଶିଷ୍ଟ ସମସ୍ତ
ଟଙ୍କା ଚିତ୍ତଉତ୍କଳରେ ଉତ୍କଳ ଦୁଇ ବୋଲି ଉତ୍କ-
ଳରୁ ଏକ ଜଗନ୍ନାଥାଚାରଣ ଦେବାଦାସ
ସମ୍ବନ୍ଧୀତ ହୋଇ ଅଛି । ଯେଉଁ ସେମିମାନେ
ପ୍ରାକ୍ତର ଶାଳାରେ ରହି ଉତ୍କଳ ଗୁଅନ୍ତି
ସେମାନଙ୍କ ଶାଳା ଶରତ ଦାସଦାସ ଜଣ-
ପ୍ରତି ବାଣିଜ୍ୟ ୩୯୯ କାରୁ ଅଧିକ ପଡ଼ି
ନାହିଁ । ଏଥି ମାନବର ଶେଷଲଟ ବବେଦ-
ନା ବରୁଣି ଏ ସବୁ ବ୍ୟୟ ପଦ୍ୟକୁ ଉଣା ଅଟେ ।
ଏକ ଏଥିପାଇଁ ସେ ଏ ଅବେଶ ଦେଇ ଅଛନ୍ତି
ଏ ଶାଳା ଶରତ ଦାସଦାସର ସକଳକୁ
ଚେଷ୍ଟା ସେମିମାନଙ୍କର ଜାକ୍ତର ଶାଳାରେ
ରହିବାପ୍ରତି ଅପ୍ରକା କରାଇ ଅଛି ଏ ନା ଜି-
ସ୍ତାଲୟ ସମ୍ବନ୍ଧର ଲକ୍ଷଣେଦର ଚେକରକ
ରହିଁ ରହିବ ଅନୁସନ୍ଧାନ ରହିବେ । ଅମ୍ବେ-
ମାନେ ଅଶା ବରୁ ଏ ସବୁ ଅନୁସନ୍ଧାନଦ୍ୱାରା
ସୁତରା ଲାଭ ଦେବ । ବାସ୍ତବରେ ସେମିକ
ଅପାର ସପ୍ତସ୍ତରେ ୩୯୯ ମୁକ୍ତିହସ୍ତ ଦେବା
ଅବଶ୍ୟକ ।

ଲକ୍ଷଣର ବାତସ୍ତ୍ରୀ ସବୁ ।
ପୂର୍ବ ପ୍ରକରରେ ଅମ୍ବେମାନେ ଶାଳ ବନ୍ଦୋ-
କସ୍ତ୍ର ସମ୍ବନ୍ଧର କମିଶନର ମିଲିସ୍ତାଦେବକ

କର୍ତ୍ତାବଶୀର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ କରୁଅଛୁ । ସେ କର୍ତ୍ତା-
ବଶୀରେ ଏ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଯାହା ଲେଖା ଅଛି
କାହା ଅଥ ପ୍ରୟୋଜନୀୟ ଥିବା ଦେଉ ଅବକଳ
ରମ୍ବେ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ କରୁ । ଯଥା;—

Resumptions.—Proprietors of te-
nures exceeding 75 acres have been
admitted to immediate engagement
with Government, and are entitled to
Malikana on recusancy.

Lakhrajders, whose tenures, are
less than 75

Section 22, Regu- acres, have
lation XII of 1805, been permitted
declares the revenue to hold their
assessed on resumed lands as depen-
lands to belong to dent talooks.
Government, and the The Zemindars
second clause of are considered to
the same section have no title,
provides that the under the law
settlement should be of 1793, to be
made with the dis- regarded as pro-
seized lakhrajders, prieters, &c. and
not with the Zemin- in that capacity
dars. to receive Mali-
kana on the rental
of resumed
Lakhraj lands.

Note.—In some cases to receive Mali-
the Moquoddums have kana on the rental
been granted 10, and of resumed
the Zemindars 5. Lakhraj lands.

The Lakhrajders whose tenures are
situated in Mokquoddumee villages,
pay through the Moquoddum; the
Zemindar and Moquoddum res-
pectively receiving 7½ per cent, on
the payments for which they sever-
ally, become responsible.

The resumed lands have been
assessed very moderately. The Col-
lectors were particularly enjoined not
to attempt to make them pay (without
reference to previous payments) at the
same rate as the surrounding hasilate.
To have assessed these lands at the
rate paid by the ryotae lands of the
same quality would have, in fact,
nullified the great boon of a half
rental settlement, so graciously grant-
ed to the Lakhrajders of Cuttack
who had possession of their holdings
before and since the conquest.

The following rules have been
observed in regard to absent and
recusant proprietors of resumed te-
nures:—

The lands of an absent proprietor
are formed, for
Sudder Mehals or a period of 10
tenures of 75 acres in years under sec.
extent and upwards. 29, Regulation

VIII of 1793; those of recusants
for 12 years, under section 12, Regu-
lation VII of 1822, in either case
they are entitled to Mallikana,

The right re-entry is absolute, not
relative; if the

Dependent talooks proprietor re-
less in extent than cases he is allow-
75 Acres. ed the option of
re-entry after the

period of 10 years, if he does not
attend after the issue of the notice,
he is held to have forfeited all right
of re-entry. The time for attendance
ceases with the confirmation of the
settlement. Every indulgence wa-
conceded to the Talookdars or occu-
pants in the matter of attendances;
they were allowed to settle for their
holdings during the period which in-
tervened between the closing of the
roidad and the confirmation of the
settlement proceedings, and a ready
disposition was generally evinced by
all to engage for their holdings.
On no account should petitions for
re-entry be now entertained.

ଏଥିରୁ ଯାଦବମାନେ ଦେଖିବେ ସେ
ଦାଉକ୍ୟପ୍ରଦାନକର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ମାଲିକସଭା ଗବର୍ଣ୍ଣ
ମେଣ୍ଡ ସ୍ୱୀକାର କରୁଅଛନ୍ତି । ବର୍ତ୍ତମାନ ଶେଉଁ
ମତରେ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଡ ସେମାନଙ୍କର ମାଲିକା-
ସ୍ୱରୁ କାଢ଼ିଲେଇ ଲାକୁ ଶାଧାରଣ ଅଥବା
ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ରହିବୁ ସୁରୁପ ପରମପତିତ ବରୁଦେ
କାହା ଅମ୍ବମାନଙ୍କର ସ୍ୱତନ୍ତ୍ରତା ଅସୁ ନାହିଁ ।
ମା ୨୫-ଶର ଅଧିକା ଭୂମ୍ୟଦାତାଙ୍କୁ ସଦର
ମାଳ ଗୁଜାରଦାର କର ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଡ ଜମିଦାରଙ୍କ
ପ୍ରାୟ ଅପଣା ଗୁଜରାଟକୁ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷଭାବରେ
(direct) ଗୁଜର ଅଦାୟ କରୁଅଛନ୍ତି ଏକ
କର୍ତ୍ତୃ ଉଣା ଭୂମ୍ୟଦାତାଙ୍କୁ ଅଧିକ ଚାଲିବଦାର
କର ମୋକଦମମାନଙ୍କ ପ୍ରାୟ ପରୋକ୍ଷଭାବରେ
(indirectly) ଗୁଜର ଅଦାୟ କରୁଅ-
ଛନ୍ତି । ମା ୩ ଜମିଦାର ଓ ମୋକଦମମାନଙ୍କ
ପ୍ରାୟ ସେମାନଙ୍କ ବାଜସ୍ୱାପ୍ରୀ ଭୂମିରେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ
ଅଧିକାର ରହିଅଛି । ସେ ସବୁ କାଢ଼ି ଦେବା

ଅଇନ ବରଦ୍ଧ ଅଟଇ । ପରନ୍ତୁ ଗତ ଦିନୋ-
 ଦସ୍ତରେ ଅଧ୍ୟାୟମାରେ କର ଧାର୍ଯ୍ୟ ଦେବାର
 ନିୟମ ପ୍ରଚଳନ ଥିଲେତେ ବାଜିୟାଦ୍ରିଂଦାନ-
 ମାନେ ସେଥିରୁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ସମାପ୍ତକାରୀ ହୋଇ ନ
 ଶାସକା ବୈଦେହ୍ୟରେ ଗୌରୀ ନିବନ୍ଧକୁ
 ସୁଦ୍ଧା ଉଦ୍ଧା ପରମାଗରେ ଜମିର ଜମା ଧାର୍ଯ୍ୟ
 ବୋଲି ବହୁରୁ ଅର୍ଦ୍ଧେକ ବାଜିୟାଦ୍ରିଂଦାନକୁ
 ମାଧ୍ୟ ଅଧ୍ୟାୟମାନ । ବର୍ତ୍ତମାନ ଦିନୋଦସ୍ତରେ
 ପୂର୍ଣ୍ଣ ଗୌରୀ ଜମାରେ କର ଧାର୍ଯ୍ୟ କରି
 ସୁଦ୍ଧା ଗବର୍ଣ୍ଣମେଥ ଅର୍ଦ୍ଧେକ ମାଧ୍ୟ ଦେବାକୁ
 ନୁହେଁ । ଅନୁମୋଦେ ଲଭିଥିବେ ଦେଶାନ୍ତ-
 ଅହି ମେ ଅଇନ ଅନୁଯାୟୀ ବାଜିୟାଦ୍ରିଂଦାନ-
 ମାନେ ଅର୍ଦ୍ଧେକ ମାଧ୍ୟ ପାଇବାର ହବବାର ।
 ଏଥିର ବସ୍ତୁତ୍ତ ବରଦା ଗବର୍ଣ୍ଣମେଥକର
 ଅଧିକାର ବହୁରୁ ଅଟଇ । ଜମିର ରୂପସ୍ତର
 ଜମା ଗବର୍ଣ୍ଣମେଥ ପାଇବାର ହବବାର
 ଦେଲେତେ ଲୋକକର ଅଧିକାର ବାଜିକେବା
 ଅଧିକା ମେମାନଙ୍କୁ କର ଲାଭରେ ଉପାଦିତ
 କରଦା କଦାପି ସୁଖର ସଙ୍ଗର ନୁହଇ ।

ଓଡ଼ିଶାର ଲବଣ ବ୍ୟବସାୟ ।

ଓଡ଼ିଶାରେ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ବ୍ୟବସାୟ ରୁଜନା-
 ରେ ଲବଣ ବ୍ୟବସାୟ ଲବଣର ନ ଦେବାରୁ
 ଅଥବା ମାନ୍ୟତା ଗବର୍ଣ୍ଣମେଥକ ଚିକ୍ତାରିଣ
 ଓଡ଼ିଶା ସମଗ୍ରୀୟ ଲବଣ ଖୋଜୁନାର ନିଅମା-
 ଦଳୀ ରୂପଗୋନା ନ ଦେବାରୁ ଓଡ଼ିଶାର
 ଲବଣ ବ୍ୟବସାୟ ସୁସ୍ଥ ବୋଲି ଅଛି ଏହି
 ଚିତ୍ରସୂଚି କରୁର କରଦା ଓଡ଼ିଶାଦାସିକର
 ଏକାନ୍ତ ଅବଶ୍ୟକ ଅଟେ । ଅନୁମୋଦକ ବ-
 ଦେତନାରେ ସେଗଲଣ୍ଡିତ ଦାଉଣ୍ଡି ସ୍ତବକ
 ଅଟେ । ଓଡ଼ିଶାର ଲବଣ ବ୍ୟବସାୟ ଯେଉଁ
 ସମୟରେ ସରକାରଙ୍କ ଦାବରେ ଥିଲା ତେବେ
 ଦେଲେ ଦାର୍ଢ଼ିତ୍ର ଗ୍ରାସ୍ତ ୨୦ ଲକ୍ଷ ମଦଣ ଲବଣ
 ଖୋଜୁନା ଦେଉ ଥିଲା । ବର୍ତ୍ତମାନରୁ ୨୫ ଲକ୍ଷ
 ମଦଣ ଓଡ଼ିଶାରେ ଖରଚ ହୋଇ ସୁଦ୍ଧି ଲ-
 ଶ୍ୟଦ ରୁଗୁରୁ ଗ୍ରାସ୍ତ ୧୨ ଲକ୍ଷ ମଦଣ କର-
 କରାକୁ ରିପ୍ତାଣା ଦେଉଥିଲା । ସରକାରୀ ଉଦ୍ଧା-
 ବକୁ ପ୍ରକାଶ ସେ ସନ ୧୮୭୦-୭୧ ସାଲରେ
 ବାଲେଶ୍ଵରରେ ୨ ଲକ୍ଷ ବଟକରେ ୩ ଲକ୍ଷ
 ଏବ ସୁଦ୍ଧାରେ ୧୬ ଲକ୍ଷ ମଦଣ ଲବଣ ଖୋ-
 ଜୁନା ଦେଉଥିଲା ଏବ ସେବର୍ଷ ମଧ୍ୟ କରଦ-
 ଶାନ୍ତ ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଗ୍ରାମରୁ ୧୨ ଲକ୍ଷମଦଣ
 ରୁପାଣା ଦେଉଥିଲା । ଲବଣ ବ୍ୟବସାୟରେ

ଓଡ଼ିଶାରୁ ଦେଲେ ଧନାଗମ ହେଉଥିଲା ଏଥିରୁ
 ଯାତକମାନେ ଅନୁମୋଦ କରଦେ । ଏହି ସମ୍ପ-
 ଳି ଶାଳୀ ବ୍ୟବସାୟରେ ପ୍ରଥମ ବାଧା ଦଲ୍ଲଗ
 ଲବଣଦାସ୍ତ ସନ ୧୮୭୧ ସାଲରେ ଦଟିଲା ।
 ବଲ୍ଲଗ ଲବଣ ବହିର ଦେଲେ ବର୍ଷସ୍ତରୁ
 ବଲ୍ଲଗଦାକୁ ଅପସ୍ତର ମାତ୍ର ତାହା ଅଧିକ
 ସୁଦା ବ୍ୟାସରେ ହୁଇମାନେ ବ୍ୟବହାର କରୁ
 କ ଥିଲେ । କ୍ରମେ ଏ ବ୍ୟାସ ଶିଥିଲ ଦେବାରୁ
 ସେହି ସନ ୧୮୭୧ ସାଲରେ ବଲ୍ଲଗଦାରେ
 ୩୮ ଲକ୍ଷ ମଦଣ ବଦେଶି ଲବଣ ବକସ୍ତ ଦେଲ
 ଯାଦା କ ସମସ୍ତ ବକ୍ଷ ପ୍ରଦେଶର ଉପାସର
 ଶରତକୁ ସର ଅଟେ । ବଲ୍ଲଗ ଲବଣ ବକ୍ଷ
 ପରସ୍ତାର ରୂପ ଲେକଳ ମନକୁ ଏମନ୍ତ ମୋହି
 ନେଲ ସେ ଓଡ଼ିଶା ଲବଣର ଅଦର କରଦ-
 ଶାରେ ରହିଲ ନାହିଁ ଏବ ବହୁସ୍ତ ଉଦ୍ଧା ବେଶି
 ସରକାର କ୍ରମେ ଓଡ଼ିଶାର ଖୋଜୁନା ଉଦ୍ଧା-
 ନର ସନ ୧୮୭୩ ସାଲରେ ଏକାଦେଲଦେ
 ଉଠାଇ ଦେଲେ । ଏହି ମଧ୍ୟରେ ବ୍ୟବସାୟ ମଧ୍ୟ
 ହୋଇ ଗଲ ସେ ସରକାର ଲବଣ ବ୍ୟବସାୟ
 କରଦେ ନାହିଁ ମାତ୍ର ଯେତେହି ଲବଣ ପ୍ରସ୍ତୁତ
 ଓ କରସ୍ତ ବରଦାସିନ ଲଗା ବରଦ ସରକାରୀ
 ମାସୁଲ ରକ୍ଷା ଓ ଅଦାସୁର ବଲୋପସ୍ତ ତାହା
 ସଙ୍ଗେ କର ଅନୁମୋଦ ଦେଇ ଶାସକେ । ଏହି
 ଅନୁମୋଦ ଅର୍ଥାତ୍ ଲାଭବେଳସ ପ୍ରଥା ସନ
 ୧୮୭୩-୭୭ ସାଲରେ ପ୍ରଥମେ ଓଡ଼ିଶାରେ
 ପ୍ରଚଳନ ହୋଇ ସେବର୍ଷ ବେଳର ବାଲେଶ୍ଵ-
 ରରେ ୩୧ ବଜାର ମଦଣ ଲବଣ ପ୍ରସ୍ତୁତ
 ଦେଉଥିଲା । ବହି ଅରଦର୍ଷ ବଟକ ଓ କର-
 ବର୍ଷରୁରୁ ପୁରୀରେ ଖୋଜୁନା ଅଇମ୍ ଦୋଇ
 କ୍ରମେ ସରକ ଲାଭର ଖୋଜୁନା ଦେଲେ
 ବର୍ଷରୁରୁରୁ ଦୁଇ ଦେଲ । ସର୍ଥା ସନ ୧୮୭୫
 ୨୦ ସାଲରେ ବାଲେଶ୍ଵରରେ ୧୫ ଲକ୍ଷ ବଟ-
 କରେ ୨୨ ବଜାର ଏବ ସୁଦ୍ଧାରେ ୩୫ ଲକ୍ଷ
 ମଦଣ ଗାଏ ୫୫ ଲକ୍ଷର ଅଧିକ ଏବ ସନ
 ୧୮୮୩-୮୪ ସାଲରେ ବାଲେଶ୍ଵରରେ ୧ ଲକ୍ଷ
 ୮୭ ବଜାର ବଟକରେ ୫୫ ବଜାର ଏବ
 ସୁଦ୍ଧାରେ ୨ ଲକ୍ଷ ୫୫ ବଜାର ଗାଏ ୫ ଲକ୍ଷ
 ମଦଣରୁ ଅଧିକ ଖୋଜୁନା ଦେଉଥିଲା ।
 ବହିରୁରୁ ଦୁଇବର୍ଷ ଅର୍ଥାତ୍ ସନ ୧୮୮୩-୮୫
 ଓ ସନ ୧୮୮୫-୮୭ ରେ ପ୍ରଭବର୍ଷ ବୁଝଲସ
 ମଦଣରୁ ଅଧିକ ଅର୍ଥାତ୍ ସେକ ଲବଣ ବର୍ଷରେ
 କରଦେ ୫୭ ବଜାର ସୁଦ୍ଧାରେ ୩ ଲକ୍ଷ
 ୧୭ ବଜାର ଏବ ବାଲେଶ୍ଵରରେ ୮୫ ବଜାର

ଗାଏ ୪ ଲକ୍ଷ ୫୭ ବଜାର ମଦଣ ଲବଣ
 ପ୍ରସ୍ତୁତ ଦେଉଥିଲା । ଏବ ବର୍ଷାଶୀତ ଯୋଗ
 ଉପରେ ଖୋଜୁନା ନର୍ଦ୍ଦର ବରଦାରୁ ସରଦର୍ଷ
 ସମାନ ସରମାଣ ଖୋଜୁନା ନ ଦେଲେତେ
 ଓଡ଼ିଶାର ଖରଚଗମନ୍ତେ ଦାର୍ଢ଼ିତ୍ର ଯେଲେ
 ଲବଣ ପ୍ରସ୍ତୋତନ ବହିର ଅଧେ ଦା ଦପସର
 ପ୍ରସ୍ତୁତ ଦେଉଥିଲା ଓ ତାହା ବହୁସ୍ତ ଦୋଇ
 ଯାଉଥିଲା ଏଥିରେ ସନେଦ ନାହିଁ । ସନ
 ୧୮୮୨-୮୩ସାଲରୁ ଓଡ଼ିଶାର ଲବଣମଦଳୁମା-
 ମାନ୍ୟତା ଗବର୍ଣ୍ଣମେଥକ ଅଧିକରୁ ବକଳ ଦୋଇ-
 ଗଲ । ସେ ବର୍ଷ ଦେଲ ୨୨ ବଜାର
 ମଦଣ ଏବ ବହି ଅରଦର୍ଷ ସନ ୧୮୮୩-୮୪
 ରେ ଏକଲକ୍ଷରୁ ବହୁର ଅଧିକ ଓ ସନ ୧୮୮୮-
 ୮୯ ରେ ଅର୍ଥାତ୍ ବଟକରେ ଦୁଇଲକ୍ଷରୁ ବହୁ
 ଅଧିକ ଖୋଜୁନା ଦେଉଥିଲା । ଏହିବର୍ଷଠାରୁ
 ଦେହଲେକ ଖୋଜୁନା ଦେଲେ ନାହିଁ ଓ ନିମନ୍ତ
 ବଲ୍ଲଗରୁ ଯାହା ଖୋଜୁନା ଦେଲ ବହିର ସର-
 ମାଣ ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଦେବେ ୨୦ ବଜାର ମଦଣରୁ
 ଅଧିକ ଦୋଇ ନାହିଁ । ସନ ୧୮୯୩-୯୪ ରେ
 ଦେଲ ସୁଦ୍ଧାରେ ୧୫୫୫ ବଜାର ମଦଣ ଖୋଜୁନା
 ଦେଉଥିଲା । ବର୍ତ୍ତମାନ ଓଡ଼ିଶାର ଖରଚ ନିମ-
 ନେ ସେଲେ ଲବଣ ପ୍ରସ୍ତୋତନ ତାହା ବଜାମ
 ଓ ବଲ୍ଲଗଦାରୁ ଅନୁମୋଦ ଦେଉଅଛି । ଏହି
 ଅନୁମୋଦ ପ୍ରକାଶ ସନ ୧୮୮୩-୮୪ ରେ
 ଗ୍ରାସ୍ତ ୩ ଲକ୍ଷ ମଦଣ ସୁଦା ପ୍ରଦାନେ ସନ ୧୮-
 ୧୯୧୪ ସାଲରେ ୨ ଲକ୍ଷ ୩୫ ବଜାର ମଦଣ
 ସର୍ଦ୍ଦାନୁ ଉଠିଅଛି ଏବ ଏପ୍ରମଧ୍ୟରେ କରଦ-
 ଶାନ୍ତ ଅନୁମୋଦ ଦେବା ବଲ୍ଲଗଲଗ୍ନ ସରମାଣ
 ୨୫୫ ୮୫ ବଜାର ମଦଣ ଅଟେ ।

ଉପରଲଖିତ ଦକ୍ଷିଣରେ ସମ୍ପା ଦେଖା
 ଯାଉଅଛି ଯେ ଓଡ଼ିଶାର ଲବଣ ବ୍ୟବସାୟରୁ
 ପ୍ରଧାନ ବାଧା ଦଲ୍ଲଗ ଲବଣର ଅଦର ଦେଉ
 ଗାହି ସେ ଅଦରର ମୁଲଦାରୀ ଗସ୍ତା ଦର
 ଅଧେ ସେମାନୁ ଓ ବଲ୍ଲଗ ପ୍ରଦାନ ଗସ୍ତା କର
 ଦେଉ ଦେଶାସୁ ଲଗା ଦେଲ ଉଦ୍ଧାନ୍ତ ଅନେକ
 ପ୍ରଦାନ ବ୍ୟବସାୟ ଲଗୁ ଦେଉଅଛି । ମୁଲ-
 ପର ଦୌଣ୍ଡି ବ୍ୟବସାୟରେ ବର୍ତ୍ତମାନ ଲବ-
 ଣାହିଁ ଏବ ବହୁସ୍ତ ଅଦାରରେ ବ୍ୟବସାୟ ନ
 ଦେଲେ ଅଶାନ୍ତରୁ ଲବଣ ସମ୍ପାଦନା ନାହିଁ ।
 ତଥାତ ଲେତେ ଦରୁ ବ୍ୟବସାୟ କର
 କାଦବା ନିଦାବ ବହୁଅଛି ଏବ ଲବଣସମ୍ପ-
 ନରେ ମଧ୍ୟ ସେହୁସର ଦେଉଥିଲା । ଅର୍ଥାତ୍
 ସରକାରୀ ଖୋଜୁନା ଉଠିଯିବା ବୁଝୁରୁ ଓଡ଼ି-

ଶାନ୍ତ ଲବଣକରଣ ମାନ୍ୟାଜ ନିମନ୍ତ ମହକୁମାର
 ଅଧୀନ ଦେବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଲବଣ ବ୍ୟବସାୟ
 ଏକପ୍ରକାର ଭଲରୂପେ ଚାଲୁଥିଲା । ମାନ୍ୟାଜ
 ନିମନ୍ତକରଣ ଓଡ଼ିଶା ଲବଣମହକୁମାର ଭାବ
 କେଉଁ ଏହିଦିନ ପ୍ରଥମରୁ ରାଜା କଲେ ତ
 ଓଡ଼ିଶାରେ ଉତ୍ପତ୍ତି ଲେଖି ଲୁଣର ବାରବାର
 ଦେବାଦେବତା ଲୁଣ ଗୋଳାଳି ଦେଉ ନାହିଁ
 ଏକ ପକ୍ଷା ଲୁଣରେ ଲେଖି ବାରବାରର ପ୍ରକୃତ୍ୟା
 ଅଧିକ ଥିବା ବଦେରଜା ଲୁଣର ଗୋଳାଳି
 ଏକାକେଳରେ ଉଠାଇ ଦେଲେ । କଟକ ଓ
 ବାଲେଶ୍ଵରରେ ଦେବତା ପକ୍ଷାଲୁଣ ଗୋଳାଳି
 ଦେଉଥିଲା ଏକ କଟକର ଉତ୍ପତ୍ତି ଏକ
 ବାଲେଶ୍ଵରର ସମସ୍ତ ଲେଖି ଲେଖି
 ପକ୍ଷାଲୁଣ ବ୍ୟବହାର କରନ୍ତି । ସୁରକ୍ଷା ପୋ-
 ଳୀନା ଉଠିଯିବାକୁ ସେମାନେ ଦାୟ ଦେଲେ
 ଦେବତା ଦଲିଳା ଲୁଣର ଅଗ୍ରସ୍ତ କଲେ ଏକ
 ସରକାର ତେଣୁ କର ମଧ୍ୟ ଗୋଳାଳି ଲୁଣ ସେ
 ଅସ୍ତରରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରାଯାଇଲେ ନାହିଁ ପୁଣି
 ସେତେ ଗୋଡ଼ା ଲୁଣ ପୁଣି ଦେଉଥିଲି
 ମାନ୍ୟାଜ ନିମନ୍ତ ମହକୁମାରେ ରାଜାପୁକା
 ହୋଇପାରୁ ନାହିଁ । ଅଥଚ ଏକ ଅନୁମୋଦିତ
 ନବୁଅହୁଁ ସେ କଲକର ପ୍ରଭାସୋପିତାଦ୍ଵାରା
 ଓଡ଼ିଶା ଲବଣ ବାରବାରର ଅଧିକ ଅଳ୍ପ
 ପାଟଲେ ହେଁ ମାନ୍ୟାଜନିମନ୍ତା କରାଗଲେ କାର୍ଯ୍ୟଦ୍ଵାରା
 ଏ ବ୍ୟବସାୟର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ କ୍ଷତି ହୋଇଅଛି ।
 ଏଥିରେ ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ ନଷ୍ଟ ହେବା ବ୍ୟତ-
 ଥାପୁର ପୁରୁଲୁକାର ସହଜ ବ୍ୟାପାର ନୁହେଁ ।
 ମାତ୍ର ଦେଖିଲେ ବ୍ୟବସାୟର ଉତ୍ପତ୍ତି ସକାଶେ
 ଓଡ଼ିଶାର ନିମନ୍ତ ମହକୁମାର ଭାବ ମାନ୍ୟାଜ
 ନବୁଅହୁଁମେଣ୍ଡେ ଅଧିକ ହୋଇଥିଲା ମାତ୍ର ଉଦ୍ଵାର
 ବ୍ୟବସାୟ ଫଳ ଦେଲା ସେ ଥିଲେ ସେ ମହକୁ-
 ମାକୁ ମାନ୍ୟାଜର ଅଧୀନରୁ ଫେରାଇଆଣିବା
 ଉଚିତ ଏଥିରେ ନିମନ୍ତ ହୋଇ ତ ଶାରେ ।
 ତହିଁ ଉଦ୍ଵାର ଅନ୍ୟ ସେ ବ୍ୟବସାୟ ଦେବ ତାହା
 ବିଦେଶରୀ କରବାକୁ ଦେବ ।

ବୈଦ୍ୟନାଥ ସରକାରୀ	୪
ସୁମତ୍ତର ସହକାରୀ	୪
ଦୁଇ ମିଶ୍ର	୪
ସୁମତ୍ତର ମିଶ୍ର	୪
ମଦାଦେବ ମିଶ୍ର	୪
ଜଗନ୍ନାଥ ମିଶ୍ର	୪

ସାମ୍ବାଦିକ ସମ୍ବାଦ ।

କଲକତା ଲେଖିଟି ।

ଓଡ଼ିଶା ଚରଣର କର୍ମମୁକ ଓ ଗରଜାତର ସ୍ଵପ୍ନ
 ନା ଏକ, ତ, ସ୍ଵପ୍ନ ଅପାରୀ ଅନୁର ଲାଭ ତା ୨୦ ନି-
 ଠାରୁ ଏକଦର୍ଶନ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଗ୍ରାସି ହେଲେ ।
 ବୃଦ୍ଧର ମନେହୁଏ ଓ କଲେକ୍ଟର ମାନସ୍ୟ ମିତ୍ର
 ରମେଶ୍ଵରୀଦେବ ସି, ଅଇ, ଇ ମା ଏକ, ତ, ବୃଦ୍ଧ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ
 ଦାନରେ ଅଧିକା ଅଧିକା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଓଡ଼ିଶା ଚରଣର କର୍ମ-
 ମୁକ ଓ ଗରଜାତର ସ୍ଵପ୍ନଚକ୍ର ପଦରେ କମ୍ପୁତ ହେଲେ ।
 ସ୍ଵପ୍ନ ତୋ ମାନେହୁଏ ଓ ତୋ କଲେକ୍ଟର ବାବୁ
 ମନୋହର ସ୍ଵପ୍ନ ମା ୧୩ ୧୨ ନର କୁଟି ଗ୍ରାସି ହେଲେ ।
 ବିଚାର ମହାପଦା ବାହାବୁର ସ୍ଵାଧିକାରସେବକ ପ୍ରକାଶ
 ସିଦ୍ଧି କେ, ସି, ଅଇ, ଇ ବ୍ୟବସାୟକ ସରକ ସର୍ବପଦରେ
 କମ୍ପୁତ ହେଲେ ।
 ତୋ ମାନେହୁଏ ଓ ତୋ କଲେକ୍ଟର ବାବୁ ଶ୍ରୀ
 ଗୋପାଳ ରାମଚନ୍ଦ୍ରୀ ବାଲେଶ୍ଵର ଉତ୍ପତ୍ତି କର ଅଧିକାର
 ବଳୋକ୍ତ କର୍ମମୁକ ପଦରେ କମ୍ପୁତ ହେଲେ ଓ ପ୍ରକାଶକ
 ଅଇନର ଶ୍ରୀ ୧୩ ୧୨ ବରଣାସୀରେ ରେଭେନ୍ସା
 ପଠିତର ଶ୍ରମଦା ଗ୍ରାସି ହେଲେ ।
 ବଚନ ସରକ ମୁଖ୍ୟତ ବାବୁ ଗୋପେନ୍ଦ୍ରନାଥ ମୂର୍ତ୍ତୀ
 ଚରଣ ପ୍ରଦର୍ଶୀ କରଣ ଓ ଦାନ ଶାଳରେ ମନମନେହୁଏ,
 କାଳକ୍ରମରେ ମନସ୍ୟ ବାବୁ ବାଣିକତତ୍ତ୍ଵ ଗାଲ କମ୍ପୁତ
 ହେଲେ ।
 ସ୍ଵପ୍ନ କଲେକ୍ଟର ବାବୁ ମହାଶୟ ମୂର୍ତ୍ତୀ ଶ୍ରମଦର
 ବଚନ ଓ ଦାନଶାଳରେ ଦାନା ମୁକ୍ତିଦତ୍ତର ମୁଖ୍ୟତ ବାବୁ
 ମନେହୁଏ ଅଇ କମ୍ପୁତ ହେଲେ ।
 ଦେବୀପତାଳ ମୁଖ୍ୟତ ବାବୁ ଅଧିକାରୀର ବାବୁ
 ଗୋପାଳସରକ ବଚନ ଓ ଦାନଶାଳରେ ଦାନଶାଳର
 ନିକାବଦତ୍ତର ମୁଖ୍ୟତ ଅବଦାନତର ଚରଣରୀ କମ୍ପୁତ
 ହେଲେ ।

ଏ ପ୍ରସ୍ତାବରେ ଏ ବରଣର ଶାନ୍ତ କଲ । ଦେବତା
 ଗାମାନ କୁରସେବ ଦେବେ ଦେବତା ବ୍ୟସ୍ତ କରୁଅଛି ।
 ଅଧିକା ପଦର ଦେବତା ପ୍ରାୟ ଦେବତା କଲେକ୍ଟର
 ଦେବତା ପ୍ରଦାଣେ ସରକାର ଅନୁମୋଦନେ ପ୍ରତ୍ୟାସ୍ତ
 ଅବଦେବ ଦେବତା ନ ପାଦକାରୁ କର ଉପଦ ଅଛି ।
 ମାନ୍ୟାଜର ଦକର୍ଷିତ ରବଳଲକ୍ଷ୍ମୀଦେବତା ଶାଳରେ
 ଓଡ଼ିଶାର ବର୍ତ୍ତମାନ ଦକର୍ଷିତ ସର ଅଧିକ ଦେବେଲକ
 ମହୋଦୟ ମନୋନତ ହୋଇ ଅଛି ।
 ବ୍ୟାମାସର ସରକରେ କଲକତା ଗାମିନିମେଣ୍ଡେ ଚର-
 ଠମାସ ତା ୨୦ ନିମନ୍ତେ ଚର୍ଚ୍ଚ କରୁଅଛି ଏକ ପଦା ଶେଷ
 ଦୋପସାଦେବତା ନିର୍ଦ୍ଦିତ ବାମିଲକ୍ଷ୍ମୀ ମହୋଦୟ ପୁଣି

ଦେଲେ ସେ ଉପଦର ଅଧିକ ଅଧିକା ଲକ୍ଷ୍ୟ ଦେଖାଏ
 ଏ ମାନ୍ୟାଜ ଉଠାଇ ଦେବା ଅବସ୍ଥା ଅଛି ।—ସୁରକ୍ଷା
 ବ୍ୟାମାସର ସେ ଉପଦର ଅଧିକ ଅଧିକା ଲକ୍ଷ୍ୟ ଦେଖାଏ ।
 ବର୍ତ୍ତମାନ ଚରଣରେ ମଧ୍ୟ ମନଅଧିକାରୀର ଉପଦ ପାଠ-
 ଦାରୁ ଦେବେ ସୁଖ ପାଦ ବାହାଷ୍ଟ । କ ପାଦକାର ଦେଖାଏ
 ଉପଦମେଣ୍ଡେ ଏ ମନଅଧିକାରୀ ପ୍ରଥା ସୁଖି କଲେ ଦେବତା ଦେବେ
 ଉପଦର କଲେକ୍ଟର ଚରଣ ବାହାଷ୍ଟମାନ ଅପାରି ଶେଷ
 ହୋଇ ନାହିଁ ।

ଏକ ମୋହରମ ସମୟରେ କରବା ଶାନ୍ତରେ କ ୧୧ ଓ
 ପୁଣ୍ୟ କର୍ମମୁକ ଦେଖାଯିବାମାନ କରୁଅଛି ଅବସ୍ଥାରେ ଧୂଳ
 ହୋଇ ପ୍ରକାର ସମ୍ଭାବ ନିଲ । ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ନ ୩ ନ
 କରୁଲରେ ମା ୨୩ ଲେଖାଏଁ ଦେବ ଗ୍ରାସି ହେଲେ ଏକ
 ଅଧିକା କ ୨୩ ନୁହଁଲେ କରୁଅଛି ।—ଏମାନେ ଦ-
 ଠାଗ କଲେକ୍ଟର ହେବେ ପଦ ।

କଥିତ କୁଏ କରୁଅଛି । ହାଲଦୋଷର ପ୍ରଧାନ କରୁଅ-
 ପଦ ପଦରେ ସର ଅଲେକ୍ଟରୀର ନିଲକ୍ଷ୍ୟାଦେବ କର୍ମୁତ୍ତି
 ହେବେ । ଏ ମହାପଦ ବର୍ତ୍ତମାନ ଉପଦ ବର୍ତ୍ତମାନେକର
 ଅଧିକ କରୁଅଛି ସନା ଅଛି ।

ସାଧୁପୁର-ସମ୍ବାଦ ।

ଏଠା ମିଳନସିଦ୍ଧାନ୍ତର ସେହି ଚେଷ୍ଟା ବନୋସ୍ତ
 ହୋଇଅଛି ଚରଣ ନିଧର ସର ହୋଇଅବାପୁ ବର୍ତ୍ତମାନ
 ସନ ୧୮୯୫ରେ ସାର ଅଧିକ ଅଧିକା ଅଧିକାମାନପାଠୁ
 ହୁଅନ୍ ଚେଷ୍ଟା ବନୋସ୍ତ ହେବା ନିମନ୍ତେ କର୍ମମୁକମାନେ
 କମ୍ପୁତ ହୋଇଅଛି । କରୋକ୍ତର ସର ପଦେ ପ୍ରକାର
 କରୁଅଛି ।

ଧର୍ମଶାଳା ଥାନା ଓଡ଼ିଶ ମହମଦ ଦେଉଳକରକଲ
 ହାତ ପ୍ରଧାନ ନାମକ ଏକ ଦେବତା ଏକପକ୍ଷେ ମୌନିକ
 ଅଇ ଥାନାକୁ ଅଧିକା ସମୟରେ ପଦରେ ଦେବ ଦାନ
 ଶିବାକୁ ଅଧିକା ଦୋଷ ଦେଖାଯାଇଲେ ବ ପାଦର ପଦ-
 ଉଲ ମାନ ଉଲକେକ୍ଟରର ଚରଣରେ ପ୍ରକୃତ ବଦା
 ପ୍ରକାର ଦେବାକୁ ହେଉଅଛିକଲ ଓ ତାହା ସର ଦେବା
 ବଦ୍ୟକର ପ୍ରକାରଦାସ ପୁର୍ବ ହୋଇ ଏଠା ସରକରକ
 ମାନେହୁଏ କରୁଅଧିକରେ ଅଛି । ଏସମୟରେ ହାତ
 ପ୍ରଧାନ ଦେବର ଅପାରୀ ହୁ ହୋଇ ଦେବ ସଦାରେ
 ଉପନାସ ଏକ ପ୍ରୋଡ଼ାର ଉଦ୍ଵାର ପଦାଧିକା ଅପଦରେ
 ଉପନାସ ପଦପ୍ରମ ସହଜ କାରକାର ଉଦ୍ଵାର ହୋଇଅଛି ।

ଦେବାଶିବା ପ୍ରକାର ବଦ୍ୟାସପୁର ମୌନିକ କରମୋ-
 ଦୁକ ଦାସ ପ୍ରକାର କ ୧୦ ଏ କରକ ଅଧିକ ଅଧିକାରେ
 ଅପାରୀ ନାମ ଦେବତା କରକାର ପରଶାସ୍ତି ଦେବ,
 ନିମନ୍ତେ ଶାନ୍ତପୁର ଅଧିକରେ କାଟରେ କରଣର ପାଦ
 ନାମକ ଏକ ଚରଣୀ ଅଧିକ ଉପଦରେ ସେମାନଙ୍କ ହାର୍ଦ୍ଦ
 କର ଦେବାକ ବହୁ ଅପେ ଦରଶାସ୍ତି ଲେଖି ଓ ଧୂଳକରଣ
 ଦାସ ମୁକ୍ତିକର ନାମ ନାମ ଦପ୍ତରକ ବଦ ସେମାନଙ୍କ
 ଦାସର ଦରକାର ବହୁ ଦେବାକୁ ସେମାନେ ଦରଶାସ୍ତି
 ଦାସର କଲେ, ଦେବେକେକ ଧୂଳକରଣ ମୁକ୍ତିକର
 ମିସରରେ ଉପଦିତ ଥାଇ ଦାସକ ନାମ ନାମ ଦପ୍ତରକ
 ଦେବାର ଦେବି କରଣକାରୁ କରଣକର ବୋଲି ପଦକ
 ମାତ୍ର ସେ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବାକ୍ୟାନ୍ତ ହୋଇ ଅଧିକା ହୋଇଅଛି ।
 ଅଧିକ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଦେବା ଦେବ ନାହିଁ । ସରକରକ ଅଧିକର
 ମହାପଦ ଦରଶାସ୍ତିଦାନନକ କରରେ ଦପ୍ତରକ ଅଧିକର
 କ ୨୧ ଗା ଓ ଚରଣି ଉପରେ ବ ୨୩ ଗା ମଦେ ବା-

ସନ ୧୮୯୫ ମସିହାର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଉତ୍କଳ
 ପତ୍ରରେ ଓଡ଼ିଶାର ନିମ୍ନଲିଖିତ ଶ୍ରମମାନେ
 କୁଡ଼ି ପାଇଅଛନ୍ତି ଯଥା—
 ଓଡ଼ିଶାର ଶାନ୍ତ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣମିତ୍ର ଓଡ଼ିଶା
 ଦେବାନାଳ ୪ ୩
 ବୃକ୍ଷଅନାଥଦାସ ଶର୍ମାବାଲେଖକବାସିଷ୍ଠକାଟ ୩
 ସ୍ୟାମସୁନ୍ଦର ଦାସ ଜଗନ୍ନାଥସମିତି ପୃଷ୍ଠା ୪ ୪

କାର ଉପକ୍ରମ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ହେଉଥିବ ବସ୍ତୁ ଏବଂ ସାଧାରଣ ଓ
 ସୁଲଭ ମୂଲ୍ୟରେ ପଢ଼ାଯିବ ବସ୍ତୁ ଏବଂ ଅନ୍ୟ ବୌଦ୍ଧିଯୋଗରେ
 ପ୍ରାପ୍ତ ହୁଏ ନାହିଁ । ଉପକ୍ରମର ଦୃଷ୍ଟିରେ ଉପକ୍ରମର
 ଗାମ୍ଭୀର୍ଯ୍ୟ । ଏହି ମୂଲ୍ୟରେ ପାଠକର ଦୃଷ୍ଟିରେ ଉପକ୍ରମର
 ପ୍ରକାଶନ କୋମଳ ଓ ନିମ୍ନରେ ଉପକ୍ରମର ଉପକ୍ରମର
 ମାତ୍ର । ଦେଖିବା ଅନୁକ୍ରମର ଦୃଷ୍ଟିରେ ଉପକ୍ରମର
 ମଧ୍ୟ ବସ୍ତୁ ହୁଏ ।

ଉପକ୍ରମର ମୂଲ୍ୟ ଅନୁକ୍ରମ ଦେଖି—
 ଗାମ୍ଭୀର୍ଯ୍ୟରେ ଉପକ୍ରମର ଉପକ୍ରମର ଉପକ୍ରମର
 ଉପକ୍ରମର ଉପକ୍ରମର ଉପକ୍ରମର ଉପକ୍ରମର
 ଉପକ୍ରମର ଉପକ୍ରମର ଉପକ୍ରମର ଉପକ୍ରମର
 ଉପକ୍ରମର ଉପକ୍ରମର ଉପକ୍ରମର ଉପକ୍ରମର

ଦୈନିକ୍ୟକ୍ରମର ମୂଲ୍ୟ—ଉପକ୍ରମର ଉପକ୍ରମର
 ଉପକ୍ରମର ଉପକ୍ରମର ଉପକ୍ରମର ଉପକ୍ରମର
 ଉପକ୍ରମର ଉପକ୍ରମର ଉପକ୍ରମର ଉପକ୍ରମର
 ଉପକ୍ରମର ଉପକ୍ରମର ଉପକ୍ରମର ଉପକ୍ରମର

୨ କଟ ୧୫ ଟଙ୍କା ପାଠକର ମୂଲ୍ୟ ୧୮୯୬ ।
କୋମଳକ୍ରମର ମୂଲ୍ୟ—ଉପକ୍ରମର ଉପକ୍ରମର
 ଉପକ୍ରମର ଉପକ୍ରମର ଉପକ୍ରମର ଉପକ୍ରମର
 ଉପକ୍ରମର ଉପକ୍ରମର ଉପକ୍ରମର ଉପକ୍ରମର
 ଉପକ୍ରମର ଉପକ୍ରମର ଉପକ୍ରମର ଉପକ୍ରମର

୧ ପୃଷ୍ଠ ୧୫ ଟଙ୍କା ପାଠକର ମୂଲ୍ୟ ୧୮୯୬ ।
ଉପକ୍ରମର ମୂଲ୍ୟ—ଉପକ୍ରମର ଉପକ୍ରମର
 ଉପକ୍ରମର ଉପକ୍ରମର ଉପକ୍ରମର ଉପକ୍ରମର
 ଉପକ୍ରମର ଉପକ୍ରମର ଉପକ୍ରମର ଉପକ୍ରମର
 ଉପକ୍ରମର ଉପକ୍ରମର ଉପକ୍ରମର ଉପକ୍ରମର

୧ ପୃଷ୍ଠ ୧୫ ଟଙ୍କା ପାଠକର ମୂଲ୍ୟ ୧୮୯୬ ।
ଉପକ୍ରମର ମୂଲ୍ୟ—ଉପକ୍ରମର ଉପକ୍ରମର
 ଉପକ୍ରମର ଉପକ୍ରମର ଉପକ୍ରମର ଉପକ୍ରମର
 ଉପକ୍ରମର ଉପକ୍ରମର ଉପକ୍ରମର ଉପକ୍ରମର
 ଉପକ୍ରମର ଉପକ୍ରମର ଉପକ୍ରମର ଉପକ୍ରମର

୧ ପୃଷ୍ଠ ୧୫ ଟଙ୍କା ପାଠକର ମୂଲ୍ୟ ୧୮୯୬ ।
ଉପକ୍ରମର ମୂଲ୍ୟ—ଉପକ୍ରମର ଉପକ୍ରମର
 ଉପକ୍ରମର ଉପକ୍ରମର ଉପକ୍ରମର ଉପକ୍ରମର
 ଉପକ୍ରମର ଉପକ୍ରମର ଉପକ୍ରମର ଉପକ୍ରମର
 ଉପକ୍ରମର ଉପକ୍ରମର ଉପକ୍ରମର ଉପକ୍ରମର

୧ ପୃଷ୍ଠ ୧୫ ଟଙ୍କା ପାଠକର ମୂଲ୍ୟ ୧୮୯୬ ।
ଉପକ୍ରମର ମୂଲ୍ୟ—ଉପକ୍ରମର ଉପକ୍ରମର
 ଉପକ୍ରମର ଉପକ୍ରମର ଉପକ୍ରମର ଉପକ୍ରମର
 ଉପକ୍ରମର ଉପକ୍ରମର ଉପକ୍ରମର ଉପକ୍ରମର
 ଉପକ୍ରମର ଉପକ୍ରମର ଉପକ୍ରମର ଉପକ୍ରମର

୧ ପୃଷ୍ଠ ୧୫ ଟଙ୍କା ପାଠକର ମୂଲ୍ୟ ୧୮୯୬ ।
ଉପକ୍ରମର ମୂଲ୍ୟ—ଉପକ୍ରମର ଉପକ୍ରମର
 ଉପକ୍ରମର ଉପକ୍ରମର ଉପକ୍ରମର ଉପକ୍ରମର
 ଉପକ୍ରମର ଉପକ୍ରମର ଉପକ୍ରମର ଉପକ୍ରମର
 ଉପକ୍ରମର ଉପକ୍ରମର ଉପକ୍ରମର ଉପକ୍ରମର

୧ ପୃଷ୍ଠ ୧୫ ଟଙ୍କା ପାଠକର ମୂଲ୍ୟ ୧୮୯୬ ।
ଉପକ୍ରମର ମୂଲ୍ୟ—ଉପକ୍ରମର ଉପକ୍ରମର
 ଉପକ୍ରମର ଉପକ୍ରମର ଉପକ୍ରମର ଉପକ୍ରମର
 ଉପକ୍ରମର ଉପକ୍ରମର ଉପକ୍ରମର ଉପକ୍ରମର
 ଉପକ୍ରମର ଉପକ୍ରମର ଉପକ୍ରମର ଉପକ୍ରମର

ଉପକ୍ରମର ମୂଲ୍ୟ

ଉପକ୍ରମର ମୂଲ୍ୟ

ଉପକ୍ରମର ମୂଲ୍ୟ
 ଉପକ୍ରମର ମୂଲ୍ୟ
 ଉପକ୍ରମର ମୂଲ୍ୟ
 ଉପକ୍ରମର ମୂଲ୍ୟ

ଉପକ୍ରମର ମୂଲ୍ୟ
 ଉପକ୍ରମର ମୂଲ୍ୟ
 ଉପକ୍ରମର ମୂଲ୍ୟ
 ଉପକ୍ରମର ମୂଲ୍ୟ

ଉପକ୍ରମର ମୂଲ୍ୟ
 ଉପକ୍ରମର ମୂଲ୍ୟ
 ଉପକ୍ରମର ମୂଲ୍ୟ
 ଉପକ୍ରମର ମୂଲ୍ୟ

ଉପକ୍ରମର ମୂଲ୍ୟ
 ଉପକ୍ରମର ମୂଲ୍ୟ
 ଉପକ୍ରମର ମୂଲ୍ୟ
 ଉପକ୍ରମର ମୂଲ୍ୟ

ଉପକ୍ରମର ମୂଲ୍ୟ
 ଉପକ୍ରମର ମୂଲ୍ୟ
 ଉପକ୍ରମର ମୂଲ୍ୟ
 ଉପକ୍ରମର ମୂଲ୍ୟ

ଉପକ୍ରମର ମୂଲ୍ୟ
 ଉପକ୍ରମର ମୂଲ୍ୟ
 ଉପକ୍ରମର ମୂଲ୍ୟ
 ଉପକ୍ରମର ମୂଲ୍ୟ

ବିଜ୍ଞାପନ ।

ମାରିନର, ବିଜ୍ଞାପନର, ଅପରପ୍ରାୟନେତ୍ର
 ଓ ନିମ୍ନ ପ୍ରାୟନେତ୍ରମାନଙ୍କର ଉପକ୍ରମ, ଓଡ଼ିଆ
 ପାଠକମାନଙ୍କ ଓ ଉପକ୍ରମର ଉପକ୍ରମ, ଓ ଅପରପ୍ରାୟନେତ୍ର
 ଓ ଉପକ୍ରମର ପ୍ରକାଶନ ସୁଲଭ ମୂଲ୍ୟରେ କଟକ
 ଦରଦାବଜାର ପ୍ରିଣ୍ଟିଂ କମ୍ପାନୀର ପ୍ରକାଶନ
 କରେ ବସ୍ତୁ ହେଉଅଛି, ସୁଲଭ ମୂଲ୍ୟ ଓ
 ଉପକ୍ରମରେ ଅପରପ୍ରାୟନେତ୍ର ।

CHEAP | CHEAP | CHEAP | SCHOOL BOOKS.

Prescribed for the Collegiate school and H. E. schools,

JUST TO HAND.
To be had of the Printing Company, Cuttack.

କଲେକ୍ଟରମାନଙ୍କ ସୁଲଭ ଓ ଉପକ୍ରମର ଦାରପୁଲର
 ପାଠକମାନଙ୍କ ମୂଲ୍ୟ ଅନୁକ୍ରମର ଦାର
 ଅପରପ୍ରାୟନେତ୍ର ।

ସୁଲଭ ମୂଲ୍ୟରେ ବସ୍ତୁ ହେଉଅଛି ।
 କଟକ ଦରଦାବଜାର ପ୍ରିଣ୍ଟିଂ କମ୍ପାନୀର ପ୍ରକାଶନ
 ଦୋକାନରେ ପ୍ରାପ୍ୟ ।

ବିଜ୍ଞାପନ ।

ଉପକ୍ରମର ମୂଲ୍ୟ

ଉପକ୍ରମର ମୂଲ୍ୟ
 ଉପକ୍ରମର ମୂଲ୍ୟ
 ଉପକ୍ରମର ମୂଲ୍ୟ
 ଉପକ୍ରମର ମୂଲ୍ୟ

NOTICE

THE DWIBHASI.
SECOND EDITION IS OUT
AND AVAILABLE FOR SALE.

To be had of the Printing Company Cuttack.
Price four annas.

ବିଜ୍ଞାପନ ।

ଉପକ୍ରମର ମୂଲ୍ୟ
 ଉପକ୍ରମର ମୂଲ୍ୟ
 ଉପକ୍ରମର ମୂଲ୍ୟ
 ଉପକ୍ରମର ମୂଲ୍ୟ

KEY TO LETHBRIDGE'S EASY SELECTIONS
 (Mirror course for 1896)
 is in the press and will soon be out.

ଅଭିରୁଦ୍ଧ ।

ଉତ୍କଳ ସାହିତ୍ୟ ଓ ୧୯ ରାଜ୍ୟ ମାତ୍ରେ ସେପ୍ଟେମ୍ବର ସନ ୧୮୯୫ ମସିହା ।

ପ୍ରେରଣପତ୍ର ।

ସମ୍ପାଦକଙ୍କ ମହାମତ ଉପରେ ଅମ୍ଭେ ମାନେ ଦାୟୀ ନୋହୁଁ ।

ମାନବର ଜ୍ଞାନ ଶକ୍ତିର ଉତ୍କଳସାହିତ୍ୟର ସମ୍ପାଦକ ମହାଶୟ ସମାପେଷୁ ମହାଶୟ ।

ନିମ୍ନଲିଖିତ ଦେଶରୁ ଫଳିତ ଅପଣକର ଉତ୍କଳ ମୋହନ ପତ୍ରିକାରେ ଶ୍ରୀମତୀ କାଳ କର ଉପହୃତ କରିବା ଦେବେ ।

୧୩ । କନ୍ୟାମତ୍ତ ସ୍ଵଳମ୍ପାରେ ଚଳିତମାସ ଓ ୩୭୯ ଉପରେ ବାହାବାଦେବୀ ନାଟକର ଅଭିନୟ ହୋଇଥିଲା । ପ୍ରଥମଦଳ ଉଦ୍‌ବ୍ୟକ୍ତି-ମାନେ ୨୫୦୦ ଟଙ୍କା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପରିବାରବର୍ଗ ଲାଭ କରି ସମସ୍ୟାଧାରଣ ଦେଖିଥିଲେ । ୧୫ ଓ ୨୦୦୦ ଟଙ୍କା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ହୋଇଥିଲା । ଦର୍ଶକ ଗୁଣ ଅଭିନୟ ଦେଖି ପରିଭ୍ରମଣ ହୋଇଥିଲେ । ନବୋଦୟ ଅଭିନେତାମାନେ ଅତ୍ୟୁତ୍ତମ କର୍ମରୁ ଅଛନ୍ତି । ଏମାନେ ଅଭିନୟ ଦେଖାଇବା ବସ୍ତୁରେ ସାଧନରେ ଯତ୍ନ ଓ ପରିଶ୍ରମର ସୂଚୀ ଲାଭ ନାହାନ୍ତି । ଏମାନେ କେବଳ ନିଜ ଉତ୍ସାହରେ ମତ୍ତହୋଇ ଅଛନ୍ତି ସେଥିରୁ ଅନୁମତି ଦେଖିଅଛୁ ଏମାନେ ବଳିଷ୍ଠରେ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ନାଟକର ଅଭିନୟ ଉତ୍କଳରେ କରାଯାଉଅଛି । ଏପ୍ରକାର କରୁଣ ଏହି ସେ ଅଭିନେତାମାନେ ବହୁ ଅର୍ଥ ସାପେକ୍ଷ ଏହି ଅଭିନୟ କରିବା ବିଷୟରେ ସେ ସାବଧାନ ହୋଇଥାନ୍ତେ; ତାହା କହି ନିଜ କାଳେ ସମ୍ଭବତଃ ନୁହେଁ । ବିକଳଜନ ଏକଜାତିର ସତ୍ୟ ମନୋବନ୍ଧୁ ନିଜ ଉଦାରତା ଗୁଣଦ୍ଵାରା ନିଃସ୍ଵାର୍ଥ ପଦ୍ମପଦାର ବୃତ୍ତରେ ବୁଝା ହୋଇ ଏହି ମତ୍ତଦୃଶ୍ୟ ସାଧନ କରିବା ବସ୍ତୁରେ ଅଭିନେତାଙ୍କରେ ପ୍ରକୃତ ଅର୍ଥ ବ୍ୟୟ କରି ଅନ୍ୟବାଦୀ ହୋଇଅଛନ୍ତି । ଏହେତୁ ଅଭିନେତାମାନେ ତାହାକି ଚାହେଁ ଭରସା କରିଅଛନ୍ତି ।

ଗଜଲୀଳରେ ନାଟକାଭିନୟ ଏହା ସର୍ବ ପ୍ରଥମ ଅଟେ । ସର୍ବ ଗଜଲୀଳର ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଗଜଲୀଳରେ ଏହା ଅନୁଭବ କରି ସୁସ୍ଵଚ୍ଛାମା-

ନକରେ ଓଡ଼ିଆ ନାଟକର ଅଭିନୟ କରିବା ବିଷୟରେ ମନୋଯୋଗୀ ଦେବେ ତା ଦେଲେ ନାଟକ ପ୍ରଣେତାମାନେ ସମସ୍ୟାହତ ଦେବେ । ଏବଂ ଓଡ଼ିଆରା ମାହିତ ଦେବାର ଏକ ପ୍ରସ୍ତୁତ ମାର୍ଗ ଉଦ୍ଘାଟିତ ଦେବ । ଅଲମକରପ୍ରଭେଶ ।

୧୯୮୮୫ } ବସନ୍ତ
କନ୍ୟାମତ୍ତ ସ୍ଵଳମ୍ପାରେ ମହାପାତ୍ରାକା ନିୟମିତ ସ୍ଵଳମ୍ପାରେ ଦେଖି ପତ୍ରିକା ମହାଶୟ !

୧୯୮୮୫ "ଉତ୍କଳସାହିତ୍ୟରେ" ଅମ୍ଭେ ମାନେ ଉତ୍କଳପତ୍ର ବିଭାଗର କଥା ଉତ୍କଳ କର ଅନ୍ୟକୃତ ଗ୍ରନ୍ଥ-ଉତ୍କଳ ନିରନ୍ତରରେ ପ୍ରକାଶନମାନଙ୍କର ଅଧିକାର ଅଛି କି ନାହିଁ, ତାହାର ସମ୍ଭବତଃ ସାଧନା ହୋଇଥିଲା । ୧୮୮୮୫ ର "ହରିଶିଖାରେ" ସମ୍ପାଦକ ମହାଶୟ ସେହି ଉତ୍କଳ ଦେଇଅଛନ୍ତି, ତାହା ଲିଖିତ ଅପଣକ ବୋଧ ହେବାରୁ ପଦେ ଅଧେ ନ ବହି ଅଉ ହେ ଶାସନ ନାହିଁ । ନୂଆ ବାକାନୁବାଦରେ ପାଠିକା ଭଳି ଶକ୍ତି ଏ ଦାମକରେ ଏବେ ଅଧିକ ଶ୍ରୀମତୀ ମାହିତମତୀ ଅନୁମତିର ଅବଶ୍ୟ ନୁହେଁ । ତନ୍ତ୍ରସାଧାରଣର ହିତକର ଗୋଟାଏ ଗୁଣର କଥା ସେତେବେଳେ ଉପିଅଛି, ତେତେବେଳେ ତାହାର ମିମାଂସା ନ ହେବା ଯାଏ ବାଦ ପ୍ରତିବାଦ ଅନିବାର୍ଯ୍ୟ ।

ଏତାଦୃଶ ଉତ୍କଳ "ସଜ୍ଜନାମୂଳେ କୁହେଇଲି ପାଠିକ, ତୋତେ ଦେଖି ମୋହର ବଡ଼ ଶରଧା, ତୁଲ ନୁହେଁ ତ ? ଦୋଲିବା କାନ୍ଦୁଲ୍ୟ, ଉତ୍କଳ ବାକ୍ୟମାନ ଅତ୍ୟୁତ୍ତମ ସମର୍ଥନରେ ବ୍ୟୟ "ହରିଶିଖାରେ" ବିଶେଷା—କିନ୍ତୁ ପ୍ରତିଫଳ ବାହମାନଙ୍କ ପକ୍ଷ ସମର୍ଥନକାରୀ ।

କିନ୍ତୁ ଗୋଟି ଗୋଟି ମହାଦେବ ହାହା ଶିଳ ପ୍ରାୟ "ହରିଶିଖା" ଅସତ୍ୟ ଅମୂଳକ ପ୍ରମାଣର ଅବିଶ୍ଵାସୀ ମଧ୍ୟରେ ଅଭିବୋଧ ଯୋଡ଼ାଇବାକୁ ଯାଇ ବସନ୍ତ ଅତ୍ୟୁତ୍ତମ ଦେଇଅଛନ୍ତି, ଯାତକମାନେ ତାହା ଦେଖନ୍ତୁ । "ପ୍ରକାଶନମାନେ ସୁପ୍ରକାଶିତ ପ୍ରସ୍ତୁତମାନ ମନୋ-ମତ ବ୍ୟକ୍ତିମାନଙ୍କ ନାମରେ ଉପହାର ଦେଇ ଥାନ୍ତି" ଉତ୍କଳରେ ସେ କହୁଅଛନ୍ତି "ବଦ୍ୟ-ସାଗରକ ଶକ୍ତିକୁଳା ବଳମାଳୀ ବାବୁ ଓଡ଼ିଆରେ ଅନୁବାଦ କରି ଚେକାନାଲର ମହାପାତ୍ରାକା ଉତ୍କଳ କରିଥିଲେ । ବଙ୍ଗଦେଶର ମାଲକେ-ଲିଙ୍କର ଅନେକ ପୁସ୍ତକ ଗଜା ଏକ ବଡ଼ଲେ-କଙ୍କର ନାମରେ ଉତ୍କଳ ହୋଇଥିଲା । ସ୍ଵୟଂ ଉତ୍କଳନିକ ମଧ୍ୟ ଏହି ଶ୍ରେଣୀର ଜଣେ ବୋଲି ଅନୁମାନ କୁଅର ।" ହରିଶିଖାର ଉକ୍ତି କେତେ ଦୂର ସତ୍ୟ, ତାହା ବର୍ତ୍ତମାନ ଦେଖା-ଯାଉ । ବଳମାଳୀ ବାବୁଙ୍କର "ସକୁଳୁଳା" ନୂତନ ସମ୍ଭବତଃ ୧୮୯୩ ମସିହାରେ କଟକ ପ୍ରିଣ୍ଟିଂହୋମ୍ପାନୀର ସାଧନରୁ ପ୍ରକ୍ଷ ହୋ-ଇଅଛି । ଉକ୍ତ ସମ୍ଭବତଃ "ସକୁଳୁଳା" ଶିଖାର ଦେଖିଲେ ଯାତକମାନେ ଜାଣିପାରନ୍ତେ ସେ, ତାହା ଚେକାନାଲମହାପାତ୍ରାକା ଉତ୍କଳ ହୋ-ଇଅଛି ବୋଲି "ହରିଶିଖା" ସାହା ଘୋ-ଷଣା କରିଅଛନ୍ତି, ତାହା ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ମିଥ୍ୟା । ଶୁଣ-ଯାଏ ମାକାବା ଅମଳର ସମ୍ଭବତଃ "ସକୁ-କୁଳା" ଚେକାନାଲର ମହାପାତ୍ରାକା ଉତ୍କଳ ହୋଇଥିଲା । କିନ୍ତୁ ସଦସ୍ତ କର୍ତ୍ତବ୍ୟମ ବନ-ମାଳୀ ବାବୁ ପରବର୍ତ୍ତୀ ସମ୍ଭବତଃ "ସକୁ-କୁ-ଳା" ଉତ୍କଳପତ୍ର ନିସ୍ଵାସିତ କର ଅଭିନୟ ସଂଗୋଧନ ପୂର୍ବକ ଉଦାରତାର ସରବସ୍ତୁ ଦେଇଅଛନ୍ତି । ମନୁଷ୍ୟ ଦୋଷଗୁଣକୃତ । କିନ୍ତୁ ଦେବେବ୍ୟକ୍ତି ଏପରି ଅଛନ୍ତି ସେ ଅପଣା ଦୋଷ ଜାଣିପାରଲେ ସୁଦା ତାହା ସ୍ଵୀକାର

କରିବାକୁ ନାହିଁ । “ହୃଦୈଷିଣୀ” ସମ୍ପାଦକ
 ବୋଧ ହୁଏ ଏହି ଶ୍ରେଣୀରୁ ଦେବେପୟ !!
 ତାହା କି ଦେଲେ ସେ ଅପରାଧ ଉଦ୍ଧୃତ
 ଅନୁଦୋଷ ପ୍ରକାଶନରେ ପ୍ରମାଣିତ କରି
 ସୁଦା ତାହା ସୀକାର କରିବାକୁ ଏଡ଼େ ଭୟ
 କାହିଁ ?

ଓଡ଼ିଆ ପୁସ୍ତକ ସମ୍ପର୍କରେ “ହୃଦୈଷିଣୀ”
 ସମ୍ପାଦକଙ୍କର ଶ୍ରେୟ ଜ୍ଞାନ ଅଛି, ତାହା
 ଅନୁମାନେ କେଣାଇଲୁ । ବର୍ତ୍ତମାନ ଦେଖା-
 ଯାଉ, ବଙ୍ଗଳାପୁସ୍ତକ ସମ୍ପର୍କରେ ତାହାଙ୍କର
 କ୍ଷମା ଜ୍ଞାନ ଅଛି—ଇଂରାଜୀରେ ଯେ ବିଭୋ-
 ଧକ ଜ୍ଞାନ ଅଛି, ତାହା ତାହାଙ୍କର ଶ୍ରେଣୀମାନ
 ଉଦ୍ଧାରଣ ଡାକୋଷ୍ଠରୁ ଜଣା ପଡ଼ୁଅଛି ।
 ବଙ୍ଗଦେଶର ମାଲକେଲଙ୍କର ଅନେକ ପୁସ୍ତକ
 (ପ୍ରକାଶକଙ୍କ କର୍ତ୍ତୃକ ?) ଗୁଡ଼ା ଏବଂ ବଡ଼-
 ଲୋକମାନଙ୍କ ନାମରେ ଉତ୍ସୁଖ ଦୋରାହୁଲ—
 ସମ୍ପାଦକ ମହାଶୟ ଏ ସମାପ୍ତ କାହୁଁ ଯାଇଲେ ?
 ବାବୁ ଉତ୍ତରାଣୀର ଦେ ମାଲକେଲଙ୍କର ସ୍ୱ-
 କେତା ଓ ପ୍ରକାଶକ । ପୁସ୍ତକର ସ୍ୱତ୍ତ୍ୱ ବିଶିଷ୍ଟ-
 ଲେଖକ ମାଲକେଲଙ୍କ ଦୌର୍ଗଣ୍ୟ ପ୍ରତି ପ୍ରକାଶ-
 କଙ୍କ କର୍ତ୍ତୃକ “ସୁଜା ଏବଂ ବଡ଼ଲୋକମାନଙ୍କ
 ନାମରେ ଉତ୍ସୁଖ” ହୋଇ ନାହିଁ । ଯାଦ-
 ମାନେ ଟକଏ ଶ୍ରମ ସୀକାର ବରେ ଦେଖିବାକୁ
 ଯାଉଦେ ଯେ, ମାଲକେଲଙ୍କର ପ୍ରତି ସମ୍ପ-
 ମଧୁରୁ “ସୁଜାପାଠକ” ଗୁଡ଼ା ପ୍ରକାଶକ-
 ହିତ ଏବଂ ପଞ୍ଚା ଉପରାହୁଲ ସିଂହକ, “ଗା-
 ଙନା ବାଦ୍ୟ” ଉପରାହୁଲ ବିଦ୍ୟାସାଗରକ,
 “କୃଷ୍ଣଗାଣ ନାଟକ” ଦେଶବରକ ଗଣୋ-
 ଶାୟାକରୁ “ଭଲେତ୍ତମା ସମ୍ପ-କ ବାଦ୍ୟ” ଯଜ୍ଞ-
 ନୁମୋଦନ ଠାକୁରକ ଏବଂ “ଦେବକ ବଧ”
 ବୁଦେବ ମୁଖୋପାଧ୍ୟାୟକ ମାଲକେଲ ସ୍ୱ-
 ଉତ୍ତର କରିଅଛନ୍ତି । ପ୍ରକାଶକ ସେସବୁ ପ୍ରତିଷ୍ଠ-
 ଗୁଡ଼ା ଏବଂ ବଡ଼ଲୋକଙ୍କ ନାମରେ ଉତ୍ତର
 କରିଅଛନ୍ତି ବୋଲି “ହୃଦୈଷିଣୀ” ଯାହା ବହୁ-
 ଅଛନ୍ତି, ତାହା ଠିକ୍ ନୁହେଁ । ଏପରି କି, ମାଲ-
 କେଲଙ୍କର ଅନୁଗ୍ରହ ପ୍ରମାଣକ ମଧୁରୁ
 (ମେଦନାବ ବଧ, ବୁଜାଜାଣା ବାଦ୍ୟ, ଚତୁ-
 ର୍ଥପଦକ ପଦକାବଳୀ ଏବଂ ଏକେଇ କବଳେ
 ସଦ୍ୟା ?) ଦୌର୍ଗଣ୍ୟ ପ୍ରତି ପ୍ରକାଶକ ତାହା-
 ରୁ ଉତ୍ତର କରିନାହାନ୍ତି, ଅଥବା ବହୁପାଠ
 ନାହାନ୍ତି । ଅନ୍ୟତ୍ର ପ୍ରତିଷ୍ଠ ଉତ୍ତର କରିବାରେ
 ଯଦ୍ୟପି ପ୍ରକାଶକମାନଙ୍କର ଅଧିକାର ଥାନ୍ତା,
 ତେବେ ମାଲକେଲଙ୍କର ପ୍ରତି ପ୍ରକାଶକ “ନେ-

ଗଳାଦ” ରୁକ ପ୍ରତିଷ୍ଠ ସୁଜା ମହାସୁଧା-
 ନାମରେ ଉତ୍ତର କରି ମୁଖେ ଟକା ମାଲ ନେ-
 ରପାର କି ଥାନ୍ତେ ?

ଅନୁମାନେ ଅନ୍ୟତ୍ର ପ୍ରତିଷ୍ଠ ଉତ୍ତର
 କରିଅଛୁ ବୋଲି “ହୃଦୈଷିଣୀ” ସମ୍ପାଦକ ଅନୁ-
 ମାନ କରିଛନ୍ତି । କିନ୍ତୁ ସମ୍ପାଦକଙ୍କର ମନେ
 ରଖିବା ଉଚିତ ଯେ, ଏଠାରେ ଅନୁମାନର
 କଥା ଦେଇ ନାହିଁ—ପ୍ରକାଶ ପ୍ରମାଣର ବ୍ୟ-
 ଦେଇଅଛି । ଅନୁମାନର କଥାଟା “ହୃଦୈଷି-
 ଣୀର” ସମ୍ପାଦକଙ୍କୁ ଦୈଠକ ରହସ୍ୟ ସଦା-
 ଶେ ରଖିଦେଲେ ଚଳିଥାନ୍ତା । ଅନୁମାନର
 ଅମଳ ଗଲଣି, ପ୍ରକାଶ ପ୍ରମାଣର ଅମଳ,
 ପ୍ରତିଷ୍ଠାଣୀ । “ହୃଦୈଷିଣୀର” ଏହି ଅନୁମାନରେ
 ଶେ ବିଷୟ ଉଚ୍ଚଳର ମନ ଲଦ, ଏହା
 ଅନୁମାନଙ୍କର ମନକୁ ଯାଉ ନାହିଁ ।

“ଅନୁଦାର ଦେଲେ ସୁସ୍ତକ ନୁହଇ ହୁଏ-
 ଏପରି ପୁସ୍ତକର ଉତ୍ତର କରିବାର ସମସ୍ତଙ୍କୁ
 ଅଧିକାର ଅଛି”—ଏ ଅଭୂତ ସୃଷ୍ଟି ହୃଦୈଷି-
 ଣୀଙ୍କ ସମ୍ବନ୍ଧେ ଘୋର ଯାଏ । ଉପାନ୍ତର
 ଦୌର୍ଗଣ୍ୟ ପ୍ରତି ସଦସର ବିଗ୍ରହମ ପ୍ରକାଶକ
 ମାନଙ୍କ (ଉତ୍ତରାଣୀ ବେଦେଶ୍ୱରୀ ଏ ପ୍ରକାଶକ
 ବ୍ୟତୀତ) କର୍ତ୍ତୃକ ବ୍ୟକ୍ତିବିଶେଷଙ୍କୁ ଉତ୍ସୁକ
 ଦୋରାହୁଲ ଅନୁମାନକୁ ଜଣା ନାହିଁ ।
 ସମ୍ପାଦକଙ୍କୁ ଜଣାଥିଲେ ଲେଖିକାଙ୍କର କର-
 କେ । ବାବୁ ଉତ୍ତରାଣୀ କି ଦେଲେ କାର୍ଯ୍ୟ
 ହୁଏ ନାହିଁ—ଏକଥା ସଦାକାୟସମ୍ମତ ।
 “ଇଂଲଣ୍ଡ ଏବଂ ବଙ୍ଗଦେଶ ପ୍ରଭୃତିରେ ଏହି
 ଶ୍ରେଣୀ ସମୋଧନ ସଦାଶେ ଦେଖାହୁଏ ଯା-
 ହାର ନ ଥିଲେ, ଏଦେନାକେ ଓଡ଼ିଶାରେ
 ବାହାରପଡ଼ିଲେ” ବୋଲି ହୃଦୈଷିଣୀ ଯେଉଁ
 ଅଭେଦ ପ୍ରକାଶ କରିଅଛନ୍ତି, ତାହା ଜଣାନ୍ତି
 ସମୁଦୟ । ଇଂଲଣ୍ଡ ଏବଂ ବଙ୍ଗଦେଶରେ ଏବଂ
 ଏହି ଶ୍ରେଣୀ ପ୍ରକାଶ ଯାଇଥାଏ, ତେବେ ତାହାର
 ସମୋଧନ ସଦାଶେ ଅବଶ୍ୟ ଦେଖାହୁଏ ଯା-
 ହାର ଥିବେ—କିନ୍ତୁ “ହୃଦୈଷିଣୀ” ସମ୍ପା-
 ଦକଙ୍କୁ ତାହା ଜଣା ନାହିଁ ।

ମଧୁରୁ ଯେ “ପୁରୁଷ ପୁସ୍ତକ” ତାହା
 ଅନୁମାନେ ଅଧିକାର କରି ନାହିଁ କିମ୍ବା କରୁ-
 ନାହିଁ । ଦେବକ ତାହାକୁ “ଅଦର୍ଶ ମନୁଷ୍ୟ”
 କହିବାରେ ଅନୁମାନଙ୍କର ବିଶ୍ୱାସ ଥିବୁ ଅଛି ।
 ତାହାକୁ “ସମଗ୍ର ଉଚ୍ଚଳଶ୍ରେଣୀର ଅଦର୍ଶ ମନୁଷ୍ୟ”
 ବୋଲି ଘୋଷଣା କରିବା ମୁକ୍ତକୁ “ହୃଦୈ-
 ଶିଣୀ” ସମ୍ପାଦକ ମହାଶୟ ବିଦ୍ୟାସାଗରଙ୍କୁ ତୁଚ୍ଛ
 “ଅର୍ପଣକ୍ତୁ,” “କୃଷ୍ଣ ଚନ୍ଦ୍ର” ଏବଂ ତୋ-

ମଦକ ଭୂତ ପ୍ରକାଶକାର ଇଂରାଜୀ ଅନୁଦାର
 ପରି ଥିଲେ ଏପରି ମାତ୍ରାରେ ମତ ପ୍ରକାଶରେ
 ବଦଳି ସାଧ୍ୟ ହୋଇ ନ ଥାନ୍ତେ ବୋଲି
 ଅନୁମାନଙ୍କର ବିଶ୍ୱାସ । ମହାପୁସ୍ତକ କୋମଳ
 ସଂସ୍କରଣର ବ୍ୟାପୀ ଗମ୍ଭୀର ଚନ୍ଦ୍ରା ଓ ଅନେ-
 କଜା ପରେ “ଅଦର୍ଶ ମନୁଷ୍ୟର” ଉତ୍ତରବା
 ସଦାଶେ ପ୍ରାୟ ସଂସ୍କରଣ ପୃଷ୍ଠା ପରମିତ ପ୍ରତି
 ଫଳସୀ ଉପାରେ ଲେଖି ଯାଇ ଅଛନ୍ତି । ପ୍ର-
 ଶ୍ୟ ବାଦ୍ୟମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ “ଅଦର୍ଶ ମନୁଷ୍ୟ”
 ମାନୁଷୀ ଶକ୍ତି ଦ୍ୱାରା କର୍ମ ଗତ୍ୟ କରନ୍ତି, କିନ୍ତୁ
 ତାହାଙ୍କ ଚରଣ ଅମାନୁଷ । ବିଦ୍ୟାସାଗର ତାହା-
 କର “କୃଷ୍ଣ ଚନ୍ଦ୍ରରେ” କୃଷ୍ଣକର ଅଦର୍ଶ ମ-
 ନୁଷ୍ୟକୁ ପ୍ରତିପାଦନ ସଦାଶେ ପ୍ରକାଶ ପାଇ
 ଅଛନ୍ତି । ଅତୁର ମଧ୍ୟ ଦେଖନ୍ତୁ । ସମଗ୍ର ଉଚ୍ଚ-
 ଲକ୍ଷଣ ଯେଉଁ ଅଧିକାରୀ, ଯେଉଁସବୁ ଅଭୂତ
 ବ୍ୟବହାର ଓ ଶକ୍ତି ଗଠର ଅନୁଗ୍ରାଣୀ, ତାହାର
 ସହର ମଧ୍ୟବାଦୀଙ୍କର ସଦାନୁରୁଦ୍ଧ ନ ସୁଦା ପ୍ର-
 ଚ୍ୟରେ ସମଗ୍ର ଉଚ୍ଚଳ ଚରଣେ ତାହାକୁ “ଅ-
 ଦର୍ଶ ମନୁଷ୍ୟ” ବୋଲି ପ୍ରକାଶକହୁଏ ? ତାହାଣ
 ଯେ ଯାହାର ଅଦର୍ଶ, ସେ ତାହାକୁ ସଦା
 ସମ୍ପର୍କରେ ରଖି କରୁନାୟା ଲାବଣ ଗଠକ
 କରେ । ମଧ୍ୟବାଦୀଙ୍କର ଅଦର୍ଶ ଲାବଣକୁ ସମ-
 ଖରେ ରଖି ତାହାକୁ ଲାବଣ ସଂପର୍କ ପରି
 ବାକୁ ଗଲେ ଉଚ୍ଚଳକୁ ବୋଲିବ ଅଧିକାରୀ-
 ରେ ଅତୀତ୍ରା ପ୍ରଦର୍ଶକ କରୁ ସୁଗର୍ଭମନୁଷ୍ୟ-
 ଦେବାକୁ ଦେବ । କିନ୍ତୁ ଉତ୍ତର ବାର୍ତ୍ତାରେ
 ଉଚ୍ଚଳ ସମ୍ପର୍କ କି ନା—ସ୍ୱୟଂ “ହୃଦୈଷିଣୀ”
 ସମ୍ପାଦକ ମଧ୍ୟ ସୁଜାତ ଓ ସ୍ୱଧର୍ମ ବଜାଏ ରଖି
 ତାହାଙ୍କର ପ୍ରତିପାଦନ “ଅଦର୍ଶ ମନୁଷ୍ୟର”
 ଅନୁଗ୍ରାଣୀ ହୋଇ ପାଉଦେ କି ନା—ତାହାର
 ମାମାଂସା ଅପ୍ରେ ପ୍ରୟୋଜନ । ଚତୁର୍ଥା ସୁଗର୍ଭ-
 ମନୁଷ୍ୟଗଣ “ଉଚ୍ଚଳ ପ୍ରକାଶକ” “ଉଚ୍ଚଳ ପୁ-
 ମଣରେ” ଅନୁଗ୍ରହ ବୋଲି ଉଚ୍ଚଳରେ
 ମଧ୍ୟବାଦୀଙ୍କର “ଅଦର୍ଶ ମନୁଷ୍ୟର” ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ
 କରିବା ସଦାଶେ ପ୍ରକାଶ ପାଇବା ବିକଳମାନା
 ମତ୍ର ନୁହେଁ କି ? ନାହିଁ ।

ଉତ୍ତରାଣୀର } ମାମାଂସାପ୍ରାଣୀ
 ବାର୍ତ୍ତାମଧୁ }
 ମାୟାମଧୁ । } ଶ୍ରେଣୀ ଉତ୍ତରାଣୀକ ମୁଖୀ,
 କିନ୍ତୁ ତେ ଯାହାର ଯାହା ପ୍ରକା ସହର ଦେଖେ ତାହା
 ପ୍ରକାଶକ ମତ୍ର ମତ୍ର ଦେଖି ତୁଚ୍ଛା କରିବା ଯାଏ ଅଧିକା
 ଅଧିକା ଅଧିକା ସମର ଦେଲେ ଅଧିକ ଅନୁଗ୍ରହ ଏବଂ ଅଧି-
 ରଣୀୟ ହୁଏ ବୋଧ ହୁଏ ଏପରି ମତ୍ରାକେ ନାହିଁ ।
 ୧୯୩୦

ଉତ୍କଳ ସାହିତ୍ୟ

ସାପ୍ତାହିକ ସମ୍ବାଦପତ୍ରିକା ।

ଶ୍ରୀ ୩୦ ଶ୍ରୀ
ପ୍ର ୩୯ ଶ୍ରୀ

ପ୍ରା ୧୨ ରୁଖ ମାତ୍ର ପତ୍ରିକାର ପ୍ରତି ୧୮ ମାତ୍ର ମିଳିବ । ମୂ । ୧୨ । ୧୨ ପତ୍ରିକା ପ୍ରତି ୧୦୦ ଟଙ୍କା ପ୍ରଦାନ ।

ଅଗ୍ରମ ୧୯୩୯
ପଞ୍ଚାଦଶମ ୧୨୯

ବାସିର ଦୁର୍ଗୋଚର ଶ୍ରେଣୀ ଦେଇ । ମାନ-
ସମ୍ମୁଖୀକାରୀ ବଦାୟ ପ୍ରଦାନ କରି କର୍ତ୍ତମାନ
ସମସ୍ତେ ସ୍ୱା ଭାସିରେ ଉପସ୍ଥିତ ଦେଲେଣି
ଦେଉଛନ୍ତି ଓ ଦେବେ । ଅନୁମୋଦିତ ଭରପ୍ର-
ଆନୁସାରେ ତୁମ ସମ୍ପାଦ ଅବସର ପ୍ରଦାନ କରି
କାର୍ଯ୍ୟ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇ ପାଠକ
ଗ୍ରାହକ ଓ ଅନ୍ୟ ଗ୍ରାହକମାନଙ୍କୁ ସାଧାରଣ ଅଭି-
ବାଦନ କରୁ ଅଛୁ । ଆଶାକରୁ ପାଠକ ଗ୍ରାହକ
ଓ ଅନ୍ୟଗ୍ରାହକମାନେ ପୁଣି ଆନୁମାନକପ୍ରତି
ପୁନଃପର ସହାନୁଭୂତି ଦର୍ଶାଇବେ ।

ଚତୁର୍ଥ ସ୍ତରରେ ହୁଳଜା, ଜାଗର ଅଭ୍ୟ-
କ୍ତମାନଙ୍କ ଯେଉଁ ସଜାମାନେ ଇଂରାଜକୁ ଚତୁର୍ଥ
ସ୍ତରରେ ସାହାଯ୍ୟ କରିଥିଲେ ସେମାନଙ୍କୁ
ଶିକ୍ଷିତ ଦେବା କାରଣ ଆଗାମୀ ଚକ୍ରମୁଖ୍ୟମାନଙ୍କରେ
ସହ ଚର୍ଚ୍ଚି ଇକର୍ଷଣ ସାହେବ ମହୋଦୟ
ଭିଲଟିଟି ଠାରେ ବରଦାର ନିବନ୍ଧର ପ୍ରିୟ
ହୋଇ ଅଛୁ । ଉତ୍ତମ ।

ଅନୁମୋଦିତରେ ସର ସେକ୍ସନମାନଙ୍କ ବା ୨୩
୨୩୪୫ ଉପମାନଙ୍କରେ ଅର୍ଥମହତସରା କାମକ
ଏକ ସରା ବସିଥିବାକ ସମ୍ପାଦ ମିଳଇ । ହିନ୍ଦୁ
ମୁସଲମାନ ଓ ଖ୍ରୀଷ୍ଟୀୟାନ ଅର୍ଥସମ୍ପ୍ରଦାୟର ପ୍ରତି
କଥମାନେ ସରା ପ୍ରଲଭେ ସମଦେବ ହୋଇ
ଅପରାଧ ଅର୍ଥସମ୍ପ୍ରଦାୟ କଳ୍ପାଗାନ କରିଥିଲେ
ପ୍ରାୟଶର୍ଚ୍ଚି ପ୍ରଭବର ସ୍ୱା ସରାପ୍ରଲଭେ ଉପସ୍ଥିତ

ଥିଲେ । ଏହା ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଅଭିନବ ବ୍ୟାପାର
ଅଟେ ମାତ୍ର ଏସମ୍ପ୍ରଦାୟ ବିଶେଷତରୁ ଲବ ଦେ-
ବାର ଅଶା ନାହିଁ ।

—*—

ତାତ ଓ କାପାଳ ସ୍ତର ହେତୁ ପୁନଃପରରେ
ରୁଷିୟା, ଫ୍ରାନ୍ସ ଏବଂ ଜର୍ମାନୀର ଅଧ୍ୟକ୍ଷତା କରି-
ବା ସଙ୍ଗେ ଇଂରାଜଙ୍କ ଅଧ୍ୟକ୍ଷତା ଦ୍ୱାରା ହୋଇ
ଥିବାରୁ ଚଳିତର ପ୍ରଧାନ ସମ୍ପାଦପତ୍ର ଶ୍ରୀମତୀ
ପତ୍ରିକା ବୈଦେଶିକ ବିଭାଗୀୟ ମନ୍ତ୍ରିଙ୍କୁ ପୁନଃପର
ବ୍ୟବସାୟ ଦୃଷ୍ଟି କରିବା ପକ୍ଷେ ବିଶେଷ ସହ-
କାର ଦେବାର ପରାମର୍ଶ ଦେଇ ଅଛନ୍ତି ।
କାରଣ ଦ୍ୱାରା ଇଂରାଜଙ୍କର ଏକତରୁ ଉନ୍ନ-
ତ ହୋଇଅଛି ମାତ୍ର ରୁଷିୟା, ଫ୍ରାନ୍ସ ଓ ଜର୍ମାନୀ
ସହ ଦୁଷ୍ଟାଭିବାଦ ଅଶା ଅଭିଅଛୁ ।

ସାମାଜିକ ଅଭିନବ ସାମାଜିକ କାର୍ଯ୍ୟ
ଶ୍ରେଣୀ ପାଇ ଅଛୁ । ରୁଷିୟାକୁ କର୍ମମୁଖ୍ୟମାନେ
ସେଠା କାର୍ଯ୍ୟ ଶ୍ରେଣୀ କରି ଅପଣା ଶୁକ୍ଷ୍ମକୁ ପ୍ରଦା-
ନର ହୋଇଅଛନ୍ତି ଏବଂ ଇଂରାଜ କର୍ମମୁଖ୍ୟ-
ମାନେ ମଧ୍ୟ ସେହି ଅସୁ ଅଛନ୍ତି । ଏ କାର୍ଯ୍ୟ
କର୍ମମୁଖ୍ୟରେ ଶ୍ରେଣୀ ଦେବାର ଅଶା କି ଥିଲ
ଏବଂ ବୌଦ୍ଧ୍ୟ ବିଶ୍ୱସ୍ତରେ ଗୋଳମାଳ କାରକ
ଦେବା ବଡ଼ ପ୍ରଶ୍ନର ବିଷୟ ଅଟଇ । ବସ୍ତୁତତ୍ତ୍ୱ
ଦେବଳ ଗୋଟିଏ ବିଶ୍ୱସ୍ତରେ ରୁଷିୟା ଓ ଇଂ-
ରାଜ ମଧ୍ୟରେ ହିନ୍ଦୁ କାର ହୋଇଥିଲ ମାତ୍ର
ଇଂରାଜ ରାଜଦେବାରୁ ବନ୍ଦ ନିବାରଣ

ହୋଇଗଲା । ଏବସମ ଶାନ୍ତି କ ଦେଲେ
ଚଳିବ ରାଜନ ନାହିଁ ।

ଗାନ୍ଧି ସତ୍ୟରେ ଶ୍ରୀମୁଖ୍ୟମୁଖ୍ୟ ପ୍ରଶ୍ନର ଚରଦାନୁ
ପାଇ ଇଂରାଜମାନେ ସେଠାରେ ବଜ୍ର ସ୍ୱର-
ଭରେ ପଡ଼ି ଅଛନ୍ତି । ତେଣୁ ଚାଲିଥିବା ଶ୍ରୀମୁଖ୍ୟ-
ଲକ୍ଷ୍ମୀ ଲକ୍ଷ୍ମୀ ଦେଇଥିବା ଅବ ହେତୁ ଇଂରାଜ
ମନ୍ତ୍ରୀ କୋପାନ୍ତର ହୋଇ ଉତ୍ତରରେ ପ୍ରତିନି-
ଧିକୁ ସଦଭ୍ୟୁତ କରିବା କାରଣ ଗାନ୍ଧିକୁ ଅଦେଶ
ପତ୍ର ପଠାଇ ଅବଜ୍ଞା କଲେ ଲକ୍ଷ୍ମୀ ଦେବାର
ଅମକାର ଥିଲେ । ଲକ୍ଷ୍ମୀ ମଧ୍ୟରେ ପକ୍ଷତ ଇଂ-
ରାଜ ଦୁଷ୍ଟକୁ ଚାଳାମାନେ ଅପମାନନ କରିଥିଲେ
ମାତ୍ର ଗାନ୍ଧି ସମ୍ପ୍ରାନ୍ତ ଇଂରାଜଙ୍କ ଆଦେଶ ପ୍ରତି-
ପାଳନ କରି ଉତ୍ତରରେ ପ୍ରତିନିଧିଙ୍କି ଚିରକାଳ
ସଦାଶ୍ରେ ପଦଭ୍ୟୁତ କରି ଅଛନ୍ତି । ଶ୍ରୀମତୀ ମଧ୍ୟ
ସେହିପରି ଦାସ୍ୟ କରି ବିଜ୍ଞ ଅର୍ଥ ସାମକାର
ବାଟି ହୋଇ ଅଛନ୍ତି ।

ଅନୁମୋଦିତରେ ମଦନମୋହନମାନେ କାମରେ
ଗୋଟିଏ ମଠ ଅଛୁ । ସ୍ୱରାଜ ଉତ୍ତର ବାବାଜି
ଗୋପାଳନାମ ଏହି ପଠକ ପଦକାର କମଳେ
ପ୍ରାୟ ୫ ବର୍ଷ ଦେଲ ପ୍ରକାଶ ତେଣୁ ଭଲେ-
ଦେ ଚାହାନ୍ ଅଶା ସମ୍ପର ଦେଇ କ ଥିଲ
ଏବଂ ଦେବେବ ବର୍ଷଦେଲ ଅନୁମୋଦିତ
ଚକ୍ରସିଲଦାର ଏହି ମଠର କାମ
ନିର୍ବାହ କମଳେ ଗୋଟିଏ କମିଟି ନିର୍ବାହ

କରିଥିଲେ । ଗତ ଚୁକ୍ରମାସରେ ଗୋପାଳନାଥ
 ବାବାଜି ଥରୁ ଏକ ଦରଖାସ୍ତ ମାନ୍ୟବର
 କମ୍ପାସ୍ତ ଶ୍ରେଣୀଲିଖିତ ନିକଟକୁ ଶଠାଲିବାକୁ
 ଶାହା ଓକିଲୀ ଗଢ଼ଜାଳ ପ୍ରସ୍ତୁତ୍ୟ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ
 କୁଳ୍ ସାହେବଙ୍କ ନିକଟକୁ ନିଶ୍ଚିତ ନିମନ୍ତେ
 ଅସିଥିଲେ । ସାହେବ ମତୋକାସ୍ତ ଦେଖିଲେ
 ଯେ ସେହି ମଠ ନିମନ୍ତେ କିଛି ଲାଭରାଜକ୍ରମି
 ସରକାରକୁ ଖଣ୍ଡା ନାହିଁ । ଅନୁଗୁଳର ଲେ-
 କମାତେ ଦେବା ଦେବାଦାସ ମଠର ସମସ୍ତ
 ବ୍ୟୟ ଉଦ୍ଧାର କରୁଅଛୁଅଛୁ । ଅଧିକ
 ସାହେବ ମତୋକାସ୍ତ ମାତ୍ର କଲେ ଓ ସର-
 କାରକୁ ହିତ୍ତି ଖଣ୍ଡା ନ ଥିବା ସ୍ତରେ ଉଦ୍ଧରିଲ-
 ଦାର ଦମିଟୀ ନିୟୁତ୍ତ କରବା କମ୍ପା ସରକାରଙ୍କ
 ପକ୍ଷରୁ କୌଣସି ପ୍ରକାର ଦମ୍ଭସ୍ତେଷ ଦେବାର
 ଉଚିତ ନୁହେ । ଦେବାଦାସମାନେ ଅପଣା
 ଲାଭମତେ ଦମିଟିକାସ୍ତ ଅଥବା କୌଣସି ଏକ
 ଦ୍ୟୁତିକୁ ମଦକ୍ତ ନିୟୁତ୍ତ ଭରବାଦାସ ମଠର
 ଦାର୍ଯ୍ୟ ତଲାଲକେ ଓ ମଦକ୍ତାଳ ଦେନି କିବା
 ଦେଲେ ଦୟାମତେ ଦେବାମା ଅବାଲିକରେ
 ଚାହିଁଲି କିମ୍ପା ଦେବ । ଦେବା ଦାସାଙ୍କ ସ୍ଵାଧି-
 କରା ପ୍ରତି କୌଣସି ପ୍ରକାର ଦମ୍ଭସ୍ତେଷ ସର-
 କାର ପକ୍ଷରୁ ଦେବା ବାଧ୍ୟମାସ୍ତ ନୁହେ । ଅମ୍ବେ-
 ମାତେ ଦେଖିଲୁ ଯେ ସ୍ଵର୍ଗୀୟ ସ୍ଵୟ ବାଦାସ୍ତର
 ଚନ୍ଦ୍ରଚନ୍ଦ୍ରୋଦୟାସ ଏ ମୋକଦ୍ଦମାସ ଅବ୍ୟ ସତ
 ୧୮୯୧ ସାଲରେ ଏହି ନିଷ୍ପତ୍ତି କରୁଥିଲେ
 ଡାକ୍ତା ସ୍ଥିର ରହିଥିଲେ ବାବାଜିକର୍ମର ଏକେ
 ଲଗ୍ନହସ୍ତ ହୋଇ ନ ଥାନ୍ତା । ସାହାହେତୁ ପ-
 ରିଶେଷରେ ସ୍ଵୟକୁଳ ଦେବ କର୍ତ୍ତବ୍ୟର
 ଉପସ୍ତ ଅଟେ ।

ଉକ୍ତା ଅଦିଷ୍ଟ ସମୟ ସେ ନିର୍ଦ୍ଦାୟ ପଦେଷ
 ବାଲି ବାସ୍ୟରେ (ଅଦାର ଚନ୍ଦ୍ର ଅସ୍ତା ନ
 ରଖି) ଅକ୍ତବାହର କରୁ ଥିଲେ ଏକ ସେ
 ଅବ୍ୟକ୍ତ ସହସ୍ତ ସଦାସୟା ଓ କୃଷିକାସ୍ତ ଥିଲେ ।
 ବାଦାସ୍ତ ଉଦାର ସ୍ଵାଧେ ଏ ନରକର ଉଚି
 ଓ ମଠ ଶ୍ରେଣୀର ଅଧିକାରୀ ଲେକ ଦର୍ଶାକେ
 ଦୋର ଅନୋଦ ଉପଲେଖ ଅଥବା ଅଦକ
 ବିକ୍ରମ ସମୟରେ ପରମର୍ଶ ଲେଖୁଥିଲେ ତଥାପି
 ଉକ୍ତେ ଡାକ୍ତ ବାଦୁରିର କରବା ଦେଖା ଯାଇ
 ନାହିଁ । ସ୍ଵେଦର ଅଧିକାରୀ ସ୍ଵରୁ ଡାକର
 ଶାନ୍ତିବାହସ୍ତରେ ବାକ୍ ଦେଖାଗାଉଁ କବାସ୍ତ
 ଏକେକେର ସାବାସ୍ତର କରୁଥିଲେ ଯେ ଡାକର
 ଦାର କନ ଦେବାର ଅଦସର ନ ଥିଲ । ସନ
 ସହର ଗୁଣାକ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବହୁକଲେକେ ଗୋଡ଼ାଳ
 ଯାଇଥିଲେ । ଡାକର ଉପକାର ଓ ସଦାସ୍ତର
 ପ୍ରକାର ସ୍ଵରୁ ତରୁଦିଗର ଲେକେ ଦାଦାଦାର
 କରୁଥିଲି । ସେ ଦୋଖାଳଙ୍କ ଦାର୍ଯ୍ୟ ପ୍ରାୟ
 ୧୮୮୫ କରୁଥିଲେ । ମୁରୁବାଲରେ ଡାକର
 କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ଅଟେ ବର୍ତ୍ତ ଥିଲ ।

ଗୋଟିଏ କବାହରା କରା, ଜାମାତା ଓ ଅନ୍ୟ
 ବସ୍ତୁ ସ୍ତର ଏକ ଉର୍ଦ୍ଧାକୁ ଅସଦମାସ୍ତ ଗୋଦସ-
 ନକରେ କରାଇ ସେ ସ୍ଵାଧୀନତା ସମ୍ପଦ କଲେ ।
 ଏକକ ସେମାନଙ୍କୁ ଏ ଉପଦାନରେ ଯେଉଁ
 ପ୍ରକାର ଭର ପରଲେକମତ ଅସ୍ତାର ମଙ୍ଗଳ
 ଶୀତଳ କରୁଛି ଏକେ ପ୍ରାର୍ଥନା ।

ଦେଲସ୍ତ । ଗର୍ବଣ୍ଡମେଘ ଦେଖାସ୍ତ ସଦାସ୍ତେ
 କଦେଖାସ୍ତ ମାନେକର ନିୟୁତ୍ତ ଓ କର ଅନ୍ୟ
 ବାଦର ଶାନ୍ତି ହୋଇ ଅଛୁ । ଗର୍ବଣ୍ଡମେଘ
 କଦେଖା ଦେଲେ ମଧ୍ୟ ଦେଖାସ୍ତ ଲେକନ ପ୍ରତି
 ସ୍ଵଦୁଷ୍ଟିରଖି ଅଛୁ ଓ ସେମାନଙ୍କ ପ୍ରତି ସଦ୍-
 ବିଚାର କରୁଅଛୁ ମାତ୍ର ଇଂରାଜୀ ସିଦ୍ଧି
 ମଦାସ୍ତା ବା ଅଦା ତମିଦାର ସେମାନଙ୍କର
 ମାନେକର ଅର୍ଥବା ଅନ୍ୟ ବୌଣସି ଉଚ
 ପଦ କର୍ମରୁ କଦୋଗ କରବା ସାଧୁରେ
 ଦେଖାସ୍ତ ଲେକକପ୍ରତି ସେହିପରି ଅସ୍ତା ରଖି-
 ବାର ଦେଖାଯାଇ ନାହିଁ । ମଧୁରଭକ୍ତ
 ମଦାସ୍ତା ବାମଳଦାଶୀର ସଦ୍‌ଚରଣାର ଅଧି-
 ସର କଦୋଗ ସମୟରେ ମଧୁମନଦୀଦର
 ତଳେ କରାନକୁ ନିୟୁତ୍ତ କଲେ । ମଧୁରଭକ୍ତ
 ମଦାସ୍ତାକପର ଶିକ୍ଷିତ ସ୍ଵଦକର ଏ ପ୍ରକାର
 ଦାର୍ଯ୍ୟ ସାଧାରଣ ଅସ୍ତିତ୍ଵ ଦେବ ନାହିଁ କି ?
 ବୋଧହୁଏ ଅମ୍ଭମାନଙ୍କ ମନ୍ଦବ୍ୟରେ ଦେହ
 କରମତ୍ତ ବୋଲି ଶାସ୍ତ୍ରୀ । ବାରଣ ଓ ମଧୁର
 ଉତ୍ତରେ ଉଚ ପଦସ୍ତ କର୍ମରୁମାନେ ପ୍ରାୟ
 କଦେଖାସ୍ତ ଓ ମଦାସ୍ତା ମଧ୍ୟ କଦେଖାସ୍ତ ଶାନ୍ତି
 ପ୍ରଦଣ କରବାକୁ ଉଦ୍ଦାମିବୋଲି ଲଲକରୁ
 ଥିଲ । ସତସ୍ତ ବଦାଳ କଦୋଗରେ ଅମ୍ଭମାନ
 କର ଅସ୍ତୁଷ୍ଟ ଦେବା ଉଚିତ ନୁହେ ମାତ୍ର
 ମଦାସ୍ତା ଉଚ୍ଚକପ୍ରକାର ପ୍ରକାଶ କରୁ ଓକିଲ
 ଉଷା ଉଚିତ କରବାକ ଦେଖା ଦେଖୁଥିବାରୁ
 ପଦେ ଅଧେ କରୁ ।

ଉକ୍ତପକ୍ଷରେ ସମ୍ପାଦ ଦର୍ଶ ହୋଇଥିଲ ସେ
 ଦେବାଜୀକର ମାନେକର ପଦରେ ମଧ୍ୟ ସ୍ଵରକ୍ଷ
 ମାନେକର ପଦରେ ନିୟୁତ୍ତ ଦୋର ଦେବାଦା
 ଲରେ ଚର୍ଚ୍ଚି ଗର୍ବଣ୍ଡ କରୁଥିଲେ । ଗଡ଼ଜାଳର
 ସ୍ଵପ୍ରକାଶ ସମୟକୁ ନି କୁଳ ଗର୍ବଣ୍ଡମେଘକ ମନ୍ତ୍ରଣ
 ଅପେକ୍ଷା ଉପଲେଖ ପ୍ରକାର କଦୋକପ୍ର କର-
 ଥିଲେ । କିନ୍ତୁ ଜନରକ ଉଚିତ୍ର ସେ ଗର୍ବଣ୍ଡ-
 ମେଘ କୁଳ ସାହେବଙ୍କ ପ୍ରସ୍ତାବ ଅଗ୍ରାଧ୍ୟ କର
 ଦେଖାସ୍ତ ଲେକ ଦେବାଜୀକର ବର୍ତ୍ତମାନ
 ଦନୋକପ୍ର କର୍ମରୁ ଓ ଅନ୍ୟ ମାନେକର ଡାକ୍ତ
 ତରକୋବକ ଗୋଷ୍ଠକୁ ଦେବାଜୀକର ମାନେକ-
 ର ପଦରେ ନିୟୁତ୍ତ କର ଅଛୁ । ଗର୍ବଣ୍ଡମେ-
 ଘକ କଦୋକପ୍ର ସାଧାରଣ ସ୍ଵରୁ ଦେବ
 ଏସ୍ତରେ କୌଣସି ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ । ଦେଖାସ୍ତ
 ଲେକକ ବାକ ଉପେକ୍ଷା କର ଗୋସ୍ତ ରେବ-
 କୁ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ କୁଳ୍ ସାହେବ ନିୟୁତ୍ତ କର ସାଧା-
 ସର୍ବକ ମତରେ କିନ୍ତୁ ଦେଲସ୍ତରେ କିନ୍ତୁ
 ପରଶେଷରେ ସେହିପରି କମ୍ପା ଡାକ ମତରେ

ଗତ ବସ୍ତୁସ୍ତ ଉଚ୍ଚରେ କଦୋକମେଘ
 ମଧ୍ୟରେ ସେହି ଦୂର୍ବଣ୍ଡିକା ଗର୍ବଣ୍ଡ ଡାକା ଗଠ
 କ ସ୍ତରେ ଏକର୍ଷ ଏ ନମରରେ ସଦାସ୍ତ ନିର୍ଦ୍ଦିନ-
 ରେ ଅକ୍ତବାହର ହୋଇଥାନ୍ତା । ଅର୍କ୍ତ ସ୍ତର
 ଉତ୍ତରେ ଏ ନମରର ଦର୍ଶିଣାସ୍ତରେ ମୋକ୍ତି-
 ମାଳ ସମକେତ ଦେଖୁଥିବା ସମୟେ ଶ୍ରୀଗାଗଲ
 ଯେ କଦୋକ ମଧ୍ୟରେ ଗୋଷ୍ଠିସ୍ତ ପଦର ମାନକ
 ସହର ଦର୍ଦ୍ଦି ବଜାରର ଧନାନ୍ୟ ମଦାସ୍ତ
 କରା ଓର୍ଷ ଦୂର୍ଗାପ୍ରସାଦ ଉପକରଣ ଅଧିକାରୀ
 ଦେଖାନ ଦେଲ । କେତେ ଦୂରରେ ଯେ
 ଦୂର୍ଗାପ୍ରସାଦ ଦୂର୍ଗା ପୂଜା ଉପଲକ୍ଷରେ ସେହି
 ମଦାସ୍ତେକ ମେକ ନିର୍ମଣ କରୁଛି ସେହିମେକ
 କମ୍ପା କନ କରୁଥିବା ସମୟେ ପ୍ରକାର ଅନ୍ତ
 ଦୁକମେକ ଅଧିକାରୀ ଗୋଷ୍ଠିସ୍ତ ଦୂର୍ଗାପ୍ରସାଦ
 ଡାକର ମେକ ଅମନ୍ତ ତଲାଲବା ନିମନ୍ତେ
 କଦେହ ପର ମେକମାନକୁ ବାଟପତ ଦେବାକୁ
 କ ସ୍ତରେ ହେଉ ବାଲ ନାହିଁରେ ସାଧନ ନ ଦେ

ଅକ୍ତପକ୍ଷ ଉପକରଣପ୍ରକାର ପ୍ରକାଶ କରୁଅଛୁ
 ଯେ ଅମ୍ଭମାନଙ୍କର ଏକକଗ ସୁଗୁଳନ ଓ
 ବିଶ୍ଵ ଦର୍ଶିଣା ବାକୁ ଗ୍ୟାନସ୍ତର ଜାନ୍ତୁକ ଗତ
 ଦୁଧକାର କୁଳସେମରେ ଲହସ୍ତୀର ପର
 ରିଧାନ ଉପେ । ସେ ଜଣେ ଦାର୍ଯ୍ୟକ୍ଷମ ଓ
 ସତ୍ତ୍ଵଲେବ ଥିଲେ । ଅକ୍ତପକ୍ଷ ଦେଖନରେକା
 ଦର୍ମିକପଦାଳ ଲେକେ ସତକେତ ଦେବ
 ଅଦକ ଦୁଧର ମାତ୍ର ଦୋଖନ ଡାକର ଦେ
 ସୁଗଦେବୁ ଡାକଠାରୁ ଦଶେଷକ୍ରମେ ଉପକ୍ର
 ହୋଇଅଛୁ ।—

ଉକ୍ତପକ୍ଷ ସ୍ଵୟେକ୍ତର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟା ମଧ୍ୟରେ
 ଏ ଜଣେ ପ୍ରଧାନ ଥିଲେ ଓ କମ୍ପାସ୍ତ ପ୍ରସ୍ତୁତ
 କରବା ଏକ ଅରକସ୍ତ ଦାର୍ଯ୍ୟରେ ଏବାକର
 ବିଶେଷ ଦୃଷ୍ଟି ଥିଲ । କମ୍ପାସ୍ତ ଦାର୍ଯ୍ୟସମୟ

ଦାରୁ ଶୋଭା ସାଧି ଶୁକ୍ରାଳକା ସମୟେ ବଳ
 ଓ ପାଦପଥର ଲେଖନୀରେ ବଳଶ୍ରେଣୀଲିଖନୀ
 ଲୁ ମାଧୁଷୈଳ କଲେ ଓ ପାଣ୍ଡି ମଧ୍ୟରେ ପକ୍ଷି ପକ୍ଷ
 ବୁଲିମ କଲେ । ଏହି ଘଟଣାର ଗୁଣ ପାଞ୍ଚଦଳ
 ଉତ୍ସାହେ ଦଳେ ଦଠାଉ ଦଳ ଓ ଅଉ
 ବେତେଜଣ ଲୋକ ଜେଲଖାନାକୁ ଅପସ୍ତବାର
 ଦେଖାଇଲ ଏବଂ ଚନ୍ଦ୍ର ଶୁଣାଗଲେ ଉପସେ-
 ଳ ମୋକଦମାରେ ଯୋଗ୍ୟ ସେମାନଙ୍କୁ ପ୍ରେସ୍ତା-
 ର ବନ୍ଧ ଗୁଲଣ ଦେବାରୁ ଦାଳଦ ହୁକୁମ
 ଦୋର ଅଛ । ଦଳା ଯେଲଖାନାକୁ ଯିବା ସମ-
 ସ୍ତେ ବଜାରରେ ବାଟ ମିଳି ନ ଥିଲା । ଜଳ
 ସାହେବ ଜାମିନର ହୁକୁମ ଦେବାରୁ ଦୁଇଦଳ
 ବାଦ ସେ ସାବଦ୍ଦାର ଟଙ୍କାର ଜାମିନ ଦେଇ
 ଦେଲେ ଶୁଣ ସ ଦେଲେ ।

ଧନାତ୍ୟ ବ୍ୟକ୍ତିର ଦାଳଦ ଗମନ ଜଗରର
 ଲୋକଙ୍କ ପ୍ରଧାନ ଚର୍ଚ୍ଚାର ବିଷୟ ହୋଇଅଛି ।
 ମୋକଦମା ବିଶ୍ୱାସ୍ୟାଳ ଥିବାରୁ ଯୋଗ୍ୟରେ
 ପ୍ରେସ୍ତାକୁ କାର୍ଯ୍ୟ ବେତେଦୁର ନ୍ୟାୟ ସଙ୍ଗେ
 ହୋଇଅଛି ଅମେମାନେ ମତ ଦେବାକୁ ଅସ-
 ମର୍ଥ । କଲଙ୍କର କୌଣସି ଶୁଣ ନ ଥିଲେଦେ
 ଧନବର୍ତ୍ତୀ ଚାହିଁକରିବାକଥା ଶୁଣିବଟୁ ବୋଧ ଦେଉ
 ଅଛି । ମୋକଦମା ସ୍ୱୟଂ ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ ଶାସ୍ତ୍ରକୁ
 ମତ ସାହେବ ଅଠାଣ ଦାଲରେ ରଖି ଅଛନ୍ତି ।
 କତ ମଙ୍ଗଳବାର ବିଷୟ ମୋକଦମା ଆରମ୍ଭ
 ହୋଇଥିଲା । କିନ୍ତୁ ମୋକଦମା ଅନ୍ୟ କିଛିକୁ
 ଉଠାଇଲେବା କାରଣ ଦାଲକୋର୍ଟର ଆଦେଶ
 ଅଣିବା ନିମନ୍ତେ ଦୋଲମାନେ ତଳ ଦପ୍ତାର
 ମଦଲତ ନିମନ୍ତେ ଦରଖାସ୍ତ ଦେବାରୁ ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ
 ସାହେବ ମଦଲତ ମଞ୍ଜୁର କରି ଅଛନ୍ତି ।

ପୂ. ୧ ।

ବର୍ତ୍ତମାନରେ ମା ଅନନ୍ଦମୟୀ ଜଗରର
 ଅନନ୍ଦବର୍ତ୍ତନ ନିମନ୍ତେ ଧରଣାମରେ ଅବହୃତ
 ଦେଲେ । ତତ୍ପର ଉତ୍କଳ ଶାସନରେ ଦେବବର୍ତ୍ତ
 ସ୍ୱାଧୀନକ ଘଟଣ ନାହିଁ କିନ୍ତୁ ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ ଦ୍ୱାରା
 ଏବର୍ତ୍ତ ନାହାନ୍ତି ଘରେ ଅଧର ଅଭାବ ନାହିଁ ।
 ମା ପ୍ରକାରୁ ଅଧର ପ୍ରସ୍ତାବ କରୁଥିବାରୁ ଲେବେ
 ଦର୍ଶୋଚ୍ଚପ୍ରକୃତରେ ଜାଣିବ ପୂଜା କରିବାକୁ
 ବାଜାଉଲେ ଏବଂ କିନ୍ତୁ ଦେବତାଙ୍କ ପ୍ରସ୍ତୁତ-
 ଶରୀ ଦେବୁ ବୁଦ୍ଧ ଅନୁଭୂତ ଦେବାରୁ ଲେବେ
 ଏହିପକ୍ଷ ଅମେ ଦ ପ୍ରମୋଦରେ ଅଭିବାହିତ
 କଲେ ।

ଏକଗର ମଧ୍ୟର ଅମୋଦର ଚିତ୍ତ ପୂର୍ଣ୍ଣମା
 ଠାରେ ବିଦେଶ ଦେଉଥିଲା । ପରମ୍ପରା ପ୍ରଥା
 ଅନୁସାରେ ବିନୋଦବଦ୍ଦର ମେଡ଼ର ପ୍ରତିମା
 ଓ ଦାଳବଜାର ମେଡ଼ର ସାଜସଜ୍ଜା ଉତ୍କର୍ଷତା
 ଲଭି କଥେଲେଦେ ଏବଂ ଶାସ୍ତ୍ରକୁ ସଜା
 ବିବ୍ୟନାଅପସ୍ତର ସ୍ୱୟଂବାହାରଙ୍କ ଜାମାତା
 ଶାସ୍ତ୍ରକୁ ବାଦୁ ସଜନାକ୍ଷୟଣ ପଶ୍ଚିତ ବହୁବ୍ୟ-
 ସ୍ତରେ ଦେଖା ଓ କଲବଜା ସାଦ ଅଣାଇ
 ଅନୁଭୂତ୍ୟ ରୂପେ ଗୁନମାନୋବ ଦୁର୍ଗାଙ୍କ ମେଡ଼
 ସଜାଇଥିଲେ ପ୍ରତିମା ମଧ୍ୟ ଗୁନର କରାଇଥିଲେ ।
 କଳସାଧାରଣେ ମନୋରଞ୍ଜନ ବିଷୟରେ ଏ
 ମହାଶୟ ସବଦା ପୂର୍ଣ୍ଣ ଅବଦ ପାଧାରଣକର
 ପ୍ରସଂସାର ଛାଜନ ଅଛନ୍ତି । ଶା ଛାଟିରଥୀଦାସ
 ପ୍ରସଂକଦାରଣର ବିନୋଦବଦ୍ଦାଠ ଓ ଗୁନମା
 ଚୌଦର ପ୍ରତିମା ରହିଥିଲେ । ସେ ଯେଉଁ
 ପ୍ରତିମା ଗଢ଼ନ୍ତି ତାହା ମନୋଦର ଓ ଉତ୍କଳ-
 ବାପର ହୁଏ ଏହା ଜଣାଇବା ଦାହୁଲ୍ୟ ଅଟେ ।
 ବାଦୁ ଗୋସାଇଁଚରଣ ମଗୁଲଙ୍କ ଦୁର୍ଗାମେଡ଼ର
 ସାଜସଜ୍ଜା ମଧ୍ୟ ନିକୃଷ୍ଟ ନ ଥିଲା । ଦୁର୍ଗାମେଡ଼
 ୮ ଗୋଟୀ ଥିଲା । ବକସିବଜାର ଓ ଚୌଧୁରୀ-
 ବଜାରରେ ଦୁଇଗୋଟି ମହାଦେବଙ୍କ ମେଡ଼
 ହୋଇଥିଲା ଓ ସାଜସଜ୍ଜା ଉତ୍ତମ ହୋଇଥିଲା
 ଏବଂ କାରୁକାର୍ଯ୍ୟପ୍ରୟ ବରସିବଜାର ନବାସୀ
 ସଦାଶିବ ଗୋଟିଏ ପୌରଣିକ ରଥ * ଦ୍ୱାର
 ନିଜର ଉନ୍ନତ-ରୂପର ପରେୟ ଦେଇ ଚୁରୁ
 ପ୍ରସଂସା ଲାଭ କରି ଥିଲେ । ଏହା ଛାନ୍ଦ ଅଉ
 ପ୍ରାୟ ବେତେ ଗୋଟି ସ୍ତୁତ୍ୟ ଶିବ ଓ କାଳୀ
 ପ୍ରଭୃତି ପ୍ରମୋ ଦାହାଉଥିଲା । ବାଠଯୋଜୀ ଓ
 ମହାକପାରେ ଅନୁକଳ୍ୟାଜଳ ଥିବାରୁ ମତ-
 ସରୁ ଦର୍ଶକମାନଙ୍କର ଅସିରର ଲେବେ
 ଅସୁବିଧା ହୋଇ ନ ଥିଲା ଏବଂ ଦର୍ଶକ ସଖ୍ୟା
 ଅଧିକ ହୋଇଥିଲେ ଦେ କ୍ୟାଦାନମେଣ୍ଡ ମଧ୍ୟ-
 ରେ ଲୋ ବଗଇଙ୍କ ସମ୍ପର୍କୀୟ ଦଙ୍ଗା ଭିନ୍ନ
 ଅନ୍ୟ କୌଣସି ସ୍ଥାନରେ ଶାନ୍ତିରଞ୍ଜ ହୋଇ
 ନ ଥିଲା ।

ଦେବସ ଉପଲକ୍ଷେ ଏ ଜଗର ବାଣୀ ଉତ୍ତ-
 ମୋଦେ ଅମୋଦ ପ୍ରମୋଦ ଭରନ୍ତି କିନ୍ତୁ
 ଏବର୍ତ୍ତ ସାଧାରଣଙ୍କ ଅମୋଦପ୍ରମୋଦ ଯୋଗ୍ୟ

* ଶିବପୁର ଉପରେ ଦେବତାମାନେ ଶିବୁ ସ୍ତବ ଦସ
 ବାରେ ଶିବ ଶିବପୁରର ଉପରେ ତଳି ଉଦ୍ଦାବ ହତ-
 ହଲେ । କମ୍ପନୀ ରଥ, ଚନ୍ଦ୍ରପୂର୍ଣ୍ଣ ଚନ୍ଦ୍ର, ପ୍ରସ୍ତା ସାବଣୀ,
 ଉଦ୍ଦେବ ଯୋଡ଼ା ମେଡ଼ ଚନ୍ଦ୍ର, ବାସନ୍ତ ଗଣ,
 ସାବସ୍ତ ପତ୍ର, ସକ ଦୁର୍ଗାଦ ହୋଇଲେ ।

ବିକ୍ର ହୋଇ ନ ଥିଲା । ଦେବେଲ ଗୁରୁକଥ-
 ଶୁଣିବ ଯୋଗ୍ୟ ଲାଜର ବନେଶୁବଲମାନଙ୍କ
 ସହିତ ଏକଗରସ୍ତୁ ପୌଷ୍ଟିକ ସେନା (ଉତ୍କର୍ଷ-
 ସୁର) ମାନଙ୍କର ଏକ କୃତ୍ୟ ମ ସୁଦ୍ଧ ହୋଇ-
 ଥିଲା ଏବଂ ହେଁରେ ଯୋଗ୍ୟଦଳ ଜୟଲଭ
 କରିଥିଲେ ।

ଯାହା ହୋଇ ହୋଇଗଲା ତାହା ବେଦନ
 ଲେଖନୀଙ୍କ ପୁତ୍ର ମଧ୍ୟରେ ବିବ୍ୟନୀକ ଛାଡ଼ିବ ।
 ମା ଅନନ୍ଦମୟୀ ବିଧାନ ନିମିତ୍ତ ଲୋକ-
 ମାନଙ୍କୁ ଅନନ୍ଦରେ ଉନ୍ମତ୍ତ କରି ଅନୁବାଦ
 ହୋଇଗଲେ ଏବଂ ତାଙ୍କରକୃପା ସୁଶୁଣ କରି
 ସେ ଯାହା କର୍ତ୍ତବ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟରେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ
 ହୋଇଅଛନ୍ତି । ବର୍ଷାନୁ ପୁଣି ସମସ୍ତେ ଉନ୍ନ-
 ଯିତ ଚିତ୍ତରେ ଉଦାମାନଙ୍କ ପୂଜା କରିବାକୁ
 ସମର୍ଥ ହେଉନ୍ତୁ ଏହି ପ୍ରାର୍ଥନା ।

ବଦାୟ ।

ପ୍ରାୟ ତିନିବର୍ଷ କଳ ଓଡ଼ିଶାର ଶାସନ
 କର ଅନୁମାନଙ୍କର କର୍ତ୍ତୃତ୍ୱର ଶସ୍ତ୍ରକୁ ଛାଡ଼ି
 ସାହେବ ବିଲତ ଯିବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଏକବର୍ଷର
 ଅବକାଶ ଗ୍ରହଣ କରି ତଳମାସ ତା' ରଖିଲେ
 ଏ ଜଗର ପରିଭ୍ରମଣ କଲେ । ଏହି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ
 ମଧ୍ୟରେ ସେ ଅତ୍ୟନ୍ତ କାଳ ନିମନ୍ତେ ଅରେ
 ବଦାୟ ଗ୍ରହଣ କରିଥିଲେ । ସେଇ ଅସିବାର
 ଆଶା ଥିଲେ ଅନୁବିନ ନିମନ୍ତେ ବନ୍ଧୁ ଅନ୍ତର
 ଦେଲେ ବିଚ୍ଛେଦ ବେଦନା ଅନୁଭୂତ ହୁଏ
 ଜାହିଁ ସୁତରାଂ ସେଥର ସେ ବଦାୟ ନେବା
 ସମୟରେ ଆମ୍ଭେମାନେ ବେଶି ଦୁଃଖ ଅନୁଭବ
 କର ନ ଥିଲୁ । କିନ୍ତୁ ବାର୍ଷିକାଳ ନିମନ୍ତେ
 ବନ୍ଧୁ ଦୁଇଦେଶକୁ ଗଲେ ପୁଣି ପ୍ରତ୍ୟାଗମନ
 ହିସାବରେ ଉତ୍କଳାଚଳରେ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ରାଲେ
 ବାସାମତରେ ସନ୍ତାପ ନ ହୁଏ ? ସଦ୍‌ଗୁଣ
 ଯାହାର ବୃଷଣ, ବଳ୍ଲି ଓ ପ୍ରେବ ବାହାପ୍ରତି
 ମୁକ୍ତ ପ୍ରବାହିତ ହୁଏ । ସେହି ବଳ୍ଲି ଓ ସ୍ତେବିତ୍ତ
 ଚତୁର୍ଭୁଜ ବଜ୍ରବାର ଗଜା ଶମାନୁ ନୁପେନ୍ଦ୍ର
 କାଥ ବିଜ୍ଞ ଗଜ ଲକ୍ଷ୍ମୀପୂଜାଦଳ ସାୟଂକାଳରେ
 ସାହେବ ମହୋଦୟଙ୍କୁ ଏକ ବିଦାୟଲେଖ
 ଦେଇଥିଲେ । ଏ ଚତୁର୍ଭୁଜରେ ଏ ଜଗରସ୍ତୁ
 ପ୍ରାୟ ସମସ୍ତ ସମ୍ପାଦି ଇଂରାଜ ଉଦ୍‌ଲେବ ଓ
 ମହଲମାନେ ଏକ କଳସୟ ଦେଖାୟୁ ହତ୍ତ-
 ଲେବ ନିମନ୍ତେ ହୋଇଥିଲେ । ଅଭିପ୍ରମାନଙ୍କ
 ଚିତ୍ତରଞ୍ଜନ ନିମନ୍ତେ ନାନାନ୍ୱୟ ଅସ୍ତୋତନ

ହୋଇଥିଲା । ସୂର୍ଯ୍ୟାସ୍ତ ପୂର୍ବରୁ ନିୟାମିତ ଭାବେ
 “କାର୍ତ୍ତିକସଙ୍ଗୀ” କୀର୍ତ୍ତୀ, ନିୟାମିତ ଓ ବଡ଼ମାର
 ପାଠକମାନଙ୍କର ଯୁକ୍ତି, ଏ ନଗରର ବିଖ୍ୟାତ
 ନୃସିଂହ ନାମାଳୀ ଓ ଲକ୍ଷ୍ମଣ ପ୍ରଭାକର ଗୁପ୍ତି
 ଓ ଲକ୍ଷ୍ମଣନାଥ ଦଳର ଚଳିବାର ଖେଳ
 ହୋଇଥିଲା ଏବଂ ଇଂରାଜମାନେ ଶୁକ୍ରବାର
 ସଲଗ୍ନ ସୁବନ୍ଧୁ ପୁସ୍ତକାଳୟରେ ନୌକାବାଣୀ
 କୀର୍ତ୍ତୀ କରାଯାଇ । ତତ୍ପରେ ଉତ୍କଳରେ
 ଲକ୍ଷ୍ମଣନାଥ ନିର୍ଦ୍ଦିତ ନାମାଳୟ ଅବସ୍ଥାପନା
 ପ୍ରଦର୍ଶିତ ହୋଇଥିଲା ଏବଂ ଗୋଟିଏଥର କାତ ମଧ୍ୟ
 ହୋଇଥିଲା । କାର୍ତ୍ତିକସଙ୍ଗୀ ଖେଳରେ ବଡ଼ଜା-
 ଠର ଯୁବକମାନଙ୍କ ସାହାଯ୍ୟ ଓ କୌଶଳ ଅବଲୋ-
 କିତ ହେଉ ଇଂରାଜ ରମଣୀମାନେ କିମ୍ପା ହୋଇ-
 ଥିଲେ ଏବଂ ଗୋଟିଏଥର ବନ୍ଧୁ ଜ୍ୟୋତି: ସମୟେ
 ଇଂରାଜମାନେ ବନା କରାଯାଇଥିବା ଅନେକ
 ପ୍ରକାର କରୁଥିଲେ । ଏହି ଅନେକପ୍ରମୋଦ
 ଯୋଗୁଁ ଲୁକ୍ ସାହେବଙ୍କୁ ବିଦାୟ ଦେବା ଦୃଶ୍ୟ
 ମନରୁ କିମ୍ପା ହୋଇ ଯାଇଥିଲା କିନ୍ତୁ
 “ Au Revoir ” ଅର୍ଥତଃ “ଦେଖା-
 ଦେବାଯାଏ ବିଦାୟ ଦେଲୁ” ଏହି ଶବ୍ଦ-
 ମାନ ଉତ୍କଳ ଶିଖାସହର ପ୍ରଜ୍ଵଳିତ ଦେବାମାଣେ
 ମୁରୁଣ ଦେଲା ତଥା ସ୍ଵାଧିକାର ନିମନ୍ତେ
 ସେଠାରେ ଏକେକେକ ସମବେଦ ହୋଇ ଚ-
 ଥିଲେ । କିନ୍ତୁ ବିଦାୟ ଦେବାବେଳେ ମନ-
 ରେ ଯେଉଁ ଦୃଶ୍ୟ ଛାଇ ହୁଏ ସମସ୍ତଙ୍କ ହୃଦ-
 ନରେ ଚିତ୍ତର ଚିତ୍ତ ଦେଖାଲେ ।

ଗୁରୁ ନୃସିଂହନାଥ ସାହେବ ମହୋଦୟଙ୍କ
 ବିଦାୟରେ ଦୃଶ୍ୟ ପ୍ରକାଶ କରି ଇଂରାଜୀ-
 ଶାରେ କେତାଟି ହଥା କହୁଣା ଉତ୍କଳରେ
 ସାହେବ ମହୋଦୟ ବିଦାୟ ପ୍ରକାଶ କରି ଖେ-
 ଠାରୁ ପ୍ରସ୍ତାବ କଲେ ଏବଂ ଶିଖାସହର ନୃସିଂହ-
 ନାଥ ଉତ୍କଳରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇ ଓଡ଼ିଶାର ନୃସିଂହ-
 ନାଥମାନଙ୍କରେ ଅଧର୍ଷ ପ୍ରମାଣ ଦେଇଥିଲେ—
 ତାଙ୍କର ବଳିଆ ଶୁଣି ସମସ୍ତେ ଏହି କାମନା
 କରୁଥିଲେ ।

ଉତ୍କଳର ବିଖ୍ୟାତ ସାହେବ ମହୋଦୟଙ୍କର
 ବୌଦ୍ଧତା ଇଂରାଜୀ ବନ୍ଧୁ ତାହାଙ୍କ ସମ୍ମାନାର୍ଥ
 ବିଧାରେ ଏକ ଶ୍ରେଣୀ ଦେଇଥିଲେ ।

ବା ୧୨ ଉତ୍କଳ ଅକାଦମୀର ସର୍ବ ୧୮୯୫ ମସିହା
 ଖଣ୍ଡକାମୀ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ରମଣେନ୍ଦ୍ର ଦତ୍ତ ସାହେବ
 ଏ ନଗରରେ ବିଭିନ୍ନମାନ ଦେବୀଙ୍କୁ ସାହେବ
 ହୋଦୟ ତାହାଙ୍କୁ ଶୁଣି ଦେଲେ । ତତ୍ପରେ

ଦେବାମାନେ ସାହେବଙ୍କୁ ଶୁଣି ପ୍ରଭାକର
 ଇଂରାଜୀ ଓ ଦେଶୀୟ ଉତ୍କଳୀୟ ସମବେଦ
 ହୋଇଥିଲେ ଏବଂ ସାହେବ ମହୋଦୟଙ୍କ
 ସମ୍ମାନାର୍ଥେ ଏକଦଳ ଗୋଲ୍ଡମ କଲେକ୍ଚରାଲ
 ସମୟରେ ଦଣ୍ଡାୟମାନ ହୋଇଥିଲେ । ସଂଖ୍ୟା
 ସମୟରେ ସାହେବ ମହୋଦୟ ଏ ନଗର
 ପରିଭ୍ରମଣ କରି ଗୁରୁକାଳ ଅଭିମୁଖେ ଯା-
 ତ୍ତା କଲେ ।

ସାହେବ ମହୋଦୟ ବିଦାୟକାଳରେ ଲୁକ୍
 ନାଥ କିମ୍ପା ନ କଲି ତର୍ଷିତଦୃଶ୍ୟର କର-
 ମର୍ଦ୍ଦିତ କରୁଥିଲେ । ଏକଦଳ ତାହାଙ୍କର ମହ-
 ଇଂରାଜୀ ପରିଭ୍ରମଣ ନେଲା । ସେ ଏଠାରେ ପ୍ରାୟ
 ଉନିବର୍ଷ ଗାଧନ କଲେ କିନ୍ତୁ ତାଙ୍କଦ୍ଵାରା ଯୋଗ୍ୟ
 ଅପ୍ରସ୍ତାବିତ ହୋଇ କାର୍ତ୍ତି ଅନୁପସ୍ଥରେ ସେ
 ଦେଶୀୟଲୋକଙ୍କ ପ୍ରତି ପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତ ସହାନୁଭୂତି
 ଓ ଅନୁଗ୍ରହ ଦେଖାଇଥିଲେ । ସେ ଲୁକ୍
 ଦେଶୀୟଶିକ୍ଷା ହୃଦୟବାନ୍ ଦାବିମ ଥିଲେ
 ଅନେକମାନେ ତାଙ୍କର ପ୍ରତ୍ୟାକମଳ କାମନା
 କରୁଥିଲେ ।

ସାଧ୍ୟାଦିକ ସମାପ୍ତ ।

ଉତ୍କଳର ଗୋଟିକି ।

ଉତ୍କଳର ଉତ୍କଳଗଣ ଓ ଦେଶୀ ମହୋଦୟ ଓ
 ଗୋଟିକି ଦେବୀଙ୍କୁ ମାତ୍ର ମାତ୍ରସଦୃଶ୍ୟ ନିୟମିତ
 ହୁଣି ମଧ୍ୟ ଲୁକ୍ ଦେବ ସଦୃଶ୍ୟ ସଦୃଶ୍ୟ ଦେବୀଙ୍କୁ
 ବାବୁ ଅନେକଦଳ ଦାବି ଅନୁଗ୍ରହ ଉତ୍କଳର ଉତ୍କଳ
 ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଦେବ ।

ଉତ୍କଳର ଉତ୍କଳଗଣ ଓ ଦେଶୀ ମହୋଦୟ ଓ
 ଗୋଟିକି ଦେବୀଙ୍କୁ ମାତ୍ର ମାତ୍ରସଦୃଶ୍ୟ ନିୟମିତ
 ହୁଣି ମଧ୍ୟ ଲୁକ୍ ଦେବ ସଦୃଶ୍ୟ ସଦୃଶ୍ୟ ଦେବୀଙ୍କୁ
 ବାବୁ ଅନେକଦଳ ଦାବି ଅନୁଗ୍ରହ ଉତ୍କଳର ଉତ୍କଳ
 ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଦେବ ।

ଉତ୍କଳର ଉତ୍କଳଗଣ ଓ ଦେଶୀ ମହୋଦୟ ଓ
 ଗୋଟିକି ଦେବୀଙ୍କୁ ମାତ୍ର ମାତ୍ରସଦୃଶ୍ୟ ନିୟମିତ
 ହୁଣି ମଧ୍ୟ ଲୁକ୍ ଦେବ ସଦୃଶ୍ୟ ସଦୃଶ୍ୟ ଦେବୀଙ୍କୁ
 ବାବୁ ଅନେକଦଳ ଦାବି ଅନୁଗ୍ରହ ଉତ୍କଳର ଉତ୍କଳ
 ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଦେବ ।

ଉତ୍କଳର ଉତ୍କଳଗଣ ଓ ଦେଶୀ ମହୋଦୟ ଓ
 ଗୋଟିକି ଦେବୀଙ୍କୁ ମାତ୍ର ମାତ୍ରସଦୃଶ୍ୟ ନିୟମିତ
 ହୁଣି ମଧ୍ୟ ଲୁକ୍ ଦେବ ସଦୃଶ୍ୟ ସଦୃଶ୍ୟ ଦେବୀଙ୍କୁ
 ବାବୁ ଅନେକଦଳ ଦାବି ଅନୁଗ୍ରହ ଉତ୍କଳର ଉତ୍କଳ
 ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଦେବ ।

ଉତ୍କଳର ଉତ୍କଳଗଣ ଓ ଦେଶୀ ମହୋଦୟ ଓ
 ଗୋଟିକି ଦେବୀଙ୍କୁ ମାତ୍ର ମାତ୍ରସଦୃଶ୍ୟ ନିୟମିତ
 ହୁଣି ମଧ୍ୟ ଲୁକ୍ ଦେବ ସଦୃଶ୍ୟ ସଦୃଶ୍ୟ ଦେବୀଙ୍କୁ
 ବାବୁ ଅନେକଦଳ ଦାବି ଅନୁଗ୍ରହ ଉତ୍କଳର ଉତ୍କଳ
 ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଦେବ ।

ଉତ୍କଳର ଉତ୍କଳଗଣ ଓ ଦେଶୀ ମହୋଦୟ ଓ
 ଗୋଟିକି ଦେବୀଙ୍କୁ ମାତ୍ର ମାତ୍ରସଦୃଶ୍ୟ ନିୟମିତ
 ହୁଣି ମଧ୍ୟ ଲୁକ୍ ଦେବ ସଦୃଶ୍ୟ ସଦୃଶ୍ୟ ଦେବୀଙ୍କୁ
 ବାବୁ ଅନେକଦଳ ଦାବି ଅନୁଗ୍ରହ ଉତ୍କଳର ଉତ୍କଳ
 ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଦେବ ।

ଉତ୍କଳର ଉତ୍କଳଗଣ ଓ ଦେଶୀ ମହୋଦୟ ଓ
 ଗୋଟିକି ଦେବୀଙ୍କୁ ମାତ୍ର ମାତ୍ରସଦୃଶ୍ୟ ନିୟମିତ
 ହୁଣି ମଧ୍ୟ ଲୁକ୍ ଦେବ ସଦୃଶ୍ୟ ସଦୃଶ୍ୟ ଦେବୀଙ୍କୁ
 ବାବୁ ଅନେକଦଳ ଦାବି ଅନୁଗ୍ରହ ଉତ୍କଳର ଉତ୍କଳ
 ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଦେବ ।

ଉତ୍କଳର ଉତ୍କଳଗଣ ଓ ଦେଶୀ ମହୋଦୟ ଓ
 ଗୋଟିକି ଦେବୀଙ୍କୁ ମାତ୍ର ମାତ୍ରସଦୃଶ୍ୟ ନିୟମିତ
 ହୁଣି ମଧ୍ୟ ଲୁକ୍ ଦେବ ସଦୃଶ୍ୟ ସଦୃଶ୍ୟ ଦେବୀଙ୍କୁ
 ବାବୁ ଅନେକଦଳ ଦାବି ଅନୁଗ୍ରହ ଉତ୍କଳର ଉତ୍କଳ
 ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଦେବ ।

ଉତ୍କଳର ଉତ୍କଳଗଣ ଓ ଦେଶୀ ମହୋଦୟ ଓ
 ଗୋଟିକି ଦେବୀଙ୍କୁ ମାତ୍ର ମାତ୍ରସଦୃଶ୍ୟ ନିୟମିତ
 ହୁଣି ମଧ୍ୟ ଲୁକ୍ ଦେବ ସଦୃଶ୍ୟ ସଦୃଶ୍ୟ ଦେବୀଙ୍କୁ
 ବାବୁ ଅନେକଦଳ ଦାବି ଅନୁଗ୍ରହ ଉତ୍କଳର ଉତ୍କଳ
 ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଦେବ ।

ଉତ୍କଳର ଉତ୍କଳଗଣ ଓ ଦେଶୀ ମହୋଦୟ ଓ
 ଗୋଟିକି ଦେବୀଙ୍କୁ ମାତ୍ର ମାତ୍ରସଦୃଶ୍ୟ ନିୟମିତ
 ହୁଣି ମଧ୍ୟ ଲୁକ୍ ଦେବ ସଦୃଶ୍ୟ ସଦୃଶ୍ୟ ଦେବୀଙ୍କୁ
 ବାବୁ ଅନେକଦଳ ଦାବି ଅନୁଗ୍ରହ ଉତ୍କଳର ଉତ୍କଳ
 ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଦେବ ।

ଉତ୍କଳର ଉତ୍କଳଗଣ ଓ ଦେଶୀ ମହୋଦୟ ଓ
 ଗୋଟିକି ଦେବୀଙ୍କୁ ମାତ୍ର ମାତ୍ରସଦୃଶ୍ୟ ନିୟମିତ
 ହୁଣି ମଧ୍ୟ ଲୁକ୍ ଦେବ ସଦୃଶ୍ୟ ସଦୃଶ୍ୟ ଦେବୀଙ୍କୁ
 ବାବୁ ଅନେକଦଳ ଦାବି ଅନୁଗ୍ରହ ଉତ୍କଳର ଉତ୍କଳ
 ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଦେବ ।

ଉତ୍କଳର ଉତ୍କଳଗଣ ଓ ଦେଶୀ ମହୋଦୟ ଓ
 ଗୋଟିକି ଦେବୀଙ୍କୁ ମାତ୍ର ମାତ୍ରସଦୃଶ୍ୟ ନିୟମିତ
 ହୁଣି ମଧ୍ୟ ଲୁକ୍ ଦେବ ସଦୃଶ୍ୟ ସଦୃଶ୍ୟ ଦେବୀଙ୍କୁ
 ବାବୁ ଅନେକଦଳ ଦାବି ଅନୁଗ୍ରହ ଉତ୍କଳର ଉତ୍କଳ
 ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଦେବ ।

ଉତ୍କଳର ଉତ୍କଳଗଣ ଓ ଦେଶୀ ମହୋଦୟ ଓ
 ଗୋଟିକି ଦେବୀଙ୍କୁ ମାତ୍ର ମାତ୍ରସଦୃଶ୍ୟ ନିୟମିତ
 ହୁଣି ମଧ୍ୟ ଲୁକ୍ ଦେବ ସଦୃଶ୍ୟ ସଦୃଶ୍ୟ ଦେବୀଙ୍କୁ
 ବାବୁ ଅନେକଦଳ ଦାବି ଅନୁଗ୍ରହ ଉତ୍କଳର ଉତ୍କଳ
 ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଦେବ ।

ଉତ୍କଳର ଉତ୍କଳଗଣ ଓ ଦେଶୀ ମହୋଦୟ ଓ
 ଗୋଟିକି ଦେବୀଙ୍କୁ ମାତ୍ର ମାତ୍ରସଦୃଶ୍ୟ ନିୟମିତ
 ହୁଣି ମଧ୍ୟ ଲୁକ୍ ଦେବ ସଦୃଶ୍ୟ ସଦୃଶ୍ୟ ଦେବୀଙ୍କୁ
 ବାବୁ ଅନେକଦଳ ଦାବି ଅନୁଗ୍ରହ ଉତ୍କଳର ଉତ୍କଳ
 ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଦେବ ।

ଉତ୍କଳର ଉତ୍କଳଗଣ ଓ ଦେଶୀ ମହୋଦୟ ଓ
 ଗୋଟିକି ଦେବୀଙ୍କୁ ମାତ୍ର ମାତ୍ରସଦୃଶ୍ୟ ନିୟମିତ
 ହୁଣି ମଧ୍ୟ ଲୁକ୍ ଦେବ ସଦୃଶ୍ୟ ସଦୃଶ୍ୟ ଦେବୀଙ୍କୁ
 ବାବୁ ଅନେକଦଳ ଦାବି ଅନୁଗ୍ରହ ଉତ୍କଳର ଉତ୍କଳ
 ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଦେବ ।

ଉତ୍କଳର ଉତ୍କଳଗଣ ଓ ଦେଶୀ ମହୋଦୟ ଓ
 ଗୋଟିକି ଦେବୀଙ୍କୁ ମାତ୍ର ମାତ୍ରସଦୃଶ୍ୟ ନିୟମିତ
 ହୁଣି ମଧ୍ୟ ଲୁକ୍ ଦେବ ସଦୃଶ୍ୟ ସଦୃଶ୍ୟ ଦେବୀଙ୍କୁ
 ବାବୁ ଅନେକଦଳ ଦାବି ଅନୁଗ୍ରହ ଉତ୍କଳର ଉତ୍କଳ
 ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଦେବ ।

ଉତ୍କଳର ଉତ୍କଳଗଣ ଓ ଦେଶୀ ମହୋଦୟ ଓ
 ଗୋଟିକି ଦେବୀଙ୍କୁ ମାତ୍ର ମାତ୍ରସଦୃଶ୍ୟ ନିୟମିତ
 ହୁଣି ମଧ୍ୟ ଲୁକ୍ ଦେବ ସଦୃଶ୍ୟ ସଦୃଶ୍ୟ ଦେବୀଙ୍କୁ
 ବାବୁ ଅନେକଦଳ ଦାବି ଅନୁଗ୍ରହ ଉତ୍କଳର ଉତ୍କଳ
 ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଦେବ ।

ଉତ୍କଳର ଉତ୍କଳଗଣ ଓ ଦେଶୀ ମହୋଦୟ ଓ
 ଗୋଟିକି ଦେବୀଙ୍କୁ ମାତ୍ର ମାତ୍ରସଦୃଶ୍ୟ ନିୟମିତ
 ହୁଣି ମଧ୍ୟ ଲୁକ୍ ଦେବ ସଦୃଶ୍ୟ ସଦୃଶ୍ୟ ଦେବୀଙ୍କୁ
 ବାବୁ ଅନେକଦଳ ଦାବି ଅନୁଗ୍ରହ ଉତ୍କଳର ଉତ୍କଳ
 ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଦେବ ।

ଏ ଦୁଇଟି ଦାବୀ କାହାଙ୍କ ଦାବୀମାନଙ୍କର ଦଶେଷ ସମାପନ ହେଉଥିବାରୁ ଏବେର ସେଠାରେ ଘଟଣା ଚଳେ ଚଳୁଥିବା ଅଛି ।

କରକାଠାରେ କେଣ ନିର୍ବାଚନ ଓ ତାହାର ଶ୍ରୀ ରାଜସ୍ୱେ ଲକ୍ଷ୍ୟ ରଖି ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀରାଜକୁ ସୁଧ ଦେବାକୁ ହେବୁ ଏମାନଙ୍କୁ କଲରେ ଚୋରା ଓ ଚୋରା ମାଲରେ ଯେ ଅପାଦ କଲରେ ମୁରବୀକୁ ପ୍ରସକ କରାଯାଇପାରେ । ଶ୍ରୀ ରାଜକୃଷ୍ଣ ଦଶେଷ ପାଠା କାହାଙ୍କ ଅନୁକୂଳ ହୋଇ ଚାହୁଁ । ବର୍ତ୍ତମାନ ମହାକଳ ଓ ତାହାର ଶ୍ରୀ ରାଜସ୍ୱେ ଯୈକାକା ଅପାଦକର ଦେଖାଯାଉ ଅଛି । ଏ ଦୁଇଟିଙ୍କ ଚଳିତ ଦଣ୍ଡ ପଦା ଲପତା ।

ଅପାମୀ ବସନ୍ତକାଳରେ ଶ୍ୟାମ ଦେଶର ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ପ୍ରଦେଶ ଶାନ୍ତା ବରକାର ପୁଣ୍ୟାସ୍ୟ । ସୁଦେଘ ଅଳକାଳ ପ୍ରକାଶକର ମହାପର୍ଯ୍ୟ ଅଛି ।

ଦୋଷିତ ହାତକୁ କିମ୍ପା କରାଣ ଶାପାଳ ଦେଖି ବସନ୍ତକାର ମହାପର୍ଯ୍ୟ ମିଳେ ।

ପଦକ କରେଇ ଓ ଚନ୍ଦ୍ର ଓ ଅନ୍ୟ ଉପରୁ ଲଗାଇ ସକାର ସମାପ ମିଳେ । କଳମାରେ ପ୍ରଦେଶ ସହ ରେଭରେ ୧୫୦୦ ଶ ଦେବ ବାଳକବଳରେ ପଠେ ହେଉଥିଲେ । କ ଲକ୍ଷ୍ୟକରେ ।

ଅନେକଦିନ କରପୁର କରକର ସୁଦେଘକୁ ଦଶେଷ ସୁକ ଓ ରାମାଣ ହେଉଥିବାରୁ ସେଠାରେ ଏବେର କଳ ଅନୋଳନ ଦର୍ଶାଯାଉଅଛି । ଶୁଭକରୁ ସୁକର୍ଣ୍ଣ ଶାଳ ସୁଦେଘରେ ପଠିତ ହେବା କଳ ଚଳାଇ ଶେଷ ଅଛି ।

ଦୋକାଠାକୁ ସମାପ ମିଳାଇ ଧ୍ୟେ ଶ ଚନ୍ଦ୍ରାଳା କରା ହେଉଥିବାରୁ ପଦାସନ କରାଯାଉଅଛି । ସୁଦେଘ ସେଇ ଅପକଳ ଓ ଚନ୍ଦ୍ରାଳାକର ଦେଖାଯାଉଥିବାରୁ କେବାସରେ ଘଟିବାର ପ୍ରୟୋଗ ହୋଇଅଛି ।

କାହାଣୀରେ ଶୋଷିତ ସୁଧ ଦର ରାଜସ୍ୱକାରୀଙ୍କୁ ଲକ୍ଷ୍ୟ ରଖି ଓ କଳ ଓ କଳ ପଠିଥିବାରୁ ସମାପ ମିଳେ । ବର୍ତ୍ତମାନରେ ସେହି କାହାଣୀରେ ସର ଶ୍ରୀ ଚଳୁ କଳ ୧୨୨ ଶ ଦେବ ମଧ୍ୟ ପଠୁଥିଲେ ।

କେଉଁ ସମୟରେ ଯେଉଁ ଉପକଳକର ବେଳକୁ କଳ ଦାବୁ କଳ ବରକା ବାଣୀରେ ଅଧ ପଠୁଥିବ ସେ କଳ ଶ୍ରୀ ସବାସେ କଳକାସର ଅପେକ୍ଷା ପାଠ ଅଛି । ଲକ୍ଷ୍ୟ

ସମୟରେ କଳକରକର ଅଧାକୁ ଅଛି । ତାହାର ଏକଦା ଯାଉଥିବାରୁ ଅଛି । କଳକରକର ଦା ଶ ଦେବେ ଚଳେ ସମୟରେ କଳ କାହାକୁ କଳ ଦରକା ଅନୁରାଗରେ ଯୋଷିତ ବମରେ କଳ ଲଦାର ସକା ସମୟରେ ଅଧପଠ ସକାର ସମାପ ମିଳେ ।

କଳକାର ଥୋ—ରେଭରାକୁ ଅଧୁସକା ପଦକକୁ ଅଧା ପ୍ରକଳକୁ କେବାର ଅବଶ୍ୟକ ହେଲେ ଚଳୁଥିବ ଏକ କଳ ଅଛି ସେ କଳ ତଦାନୁକା ଦେବକୁ ଯୋଗ୍ୟମାନଙ୍କୁ ବଦଳୁ । କୋଷ୍ଠକ ସମାପ ପଠାକୁ ଅବକଳ ହେବୁ, ସେ ପଠିମାନଙ୍କରେ ଏକ ରେଭରାରେ ଯୋଗ୍ୟମାନଙ୍କ ଦେଖିତ ସେ ରେଭରାକୁ ବୁଦ୍ଧକରେ ଅଧୁଅଛି ଓ ତାହୁ ଅଧା ପ୍ରକଳକୁ ଶିକାର ସକାରୁ ସେ ଲକ୍ଷ୍ୟ ବଳର ଦଣ୍ଡ ବୁଦ୍ଧକରେ ଅଧ ବସିବ । ବର୍ତ୍ତମାନ ସକା ପ୍ରଥମ ଶାନ୍ତ ଅଧା ପ୍ରକଳରେ ପଠୁଅଛି ଏମାନଙ୍କ ସମୟରେ ଏକ ଦଶାକୁ ସର୍ପ

କୋଷ ଧ୍ରୁବ ଶାନ୍ତ ଚଳକା ଶ୍ରୀରାଜେ କାହାଙ୍କ ପଠି ଲକ୍ଷ୍ୟ ଦେବର ପିଠି କେଉଁକୁ ଚେଇଁ ପଠିବ ତାହାପ୍ରକ କ ଲକ୍ଷ୍ୟକର କାହାଙ୍କ ସେ କେହି ଦଳକରେ ହୋଇଥିଲେ ସର୍ପ ଅପାଦ କରାଯାଉ କଳୁ ସେ ଶ୍ରୀତ ନ ହୋଇ ଶିବ ଲକ୍ଷ୍ୟକେ ପୁଦକହୁ ତଥା ଅଧିକର ଲକ୍ଷ୍ୟ । ସମସ୍ତ ଶାନ୍ତ ପାର ହୋଇଗଲା ଲକ୍ଷ୍ୟରେ ସେ ପଠୁଥିବୁ ଅନାଦ ଦେଖିବ ଯେ ସର୍ପ ଲକ୍ଷ୍ୟ ଯାଉଅଛି । ସେ ଦେବକୃଷ୍ଣ ଅଧିକ ଓ ଶ୍ୟାମାଣ୍ୟ ଲକ୍ଷ୍ୟ ତାକୁ ଦେଖୁ, ପଠୁଥିଲେ କଳୁ କପର ସହାଦ ହୋଇ ରହିଲୁ । ସେ କଳୁ ନିଁ ସାପକୁ ଦୁଠାପ ଯୋଗାଣ ଦେବାକ ପ୍ରଥମେ ମନେ କରାଯାଇ କଳୁ ଏକ କରାଗରେ କଳ ଦଣ୍ଡା ମୋ ହାତକୁ କାହାଙ୍କ ଶାନ୍ତ ଓ ଶାନ୍ତ ସର୍ପ ଅଧ୍ୟକ୍ଷ ଲକ୍ଷ୍ୟ ସହର ଲକ୍ଷ୍ୟକୁ କାହାଣୀରେ ପୁଣିରୁ ବୁଦ୍ଧକା । ଶ୍ରୀତ ଶ୍ରୀତ ଦେବ ଦୁଠ ଓ ଅପଦ ଦେବା ଅପେକ୍ଷା ମୁଁ ଲକ୍ଷ୍ୟ ଶ୍ୟାମାଣ୍ୟ ଦେବ ମରାଣ ରାଲ ଯାହା କଳକେ ସର୍ପର ଏହା ଶ୍ରୀତ ଶ୍ରୀତକରେ ରହିଲୁ । ଏକକ କଳ ପଠିକା କରୁଅଛନ୍ତି କ ସେ ଦେବକୃଷ୍ଣ ପ୍ରକୃତ ବାଳ ଓ ମହାକ କାହିଁ ଅଛି ଦେଖୁ, ଅକା କଳକେ କ ସେ ଶ୍ରୀତ ହୋଇ ରହିବାକୁ ସର୍ପ ତାକୁ ଅପାଦ ନ କଳ ମାତ୍ର ପ୍ରକୃତରେ ପରମେଶ୍ୱର ଏପରି ମହତ କାହିଁକି ରକ୍ଷା କରାଣ ସକାଶେ ସର୍ପକୁ ଅଧର କରାଯେଲେ । ଅଧାର କଥା ସମୟେ ସାମାନ୍ୟ ମୁକ୍ତି ଦେବକାଶ୍ୟ ସେପରି ମହତ କାର୍ଯ୍ୟ ସାଧନ ହୁଏ ସେପରି ଶିକ୍ଷିତ ପ୍ରଥମ କାହିଁକି ହୁଏ ହୋଇ ନ ଥାଏ । ସର୍ବକର୍ତ୍ତା ପରମେଶ୍ୱର ।

ଯାଜ୍ଞପୁର-ସମ୍ବାଦ ।

ଏକର୍ଷ ହର୍ଷୋତ୍ସବ ପର୍ବ ଯଥାକ୍ରମରେ ଅଧ କାଳ ହୋଇ ଯାଉଅଛି କେବଳ ମହାକଳୀ ବକସ ହରକେଲେ ଶ୍ୟାମାଣ୍ୟ ଏକ ଅଧା ଲକ୍ଷ୍ୟ କର୍ଣ୍ଣ ହୋଇଥିବୁ । ପୂର୍ବେ ଅଧ ଶାନ୍ତ ମଧ୍ୟରେ ସାଦନୋକି ମେଠ ହେଉଥିବ ମାତ୍ର କାଳ କଳେ ତାହା ଦେଖ ପାଠ ବର୍ତ୍ତମାନ କେବଳ ରୁଦ୍ଧକାଳରେ ଲକ୍ଷ୍ୟକାଳି ମେଠ ହେଉଅଛି, ଚଳୁଥିବାରୁ କୁଅଣରସର ଦୁର୍ଗମାନଙ୍କର ନେତ୍ର ପଥାକା ।

ଅଧ୍ୟାୟ ବା ଚଳ ଏକର୍ଷ ମଧ୍ୟ ଦେବକାଳୀ କଳ ପ୍ରକଳ୍ୟ ହେତା ସୁକ ଦିତପାଠାକୁ ଆଧୁନାହୋଇ ମହାକଳୀ ପର୍ବାଣୁ କେବାଳ ଚଳୁଥିବେ ପରଲମ୍ପ କଳ ଲକ୍ଷ୍ୟ ପ୍ରକଳେ ଶ୍ୟାମାଣ୍ୟରୁ ସମନ କର ଥାଅଛି । ପ୍ରମୁଖୀ ଠାକୁ ମନୋପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଅଧେବ ଦୁରଦେଶୀ ହାତୀ ଓ ବେଳ କାଠାକୁ ସାଣୀକର ଦର୍ଶନ କମଳେ ଅଧିଆଅଛି କରେଖରେ ମହାକଳୀ କଣ୍ଠାରେ ବଳ୍ୟ ଶ୍ୟାମାଣ୍ୟ ହୋଇଥିବୁରେ ଦୁଠ ଚଳେପ କଳୁ ସୁଦେଘ ଦେବାକ ଏକ ମାଧ୍ୟାକର କଥାସ ସକାରୁ ଚଳୁଥିବେ ଲକ୍ଷ୍ୟ ବସରେ ଅଧେବ ଶ୍ରୀ ଶାନ୍ତ ହୋଇଥିଲେ । ମାତ୍ର ସୁଦେଘ ସୁକଳୋକପ୍ରୁ ହେବୁ କୋଣି ଶ୍ରୀ ଦର୍ଶନା ହୋଇ ଚାହୁଁ ।

ଶାନ୍ତ ପ୍ରକଳ୍ୟ କେଳମସର କଳକାଶ୍ୟର ଏକ ସୁକଳ ବ୍ୟକାଗ୍ରାଣୀ ପଦ ମହାକଳୀର ଲାହାର ସକର ଲକ୍ଷ୍ୟକର୍ଣ୍ଣ ସୁକଳାଣିରେ ଏକାକା ଏକ କରୁଥିବାରୁ ତାହାକ ପଦୋପ ଅଦେଲ ଓଏହୁତ କମଳ ଏକ ସୁକଳ ଶାନ୍ତ କୋଳାପାର ତାହାକରେ ଚଳୁ ଅପାଦି ପ୍ରକୃତରେ ଚଳୁ ଚାହିଁ କରାକ ବାଳକୁ ତାହା ସହର ପାଦୋକ୍ତି କରାକାକୁ

ରୁହୁ । ଚଳୁ ବ୍ୟକାଗ୍ରାଣୀ ତାକୁ କୋଣି ଲକ୍ଷ୍ୟକ କ ଦେଇ ଶାନ୍ତୀ ଏକ ସକ ଅପାଦା ବକକୁ ଅଧିକା ସମ- ସୁକେ ପାଶାଣ ଅକଳୁକର୍ତ୍ତାହୁତ ଦେଖିବାକ ତାହାକ ଶାନ୍ତକର ସେଠାରେ ଅଧା ବେ ଶାନ୍ତକର ମଧ୍ୟକୁ ଶାନ୍ତ ବାଳେ ସେ ହୁଏ କଳ, ଚଳୁ ଶ୍ୟାମାଣୀ କେଦେବକେ ଚଳୁ ଅଧେ କୋଳାପାର ତାହାକ ହାତ ଲକ୍ଷ୍ୟକେ ପକାସୁକ କଳ ମାତ୍ର ଏ କଷ୍ଟକେ ପ୍ରକୃତରେ ଏକଦା ଦୁଅଧିକ ପ୍ରକଳ୍ୟ ସକଳମିତ୍ରୁ ପାଦ ପ୍ରମାଣ କେଲ ଅଧ୍ୟାମୀ ଅକଳୁକ ଓଏହୁତକୁ ଏକକଥ ଅକଳର ବ୍ୟକା ଶା- ଅଧୁଆରେ ଲକ୍ଷ୍ୟ କେବାକୁ ମଧ୍ୟକଳୀ ବର୍ତ୍ତମାନ କଳୁକର୍ତ୍ତା ହେଲେ ଅଧ କଳୁକର ପଳ ପରେ ପ୍ରକାଶ କରୁଛି । ଶାନ୍ତ ମଧ୍ୟରେ ଅଧୁକି କେଦେବକେ କଳକ ହୁକଳ କୋଳାପାର ଅଧିକ ଶ୍ୟାମାଣ୍ୟକ୍ରମ ପ୍ରକଳ୍ୟର ଲକ୍ଷ୍ୟକ ବର୍ତ୍ତମାନକର ସୁଦ୍ଧେ ଲକା ବର୍ତ୍ତମାନ ।

ଏଠାକାର ମିତ୍ରକର୍ତ୍ତାକାଣି ଶାନ୍ତ ମଧ୍ୟରେ ଅଧା ବୁଦ୍ଧ- ଦୁକୁ କଳାକଳ ମାଧ୍ୟା କମଳେ ଅପେକ୍ଷା ଦେଖିବାକୁ ଅଧିକାର ନେହେଲୁକମାଳେ (ପ୍ରକଳେ କୁହୁ କମଳେ କଳ ଓ ପାଦକା ଲକ୍ଷ୍ୟକେ) ପ୍ରକଳେ ଶାନ୍ତ କୁହୁକ ମାଧ୍ୟ କଳା କଳୁଅଛି ।

ଅଧ୍ୟାୟାକା ଆନାକ ଚଳୁକ୍ରମରେ ଦେଖିବାକେକଳ ଓ ତାହାକ୍ରମରେ କଳେକଳକ କାଳରେ ଏକକଥ ଅଧ- କଳର ୧୮୮୨୦ ଟା ଓ କଳ ୧୮୮୫ ଶାଳ ଅଧକର ୧୨୧ ଟା ମତେ ସେ ନୋକଳମା ଦାସର ହୋଇଥିବୁ ଦେଖ ଏହୁପୂର୍ବେ ରହିବ କର ସୁକ ଅଧ୍ୟାମାନଙ୍କର ଶ୍ରୀମୁକ୍ତ ସକଳକଳ ମାନକ୍ରୋତି ଲକ୍ଷ୍ୟ ମୋକଳମାରେ ପ୍ରମାଣ କେଲ ଦେଖ କଳେକାକଳକୁ ଏକକଥ ଅଧକର ୧୨୮୮- ୨୨୦ ଟା କୁ ଅଧ୍ୟା କଳ ୨୧୧ ଟା ଏକ କଳେକଳକକୁ ଶେଷୋକ୍ତ କୁ-ବସାମତେ ଦେଖିବ ସୁଦର୍ କଳଅଛି । କଳୁ ମହାକଳୀକେ ଦେଖିବାକେ ଅଧାଦେଖୁ ଲକ୍ଷ୍ୟକ୍ର ଶ୍ୟାମିକ ଦେଲ ନ ପାଦକାକୁ ବର୍ତ୍ତମାନ ହାକଳ ଦେଖ ବୁଦ୍ଧଅଛି ।

କଳ ୧୮୮୫ ଶାଳ ଅଧ୍ୟା କଳର ଶାନ୍ତ ବର୍ତ୍ତମାନରେ କଳିକାଳୀରେ ପ୍ରକାଶକଳୁ ଦେଖି ପାଦକା ଦେଲ କଳକା ବକା ଲକ୍ଷ୍ୟ ଅକଳର ଶାନ୍ତକା କୁହୁରେ ଅଧାକା ଶିଳ- ଶ୍ରୀରେ ହୁକାକ ରକା କଳା ଅପକଳେ ଅଧ୍ୟା ସକଳକ- କଳେ କେଦେବକେ କଳ କଳପାଦ ଏହୁମଧ୍ୟରେ ଶୋକ- ତାକୁ ସୁଦର୍ ହୋଇ ଏକ ପ୍ରାପ୍ର ହୋଇଅଛି । ଲକ୍ଷ୍ୟକ କଳ ଅଧ୍ୟାକ କଳିକାଳୀରେ ଏକ ଅବକାଶରେ ଶାକଧ୍ୟା ହୋଇ ପ୍ରକାଶକଳୁ ଦେଲ ପାଦକା ଅଧ ଦେବାକୁ ପଦ- ବାଳୁ ଦେଲେ ।

କଳ କୋଳକାଳଠାକୁ ଏ ଅଧକଳେ ଅଧ୍ୟା ଶାଳ ଅଧକଳ ହୋଇ ଶେଷକ୍ରମରେ ଶାନ୍ତକଳ କଳକାଳ କଳ- ବାଳୁ ଦେଲଅଛି । ଏକକ୍ତ ଏକ ଲକ୍ଷ୍ୟ ଦେଲଅଛି ସେ ପଦ ଏକ ସମୟକୁ ଶାଳ ବକ ମେଧ ପ୍ରକୃତକା ତାହାଦେଲେ, ଲକ୍ଷ୍ୟକେ କରେଖ କାହାକ ଦେଲ ।

ଅଧ ଶାନ୍ତ ଅଧକଳ ଚଳକକାଳ କୋଳର ଅଧିମ- ପାଦକାଳ ଶ୍ରୀମାନ ତାହାକ ଶାନ୍ତ ମଧ୍ୟକ୍ରମେ ପ୍ରକଳ୍ୟର ସକର ଦୁଆ ଧାରରେ ଅପାଦା ବକାକା ଶାନ୍ତକାରେ ଏକ ଦେଖ କେଅଧ ପ୍ରକଳ୍ୟକାହାକ ଦୋକାକରେ ଦେ ଅଧକଳ

